Bugün:
2 inci sahifede: Siyasî icmal - İngiliz politikası değişmedi.
3 üncü sahifede: Nüfus sayımı yapılırken Gürpinar davası - Hüseyin Rahmi.
6 ncı sahifede: Spor haberleri, Askerlik bahisleri - C. D.
8 inci sahifede: Tarihten yapraklar - M. Turhan Tan.

Cumhuriyet

Onbirinci yıl sayı: 4153 İSTANBUL - CAĞALOĞLU Perşembe 5 birincikânun 1935
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366 Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmile Matbaacılık ve Neşriyat Şirketi 24299 - 24290

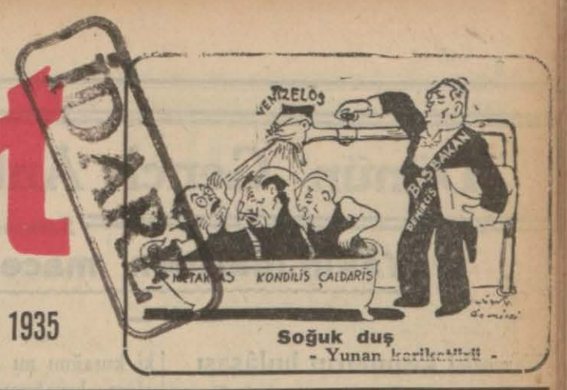

Soğuk duş - Yunan karikatürü -

İngiltere ile Fransa İtalyaya yeni teklifler yapacaklar

Teklifler cumartesi günkü Laval - Hoar mülâkatında kararlaştırılacak, fakat neticeden ümid yok

Fransız gazeteleri «Petrol ambargosu İtalyayı bir iki aya kadar İngilterenin keyfine tâbi bir hale getirecektir» diyorlar

İtalyada petrol buhranı şimdiden başladı

Londra 4 (A.A.) — Reuter ajansı aytarının haber aldığına göre, Pariste müzakereler yapan Fransız ve İngiliz mütehassısları, İtalyan - Habeş harbine bir hal çaresi temin edecek plânı vücude getirmekle meşguldürler. Ancak müte - hassısların mesaisinin Lavalle sir Samuel Hoare arasında cumartesi günü yapılacak görüşme sırasında mevzuu bahsolacak derecede ilerleyip ilerlemediği belli de - ğildir.

Mütehassısların Milletler Cemiyeti çerçivesi içinde kalan plânı - ikmal edilir edilmez - Romada yapılacak iskandillere mevzu teşkil edecektir. Eğer bu iskandiller, müsaid neticeler verecek olursa plân etraflıca tanzim edilmek üzere Milletler Cemiyetine tevdi edilecektir.

Mütehassıslar tarafından tasavvur e - dilen plânın İtalyaya mühim arazi ter - kini istihdaf edeceği doğru değildir. Hakikatte eksperler evvelce Cenevrede Beşler komitesi tarafından yapılan teklifler dairesinde çalışmaktadırlar. Bu teklifler mühim ekonomik imtiyazları ve İtalyaya Ogaden mıntakasının terkini derpiş et - mekteydi.

(Arkası 9 uncu sahifede)

Fransız Başbakanı Laval ve İngiliz Dış Bakanı Sir Samuel Hoare

İnsanlık yok mu, Yazık değil mi Zavallı hayvana?

Başlığımıza bakıp ta 800-1000 kiloluk bir yükle çalakamçı sarp Katırcıoğlu hanı yokuşu - nu çıkmağa sevkedildiğini herkesin sık sık gördüğü zavallı beygirlere karşı ya - pılan merhametsizliklerden şikâyet ede - ceğimize hükmolunmasın. Biz sadece son bir Avrupa gazetesinde Habeşistana dair gördüğümüz bir karikatürün sözsüz hikâyesini söyletmek istiyoruz.

Bu sözsüz hikâyenin karikatürü üç tablodan teşekkül ediyor. İlk tabloda Habeşistan bir yabandomuzu halinde tasavvur edilmiştir. Tablonun altında silâhsızlık yazılıdır. Burada başının püs - küllerinden İtalyan olduğu anlaşılan bir sinyor elindeki kamayı olanca hızile domuzun beyni tepesinden boynuna doğ - ru havale etmiştir. Neredeyse saplıya - cak. Arkasındaki biri kadın diğeri erkek iki kişiden ne yapacağını bilmiyen daha ziyade lâkayd kadın Fransayı, fakat zalimce bir tehlikeye uğrıyan domuzun mazlûm vaziyetinden telâşa düşen ve bir elini ileriye uzatarak, diğerinin yumruklarını sıkarak bütün tavırlarile bu hali şiddetle tenkid eden erkek İngiltereyi temsil ediyor.

Filhakika insan denilen mahlûk bu dünya üzerinde mekân tutalı hayatını nebatî maddelerle olduğu kadar gerek avcılıkla yabani, gerek bizzat kendisinin besleyip büyüttüğü ehlî hayvanların etlerile de temin etmiştir. İnsanlar, başlıcası dünyalık taksimindeki ihtiraslardan ileri gelmek üzere oldumolasıya kendi aralarında da gırtlaklaşmaktan kurtulamamışlardır Fakat aradan geçen yüzbinlerle yılın tekâmülleri sonucunda insanlarda husule gelen bazı seviye yükseklikleri cümlesinden olarak şurada burada hayvanlara karşı merhamet duyguları uyandığı gibi zaman zaman insanların kendi aralarındaki boğuşmaları çok hayvanî bulan hisler ve fikirler de meydan almıştır. Bugün küre üzerinde yalnız sebze yemekle hayatlarını temin ederek canlı hayvanları kendi gıdaları hesabına kesip pişirmeği vahşet sayan kimseler vardır. Birçok memleketlerde hayvanlara acıma ve onları koruma cemiyetleri kurulmuştur. Bunlardan biri de galiba İstanbulumuzda bulunuyor. İnsanların kendi aralarındaki cenkleşmelerin fena bulunuşu ise ikidebir nükseden bir hastalık gibidir. Büyük Harbden sonra Milletler Cemiyeti kurulurken buna ideal olarak ebedî sulh gayesi dikildi ve buna da ancak silâhsızlanmanın temel olabileceği düşünülmüştü. Milletlerin o ideali üzerine oturtabilmek için bu temeli kurmağa nekadar çalışmış olduklarını hep biliyoruz. Anlaşılan kurulacak bina Babil kulesi gibi birşeydi ki onun uğrunda çalışanlar nihayet biribirlerini anlamaz hale gelerek herkesin kendi âleminde bir hava çalmağa gitmiş olduğu görülmüştü. Derken Afrikanın bir tarafında bir Valval hâdisesinin çıkması veya çıkarılması kulakları tırmaladı, ve bunun arkasından büyük ölçüde bir Afrika sürek avcılığının hazırlıkları kuruldu. İlk tabloda ava başlanmak üzere olduğunu görüyoruz. İngiltere bu avda öldürücü silâhın altına gelen ilk masum hayvanın mazlum vaziyetinden teessüre ve telâşa düşmüştür. Nerdeyse avcıyı ayağından yakalayıp onu geriye çekecektir.

Çekecektir ama bu çekişin avı elde etmek istiyenle ona engel olmak istiyen arasında hırlaşmaya yol açacağı da açıktır. Domuz bıçağın altında can vermesin derken iki insan biribirlerinin gırtlaklarına yapışacaklar ve boğuşacaklar. Bu daha kanlı bir ihtimal. Narin kalbli bir kadın kıyafetindeki Fransa işin daha feci bir safhaya sürüklenmemesi için harekete geliyor ve kavgayı yatıştırmağa atılıyor. O diyor ki hem hayvana yazıktır, hem bundan dolayı sizin kanlı bıçaklı olmanız günahtır. Hele durun bakayım da anlaşalım, bilhassa siz ikiniz barışınız bakayım diyerek biribirlerile kavga etmek üzere olan ve yekdiğerlerine arkalarını dönmüş bulunan iki adamın ellerini yakalıyor ve bunları biribirlerine yaklaştırıyor. Bu, altında anlaşma yazılı olan ikinci tablodur ki burada ölmekten kurtulan yabanidomuzu da sahnede insanlaşmış ve avcısına yaklaşmış görmekteyiz.

Üçüncü tabloya gelelim: O ne?.. Hayret: Üç kişi sofra basındalar. Sofranın üzerinde kuyruğu kulağı kesilip parçalanarak ne olduğu zor anlaşılır bir hale gelmiş olan zavallı domuzu gözleri beleren pişmiş kafasından seziyoruz. Hele biraz daha dikkat: Evet, o, ta kendisi, demin uğrunda yakapaça kavgaya tutuşulmak üzere olduğunu gördüğümüz zavallı domuz! Ziyafet başındakilerin ellerinde birer bıçak. Herbiri en yağlı ve en etli parçasını kesip almak üzere bütün iştihalarile faaliyetteler...

İşte sözsüz hikâyenin kısa tafsilâtı bu.

Kıssadan hisseye gelince, onu söylemeğe hacet bile yoktur. Onu herkes şüphesiz bizden evvel şöyle anlamış ve söylemiş olacaktır:

Milletlerin hayatında pişirilip sofraya getirilen av olmamak en büyük marifettir.

YUNUS NADİ

Italya ileri hareketlerini muvakkaten durdurdu

İmparator şimal ordusunun şeflerile görüşüyor. Bu görüşmelerin sonunda Habeş genel plânının değişmesi muhtemel

Habeşistandan gelen haberler, şimal cephesinde Abaro geçidinde 250 kişilik bir Habeş çetesile İtalyanlar arasında bir çarpışma olduğunu bildirmektedir. Makallenin cenubunda toplandığı bildirilen 70,000 kişilik Habeş ordusunun Makalle istikametinde ilerlediği ve daha cenubda daha büyük Habeş kuvvetleri görüldüğü haber verilmektedir. Habeş ordusile Makallenin cenubunda mevzi almış olan İtalyan kuvvetleri arasında büyük bir meydan muharebesi olacak mı?

Bugün, bu suale kat'î bir cevab vermek mümkün değildir. Habeşlerin, İtalyan müstahkem cephesine taarruz etmek gafletinde bulunacakları tahmin edilemez. Çünkü müstahzar mevzilerdeki makineli tüfeklere hücum edecek tanksız insan kuvvetleri biçilmeğe mahkûmdur.

Habeşlerin şimalde, evvelâ, İtalyanların taarruza geçmelerini bekliyecekleri ve ona göre davranacakları daha akla mülâyim gelmektedir.

Cenub cephesinde, Habeşler, İtalyanların Gorrahai ve Gerlogubiyi tahliye ettiklerini musırran ve tekrar iddia ediyorlar. Bu haber, doğru ise, İtalyanların muharebesiz geri çekilişi ya çok büyük düşman kuvvetlerinin taarruza geçmesinden, yahud da iaşe müşkülâtından ileri geldiğine hükmetmek lâzımdır. Röyter ajansı bir taraftan İtalyanların çekildiğini haber verirken, diğer taraftan da Gorrahainin şimalindeki mevzilerde bulunduklarını söylemekle bu cephedeki vaziyeti gene karıştırıyor. Bu karmakarışık haberleri kayidle iktifa etmekten ve beklemekten başka yapacak birşey yoktur.

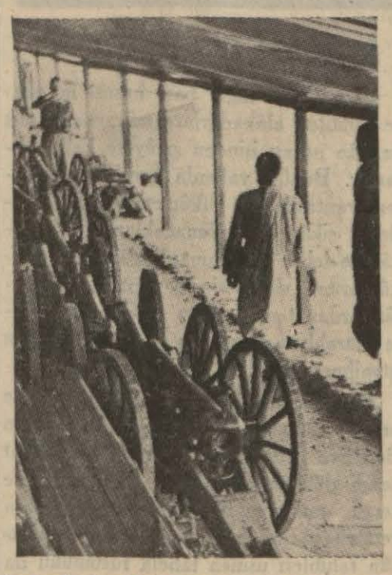
Habeşlerin 40 sene evvel Adua önünde İtalyanlardan aldıkları toplar

(Habeş İmparatoru bu topların resminin alınmasına ancak son günlerde müsaade etmiştir.)

İtalyanlar ileri hareketlerini durdurdular

Adisababa 4 (A.A.) — Cenub cephesinden bildirildiğine göre, İtalyanlar ileri hareketlerini muvakkaten durdurmuşlardır. Çünkü istinad noktalarını kaybetmişlerdir. Habeş süel mütehassısları İtalyanların en az üç haftadan ev -

(Arkası 9 uncu sahifede)

Başbakan bugün Zonguldağa gidiyor

Kendisine üç Bakan refakat edecek

Başbakan General İsmet İnönü bu akşam Ankara vapurile Sömikok fabrikasının açılma törenine başkanlık etmek üzere Zonguldağa gidecektir.

Başbakana Ekonomi Bakanı Celâl Bayar refakat etmektedir. Bu arada İç ve Dış Bakanlarının da Başbakanla birlikte Zonguldağa gitmeleri muhtemeldir.

Sümer Bank ve İş Bankaları direktörleri, Denizyolları Genel Direktörü ve şehrimizde bulunan bazı saylavlarla millî endüstri müesseseleri delegeleri de törende hazır bulunmak üzere ayni vapurla gideceklerdir.

General İsmet İnönü cuma günü Sömikok fabrikasını açacak ve İrmak - Filyos hattından trenle Ankaraya dönecektir.

Sipahi Ocağının ziyafeti

Başbakan İsmet İnönü dün sabah sa-

(Arkası 3 üncü sahifede)

Açlık grevi yapan Mühendis talebesi

Başlıyan tahkikatın talebe aleyhine netice vereceği anlaşılıyor

Bakanlığın bir tebliği

Bayındırlık Bakanı Ali Çetinkayanın geçen sene Mühendis mektebinde alınmış resimlerinden...

Ankara 4 (Telefonla) — Buradan verilen malûmata göre Yüksek Mühendis mektebi talebesinin yemelkerden şikâyet yollu hareketleri esnasında yapılan ilk tetkiklerin neticesi bu harekete karışanlar lehinde değildir.

Bu sebebledir ki kendilerine çok şefkatle muamele edilen talebeden bir kısmının böyle bir vak'a ihdasına çalışmaları teessür uyandırmıştır.

Maamafih Bayındırlık Bakanımız Ali Çetinkaya hâdisenin tahkikat safhalarını adım adım takib etmektedir.

İstanbula sureti mahsusada gönderilen teftiş heyeti bugün işe başladığını bildirmiştir.

Bakanlığın tebliği

Hâdise etrafındaki neşriyat münasebetile Bayındırlık Bakanı bu akşam «Cumhuriyet» e şu tebliği verdi:

«Yüksek Mühendis mektebinin 934 - 935 senesi imtihanlarında bilhassa son sınıfın yani diploma alması lâzım gelen talebenin hemen üçte birisi üssü mizanı dolduramadıklarından ve münferid derslerde lâzım gelen notları alamadıkların-

(Arkası 8 inci sahifede)

Buğday yolsuzluğu ve son satışlar

Umum Müdür geldi ve bunlarla meşgul oldu

Ziraat Bankası Genel Direktörü Kemal Zaim dün sabah Ankaradan şehrimize gelmiştir. Genel Direktör bankada öğleye kadar meşgul olmuştur. Bu arada tahkikatı devam eden buğday yolsuzluğu üzerinde direktör Hâmidden malûmat almıştır. Ziraat Bankasının İstanbul ekmek işinde aldığı mühim vazife ile bilhassa yakından alâkadar olan genel direktör son ekmek rejimi üzerine Bankanın tarzı hareketi, eldeki stok mevcudu ve satışlar hakkında bankanın buğday işlerile uğraşan müdür muavini Mehmed Ali ile görüşmüştür.

Kemal Zaim dün öğleden sonra Başbakan tarafından kabul edilmiş ve İsmet İnönüne buğday hakkındaki son vaziyeti bildirmiştir.

Öğrendiğimize göre Kemal Zaimin

(Arkası 9 uncu sahifede)

Kasırga fazla tahribat yaptı

Birçok ev yıkıldı, mavna battı; nüfus kaybı yok

Süleymaniyenin bir minare külâhı uçtu, yıkılan bir apartıman taraçası iki binayı daha zedeledi

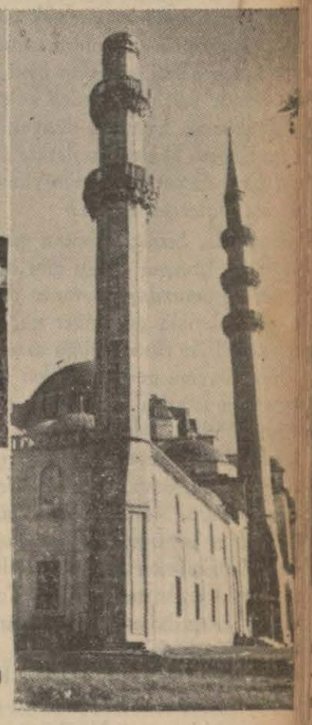
Süleymaniyenin yıkılan minaresinin uzaktan ve yakından görünüşleri

Evvelki gün birdenbire başlıyan ve çok şiddetli esen fırtına, daha doğru tabirile bora yıktığı evler, uçurduğu minare külâhları ve batırdığı sandallarla şehirde ve limanda epey tahribat yapmıştır.

Yıkılan evler

Gece, Topkapıda, Fatmasultan mahallesinin Mevlâne sokağında Todorinin evinin bacası Dimitrinin oturduğu ahşab evin üstüne düşerek üst katı tamamen çöktürmüştür. Tesadüf olarak insanca eksiklik yoktur.

Eyübde İslâmbey mahallesinde Karlı sokakta İffete aid evin bir kısmı şiddetle esen rüzgârın tesirile çökmüştür. Kadın

(Arkası 7 nci sahifede)

Mülkiyenin 59 uncu yıl dönümü dün kutlulandı

Törende hitabeler söylendi ve müessesenin idare ve inkılâbda oynadığı roller tebarüz ettirildi

Davetlilerden bir kısmı ve Profesör Hasan Tahsin nutkunu söylerken

Memlekete çok değerli evlâdlar yetiştirmiş olan Mülkiyemizin 59 uncu yılı dün Yıldızda mektebin konferans salonunda kutlulanmıştır. Törende hemen bütün profesörlerle Mülkiye mezunlar ve talebeleri hazır bulunmuştur.

Evvelâ kürsüye çıkan mekteb direk -

(Arkası 9 uncu sahifede)

Yunan Meclisi dağıtılıyor, yeni seçim yapılacak

İki gazete idarehanesile iki eve bombalar kondu, affedilen bir mahkûm grupu Atinada «Yaşasın Kral ve Venizelos» seslerile karşılandı

Yeni Yunan kabinesi azaları bir arada

Atina 4 (Özel) — Polis direktörlüğü, bu sabah saat 2 de mütekid General Haci Serantisin evile Venizelos taraftarı olan Neos Kosmos ve Venizelos aleyhtarı Ellinikon Mellon gazetelerinin basılmakta olduğu matbaa ve albay Economonun evi önünde dinamitler patlamış olduğunu bildirmektedir. **Hasar ehemmiyetsizdir.**

haberler 3 üncü sahifemizdedir

Dünün Genci Anlatıyor

Sermed Muhtar Alus

Yakın maziden maceralar

— 3 —

Evvelki kısımların hulâsası

[Gençliğinde Tosun, sonraları Bey - aba lâkabını almış olan eski kurd, bu - ün yetmişine merdiven dayamış olduğu alde maşallah gene dinç, gene sıhhatli, ene keyfi yerinde bir adamdır. Çok gör- üş geçirmiş, birçok büyüklerle ülfet et- iş, fakat namus ve vekarını bozmamış, erd bir erkektir. Başından geçen çap - nlık maceralarını anlatması rica edili - r. Önce naz ediyor; sonra yumuşu - r.]

Kantar idaresinde 300 kuruş aylıklı âtibim, aylıklar da üç dört ayda bir ya kıyor ya çıkmıyor ama pek parasız de- lim. Perşembe akşamları, cuma günleri, le salı geceleri karşıdan beni bir gör. ur içinde yatsın pederden kalma iki ev, i dükkâncık, biraz da dünyalık var. En k mirasyedi beyler, en ileride paşa oğul- rı, paşa damadları benim yanımda san- al olabilirler mi acaba?

Başımda, henüz kalıptan çıkmış, Ha- n Paşa fırınının çöreği gibi dumanı üs- nde, ne omuzdaşvari vapur dumanı, ne hafiyelerinki gibi ciğer alı, yani ikisi tası, lâ'l ile vişne çürüğü arası bir fes.

Fesi, önüme gelen fesçiden almazdım. zaman İstanbul fesçilerinin en namlısı, minönünde, Valide hanının altındaki asib. Şimdi Bebek tramvayları nerede uruyor, tam oracıkta.. Nasibden bir ba- mak sonra, Bahçekapısında, saatçi alukanın karşısındaki Karakaş. Şekerci lacı Mustafanın bugünkü dükkânının erinde. Karakaştan sonra, Tophanede, ebilin karşı köşesindeki Tatar Yahya; r de, Koskada, mahallebici Hakkının dükkân ötesindeki Vidinli Raşid...

Ne diyordum? Başımda bu sayılı fes- lerden birinin, ya Nasibin, ya da Ka- kaşın fesi.

Perşembe akşamları, cumaları, salı eceleri yüzümde güvey tıraşı. Bu tıraşın sul adı sinekkaydıdır. Yaniya cild o ka- ar sıkı sıkı perdahlanmış ki sinek konar- en bacağı kaydığı için bu tabir icad o - nmuş.

Ömrümde berbere tıraş olmamışımdır. endi elceğizlerim ne güne duruyor. İn - iliz usturasını kayışa vurup besmeleyi ektim mi değme perukârı gölgede bıra- ırım. Hâlâ da kendim tıraş olurum, eski sul usturamla.

Evel Allah, on beşimde bıyıklarım ter- mişti. Çabuk çıksın diye fındık çürü - üne, bademyağına, tıpa isine yanaşan- ırdan olmadım. 17 yaşımda burdum. On sekizimde tıpkı sülüs vav gibiydiler.

Sırtım da mükemmel giyimli ha... İ - anır mısın, bu yaşta bile yün fanilâ ne - ir bilmem. Fanilâ lâfının olduğu yerden açarım... Ha, o var; yalnız yün kuşak- z yapamam.

Yün kuşak ilâcdır ilâc. Erkeğin beli- e, damarlarına, iliklerine kuvvet verir; ücudüne can ve derman katar; insanı ulad gibi sağlam, pire gibi atik yapar. spatı mı, bak pehlivanlara... Kuşak sa- an yıkılmaz, devrilmez, yenilmez.

Sultan Aziz ki, gücü kuvveti meşhur- u. Onun devrinde 9, 10 yaşlarında bir ocuktum, fakat büyüklerden duyardım. ir oturusta koca bir kuzuyu göğdeye a- rmış. Okkalık ekmek ona vız gelirmiş. ir elensede de başpehlivanları yıkar - ış. İşte böyle zorlu adam... Ne dermiş ilivor musun?

(Söz temsili, bana sorsalar, padi - ahlığını mı verirsin yoksa belinde - ki kuşağını mı deseler, padişahlık sizin olsun, kuşağımı bırakın derim!) dermiş. Beline on kulac mı, on beş kulac mı yün kuşak sararmış.

Aleksinaç muharebesinde Sırbları dar- madağınık eden Ahmed Eyüb Paşanın merd, akıllı uslu, Allah için âmir ve za- bit bir adam olduğunu eskilerden bilmi- yen yoktur. Paşa, kuşağı olmazsa ayağa kalkamaz, hatta oturamazmış bile. (Bu meret belimde yokken ne vücudüm vü - cud, ne de kafam kafadır. Orduya değil, mangaya kumanda edemem!) dermiş.

Büyüklerden, müşir ve vezirlerden da- ha kimler kuşak sarmazdı ki?... Bahriye Nazırı Adalı Hasan Paşa, Serasker Rı- za Paşa, Yıldız kumandanı Şevket Pa - sa, Dümeke kumandanı Ethem Paşa, İ- kinci Mabeyinci Nuri Paşa... Daha ni- celeri niceleri, saymakla bitmez.

İşte benim belimde de yün kuşak. Ö - tesi var mı, bak gene yerli yerinde...

Tende, yaz kış hilâli gömlek. Çarşı - daki yağlıkçılardan ve Zenneciler için - deki dükkânlardan alınırdı. Bezi arşın arşın satıldığı gibi dikilmiş olanları da vardı.

Hilâli gömleğimin üstünde, alelâde günler açık pembe, havaî, eflâtun frenk- gömleği. Perşembe akşamları, cumaları, salı akşamları kolalı, göğsü ve kollukları katı, beyaz frenkgömleği.

O vakitler, sonraları moda olan kuyu çemberi yakalıklar daha yok. Yakalık - ların enleri kısa, önleri muskavari, yana kırık; gırtlak rahat, serbest... Hoş o ci - het bana göre değil; orasını yumruk gırt- laklı sıskalar düşünsün.

Ben daha yetişkin değilken, yani ço- cukken madamaların ligolte (dekolte) yakaları kadar açık yakalı gömlekler vardı. Teni beyazca olanlar boynunu, göğsünü fora edip kadınlara caka satar- lardı.

Bir gün aynaya bakarken kendi ken- dime:

— Yahu, dedim, ben de şu gerdanı, sineyi fora edip nazeninleri yakıp kavu- ramaz mıyım?

Derhal, yakası ligolte mahud gömlek- ten bir tane diktirdim ve giydim. İstan - bul içi meded Allah!...

Meselâ Kalpakçılarbaşından geçiyo - rum, veya Yeşiltulumbadaki kahvelerin birinde nargile tokurdatıyorum, ve yahud Divanyolundaki Arifin kıraathanesinin penceresi önünde tavla oynuyorum. Artık geçen kumruların attığı lâfları dinle:

— A, a, a!.. Kaymaktabağını biz ka- dın sanıyorduk, meğerse Yusüf misali bir delikanlıymış ayol!..

— Böylesine şehzade göğsü derler. Cennetmekân Sultan Aziz efendimizin nurtopları Yusuf İzzeddin ve Mahmud Celâleddin efendilerin kar gibi sinecik - lerinin ayni. İkisi de Kâğıdhanede, iki a- dım ötemizden atla geçerlerken bu göz- lerimle görmüştüm de ağzımın suları ak- mıştı.

— Delikanlıdaki gerdanın beyazlığı- na, tombulluğuna baksanıza kardeşler!.. Sırtındaki keten gömlekten farksız billâ - hi!..

Artık bendeki keyfi, fiyakayı seyret. Hemen fesi sol kaşımın üstüne yıkar, bı- yık bura bura bu iltifatları dinlerim. Kadınlar pek orta malı değilse, yüksek- çe tabakadansa gülümserim; kaş, göz i- şaretlerine girişirim.

(Arkası var)

Karadenizin en emin limanı Sinob

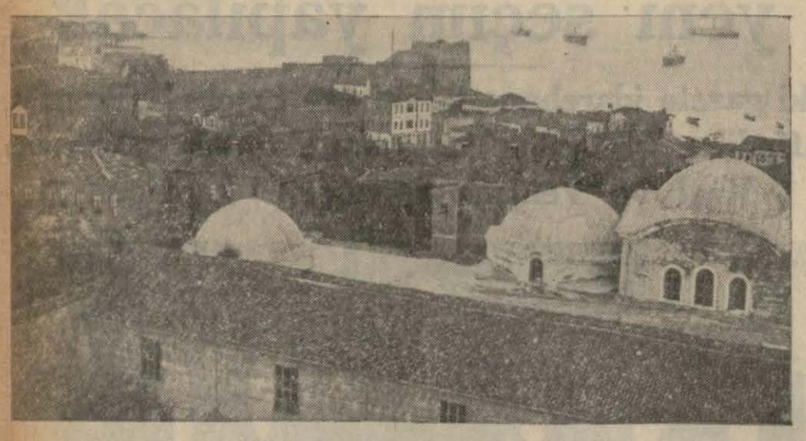

Sinop (Özel) — Bu yıl kış evsimi başladığındanberi Karade - zde sürekli, büyük fırtınalar ol - uş, bu yönden vapurların seyrüsefer in- zamını kaybetmiştir. Bu fırtınalar se - bile iskelelere haftalarca vapurlar uğ- ramadığından satılmış birçok millî mah- lât yığın halinde iskelelerde toplanıp lmıştır.

Hertürlü fırtınalardan tamamen ma - n olarak Karadenizde yalnız Sinop nanı vardır. Başka limanlarda iş ya - mıyan birçok vapurlar bu fırtınalard. op limanına sığınırlar.

Gönderdiğim fotoğraf bir fırtınalı günde limanın bir göl gibi durgunluğu - nu, limanda bulunan vapurların bir kıs- mını göstermektedir.

Sinop limanı bir şimendifer hattile Çankırı hattına ve yahud Vezirköprü is- tikametinden Havzaya bağlandığı tak - dirde Karadenizde hiç eşi olmıyan bu li- mandan yurdun her parçasının her yön- den faydalanacakları muhakkaktır.

Vatanın her tarafını demir ağlarla ö - ren hükûmetimizden bu önemli limana da demir elini uzatmasını bekliyoruz.

Şehir ve Memleket Haberleri

Bina vergisinde

Yüzde on beş nisbetinde tenzilât yapılabilecek

Mükellefler tarafından 1837 sayılı bi- na vergisi kanununun 27 nci ve nizam- namesinin 46 ncı maddeleri mucibince vuku bulan müracaatler üzerine tadi- len takdir olunan gayrisafi iradlar de- recelerden geçerek kat'iyet kesbedinci- ye kadar geçen zaman zarfında iradla - rın bir kat daha düştüğünden bahisle alâkadarlar tarafından vuku bulan ta- dil arzuları muaddel iradların henüz kat'iyet kesbetmemiş olduğundan bazı mahallerce muamele mevkiine konul - mamakta olduğu anlaşılmıştır. Bu me - seleye dair Maliye Bakanlığından alâ- kadarlara bir tebliğ gelmistir.

Kanunun 27 nci maddede yazılı ka- yidler ve şartlar dairesinde mükellef - lere tadil talebi hakkı vermiş ve bu ta- leblerin haklı olmadığı nihaî kararla sa- bit olduğu takdirde tadilât komisyonu masraflarının kendileri tarafından taz- min edilmesi mecburiyetini koymuştur. Kanun ve nizamnamenin maddelerinde tayin oulnan şartlar tekevvün ettiği tak dirde mükellefler her sene tadil tale - binde bulunabileceklerdir. Bakanlığın emrinde mükelleflerin bu haklarını takyid ve tahdid eden kanunî bir hü - küm bulunmadığı bildirilmiştir.

Evvelki müracaatleri üzerine konu - lan iradların talebin vaki olduğu sene içinde kat'ivet kesbettirilmemiş olması dikkati calib bulunmakla beraber bu vaziyet mükelleflerin ertesi sene yapa- cakları müracaatlerin kabul ve tetkiki- ne mâni teşkil edemez. Muaddel irad- ların mer'iyet başlangıcını tayinde mü- racaat tarihleri esas olduğu için alâka - darların ertesi sene vaki olacak tadil talebleri kabul olunacaktır.

İstinaf veya temyiz komisyonunca tetkik edilmekte olan iradlar kat'iyet kesbedince bu talebnameler birer tahrir varakasına bağlanarak tadilât komisyo- nuna verilecektir.

Bu komisyonca yapılacak tetkikat ne- ticesinde muaddel iradların takdir edil- diği tarihle ikinci tadil talebi arasında geçen zaman zarfında muaddel iradlar- dan da en az iki sene devam edecek bir sebeble ve yüzde 15 ten aşağı olmamak üzere yeniden bir azalma vukuu sabit olduğu takdirde azalmanın derecesine göre iradı yeniden konulur. Sabit ol - mazsa tadilât komisyonunun masrafları kanunun 27 nci ve nizamnamenin 5 inci maddeleri mucibince kendilerine taz- min ettirilir.

Burada nazari dikkate alınacak cihet iki tadil talebi arasında geçen müddet zarfında muadil iradların yüzde 15 ten aşağı olmamak üzere azalmasıdır. Azal- ma nisbeti bu dereceden aşağı olursa iradlarda tadilât yapılmaz. Ancak bu hüküm ferdî tadil muamelelerine münhasırdır.

Mevzîî tadil muamelesi kendilerine has olan hükümler dairesinde cereyan eder. Bakanlık emrin yanlış tatbik edil- memesine dikkat edilmesini de bildir- miştir.

ECNEBİ MEHAFİLDE

Amerikalı seyyah gelmiyecek

Ötedenberi memleketimize seyyah ka- fileleri taşıyan Amerikan ve İngiliz kum- panyaları, siyasal durumdan dolayı Ak- deniz seferlerini bu sene tatil etmişlerdir. Bu kumpanyalar, her sene doğu mem - leketlerine taşıdıkları gezginleri, bu se- ne Cenubî Amerika ile, Cenubî Afrika- ya götürmektedirler.

Bu itibarla bu sene memleketimize az gezgin gelecektir. Bunlar da, Tuna üzerinden gelecek olan şimalî Avrupalı gezginlerdir.

İngiliz sefaretinde matem

İngiltere Kralı Beşinci Jorjun kız - kardeşi Prenses Viktorya ölmüştür. Bu münasebetle dün İngiliz sefarethanesi matem tutmuş ve bayrağını yarıya in - dirmiştir.

Alman elçisinin kabul resmi

İstanbuldaki Alman kolonisile tanış - mak üzere Ankaradan şehrimize gelen Alman elçisi fon Koller bugün Alman konsoloshanesinde Alman kolonisi üye - lerini kabul edecektir. Bu münasebetle gece de, Yüksekkaldırımdaki Alman kulübünde ailevî bir toplantı yapılacaktır.

GÜMRÜKLERDE

Başmüdüre dair verilen havadis

Dün Ankaradan gelen haberler İs - tanbul gümrükleri Başdirektörü Seyfinin İzmir gümrükleri Başdirektörlüğüne ta - yin edilmekte olduğunu bildiriyordu. Fa- kat bu tayinden ne Seyfi haberdar bu - lunmaktadır, ne de bir emir gelmiştir.

İzmir gümrüklerinde bazı ıslahatın ya- pılacağı malûm bulunmaktadır. Fakat şimdiye kadar İstanbul Başdirektörünün İzmire tayini mevzuu bahsolmamıştı.

İstanbul Gümrükleri Başdirektörü Sey- fi bundan üç yıl önce Galata gümrüğü enspektörlüğünden Başdirektörlüğe ge - tirilmiş bilhassa sonradan meydana çıkan kontenjan, klering, takas ve zecrî ted- birlerin tatbikatı işinde muvaffakiyet göstermiş bir gümrük âmiridir.

Birinci konser dün gece verildi

San'atkârlarımız çok muvaffak oldular, alkışlarla karşılandılar

İstanbul Konservatuarı, senenin ilk orkestra konserini dün gece Saray sine - masında vermiştir. Şehrimizde bulunan Başbakanımız İsmet İnönü ve refikaları konserde hazır bulunmuşlardır. Başbaka- nımız, halkın alkışları arasında sinemaya gelmiş ve kendilerine tahsis edilen loca- dan konseri dinlemiştir.

Konser, kalabalık ve güzide bir din - leyici önünde çok muvaffakiyetle veril - miştir. San'atkârlarımız, her çaldıkları parçalardan sonra dakikalarca alkışlan - mışlardır.

Konsere Mozartın Don Juan ope - rasının uvertürile başlanmış, bunu diğer maruf bestekârların eserleri takib etmiş- tir. Konservatuarın yeni Şan muallimi bariton Nurullah Şevket muhtelif par - çalar okumuş ve çok alkışlanmıştır.

Bundan sonra Beethovenin Yedinci Senfonisi büyük bir muvaffakiyetle ça - lınmıştır. Konservatuarın bu ilk konseri çok muvaffak olmuş, orkestra şefi Ce- mal Reşid ve diğer san'atkârlar ardı ar- kası kesilmiyen alkışlarla takdir ve teb- rik edilmişlerdir.

Bu konserler hakkındaki tenkidimizi yarınki sayımızda yazacağız.

Artık bu kadarı da çok fazla!

Hususî vitrinlerden de teşhir parası istenmiş

Bunlardan da resim alınır mı?

Eczacılarla diğer bazı hususî müesse- se sahibleri alâkadarlara müracaatle atış ve ilân parası işinden şikâyete kalkmış - lardır. Bunlar yakında kendi cemiyet - leri vasıtasile de hükûmete müracaat e- derek şikâyette bulunacaklardır. Bu şi- kâyete sebeb son zamanlarda kendi duk- kânlarının vitrinlerinde yaptıkları rek - lâmlardan teşhir parası diye ayrıca met- re murabbaına 5 kuruş Belediye parası istenilmesidir.

Bu kabil mağaza sahibleri: «Öteye beriye astığımız afişler için lâzım gelen Belediye rüsumunu veriyoruz. Fakat kendi dükkânımızda kendi vitrinimizde kendi malımızı ilân ettiğimiz için para vermek garib olur» diyorlar. Bu duk- kân sahibleri usulen tabelâ rüsumunu da vermektedirler.

Yaptığımız tahkikata nazaran esasen Devlet Şûrasının bu hususta verdiği bir karar vardır. Bu kararda her hangi bir şahsın müstecir veya sahib olduğu bina da kendi işine dair yaptığı bir reklâm için teşhir parası vermeğe mecbur olmadığı bildirilmektedir.

Alâkadarlar bu karara da istinad e- decekler ve Belediye memurları vasıta - sile yapılan bu tahsilâtın gayrikanuni ol- duğunu söyliyeceklerdir.

SAĞLIK İŞLERİ

Müsteşar Canakkaleye gitti

Evvelki gün Trakyadan şehrimize ge- len sıhhat müsteşarı Hüsamettin dün ak- şam Çanakkaleye hareket etmiştir. Hü- samettin Gelibolu ve Çanakkaleve yerleş- tirilmiş ve yerleştirilecek göçmenlerin va- ziyetini görecektir.

9 Ramazan 1354
5 Birincikânun 1935

	Ezanî	Ezanî
İmsak	12,43	5,24
Güneş	2,28	7,09
öğle	7,23	12,04
İkindi	9,47	14,28
Akşam	12,00	16,41
Yatsı	1,38	18,19

Afyon monopolu

Bu sene Amerikaya çok mal sattı

Bu yıl Uyuşturucu Maddeler İnhisa rının afyon satışları fevkalâde müsaid ve geçen yıldan çok daha iyi bir vazi - yette gitmektedir. Memleketimizden 933 yılında satılmış olan Avrupadaki afyon stoku daha bu sene başında bittiği için İnhisar ilk defa bu yıl dünya pazarla - rında rakiblerile karşılaşmak imkânını bulmuştur.

İnhisar idaresi bu yıl bilhassa Amerika- ya ehemmiyetli satışlar yapmıştır. Ameri- ka afyon ihtiyacını kâmilen Türkiyeden tedarik etmiştir. Almanyadaki fabrika - lar ve kartel fabrikalarından talebler vu- ku bulmakta ve İnhisar idaresi bunları karşılamaktadır.

İtalya da bu yıl ehemmiyetli bir alıcı olmuş ve ihtiyacının mühim bir kısmını Türk afyonundan alarak gidermiştir. Zecrî tedbirlerin tatbikından sonra da İtalyadan siparişler yapılmaktadır. Bu siparişlerin bedelinin tediyesi için bir for- mül bulunursa satış yapılacaktır.

MÜTEFERRİK

Eski Liman şirketine aid bir dava

Eski Liman Sosyetesini tasfiye etmek- te olan sosyetenin eski direktörü Hamdi ile özel kalem direktörü Reşaddan fazla olarak aldıkları beyanile miktarı sekiz, on bin lirayı tutan bir parayı istemişler- dir. Bunlar bu talebi yersiz bulduklarına dair cevab verdiklerinden mahkemeye müracaat edilmiştir.

Birleşecek tekaüd sandıkları

İnhisarlar, liman idaresi, Akay ve Denizyolları tekaüd sandıklarının bir - leştirilmekte olduğunu yazmıştık Bu me- yanda ayni şekilde ticaret odasında da bir sandık yapılarak bu birleşmeye da hil edilmesi üzerinde tetkikat yapılmak- tadır.

Ticaret talebesinin kongresi

Yüksek İktısad ve Ticaret mektebi talebe cemiyetinin yıllık toplantısı mek - teb müdürü ve profesörleri önünde ce - miyet başkanı Medeni Berk tarafından açılmış ve idare teftiş kurumu raporları okunduktan sonra üyeler fikirlerini söy - lemişlerdir.

Müteakiben eski idare heyeti üye - leri ibra edilmişlerdir. Yapılan yeni se - çimde son sınıftan Medeni Berk, İsmail Muhlis Königil, Zihni, ikinci sınıftan Zühtü, Galib Arioğul, Fuad, birinci sı- nıftan Fuad Şevket, Muammer büyük bir ekseriyetle seçilmişlerdir.

DENİZ İŞLERİ

Canakkale kazası tahkikatı

Çanakkale vapuru kazası üzerinde tahkikatta bulunmak üzere Ankaradan gelmiş olan Ekonomi Bakanlığı fen he- yeti azaları işlerini bitirmiş ve raporla - rını hazırlamışlardır.

Kazanın idarî tarafını tetkik eden De- nizyolları Müdürü Sadettin de raporunu hazırlamıştır. Hâdise tahkikatının tek nik noktalardan verdiği neticeler bugün Ekonomi Bakanına sunulacaktır.

Söylendiğine göre şaftın kırılmasında kimsenin kabahati ve ihmali olmadığı an- laşılmıştır.

Yeşilköydeki hâdise

Dün Yeşilköy Belediye hekimliğinden şu mektubu aldık:

«3/12/935 tarihli gazetenizde (İstiyo- ruz) sütununu okudum.

Hâdise tamamen yanlış şekilde gaze- tenize aksettirilmiştir.

Doğrusu şudur: 28/11/935 günü ta - babetimize mesai haricinde bir hasta müracaat ediyor. Hasta Belediye hudu- du haricinde Feris köyünde Hüseyin kı- zı Gülsümdür. Günlerdenberi kanlı a- melden rahatsızdır. Derhal muayene e- diyorum. Dizanteri şüphesi üzerine has- taneye gitmesi lâzım geldiğini söylüyo- rum. İlmühaberi olmadığı cevabını ve- riyor. Bu vaziyette hastaya biri se - rüm, diğeri kalbi takviye ve kanlı ame- li kısmen durduracak şırınga yapıl - ması icab ettiğini orada bulunan diğer hastalar yanında söylüyorum. Derhal kabul ediyorlar ve iki şırınga ilâcının bedeli olan iki lirayı derhal vermeği şükranla kabul ediyorlar. Hasta resmî dairede soba yanmadığı için şiddetle ü- şüdüğünü söylüyor. Acıdığım için evi- me kadar götürüp esbabı istirahatini temin'le beraber bu şırıngaları yapıyo - rum. Aldığım iki lira muayene parası değil, şırınga parası da değil, sırf ken- dimden yaptığım ilâcın parasıdır.

Belediye tabibi fıkaraya bakmakla kanunen mükelleftir. Fakat cebimden meccanen ilâç vermekle de mükellef değilim. Yaptığım insanî vazife haddin- den ziyadedir. Çünkü köylünün şırın - gasını, muayenesini Belediye tabibi de- ğil, hükûmet doktoru yapar. Takdir e- dilecek yerde doktor iki lira şırınga pa- rası aldı demek vicdansızlık olur.»

Siyasî İcmal

İngiliz politikası değişmedi

İngiliz kabinesi son yaptığı toplantıda İtalyaya karşı alınan zecrî tedbirle - rin petrola da teşmiline karar verdi. İngiltere ile beraber diğer elli devletten hemen hemen hepsinin bu zecrî tedbire muvafakat edecekleri muhakkak sayıla - bilir. Onsekizler komitesi 12 kânunuev - velde bu yolda karar verecektir. Meğer- ki o zamana kadar üç tarafı yani Mil - letler Cemiyetini, İtalyayı ve Habeşis - tanı tatmin edebilecek bir uzlaşma şekli bulunabilsin.

Fakat bunun bulunacağına dair orta- da hiçbir emare yoktur. İngiliz parlamen- tosunun açılması münasebetile Kralın parlamentoda ve Lordlar kamarasında okunan nutkunda İngilterenin şimdiye kadar takib ettiği politikanın değişeceği - ne delâlet edecek hiçbir işaret yoktur. Bu suretle İngiltere hükûmetinin zecrî ted - birleri şiddetlendirmek için çalışacağına şüphe kalmıyor. İngiltere, nüfuzunu an - cak üç tarafça kabule şayan olabilecek bir sulhun lehinde kullanacaktır.

İngiltere hükûmeti bir taraftan bunu yaparken diğer taraftan Milletler Cemi- yeti misakının kendi omuzlarına yükle - diği vecibe ve mükellefiyetleri lâyıkile ifa edebilmek üzere silâhlarını alelâcele ar- tırmak için parlamentodan derhal tahsi - sat istiyecektir.

İtalyaya karşı petrol memnuiyetinin vaz'ından evvel son defa bazı sulh tek - liflerinde bulunmak üzere Pariste İngiliz ve Fransız Hariciye Nezaretleri Ha - beş işleri mütehassısları arasında yapılan müzakerelerden İtalyayı menun edecek bir netice çıkmamıştır. Bundan sonra da çıkması beklenmemektedir. Çünkü bu mütehassıslar vaktile Beşler komitesi ta - rafından hazırlanan ve M. Musolini ta- rafından reddolunan tekliflerin çerçive - sini aşamıyacaklardır.

Maahaza İngiltere ile Fransa son bir teklif yapılmış olsun diye M. Musolini - nin reddedeceğini bile bile ayın on ikisin- den evvel Romaya bir uzlaşma sureti bil- direceklerdir. M. Musolini İtalyanın e - mellerini yerine getirecek ve şerefini kur- taracak bir teklif vukuunu beklemediğin- den itilâfgirizlik göstermektedir.

Milletler Cemiyetile İtalya arasında bir uzlaşma yolu bulunamayınca petrol memnuiyetinin vaz'ı zarurî olacaktır. Fa- kat bu tedbirin çok tehlikeli olduğu ne İtalyanların ne de bunu vazedecek dev - letlerin nazarından kaçmıyor. Petrol memnuiyetinin vaz'ı İtalyan müdafaa kuvvetlerini hareket edemiyecek bir ha - le getireceğinden bu tedbir ordu ve do - nanmalarla yapılan abluka kadar mü - essir olacaktır. Bunun için İtalyada çı - kan Tribuna gazetesi, Roma hükûmetin- den mülhem olduğu zannedilen bir ya - zısında petrol memnuiyeti bir harb ted - biri olup İtalya tarafından bilmukabele harb tedbirleri alınacağını ihtar etmek - tedir.

İtalyanların 40 sene evvel Aduada uğradıkları hezimet, petrol memnuiyeti yüzünden uğrıyacağı bozgunluğun yanın- da hiç kalacaktır. İtalyanların böyle bir vaziyete sessiz sadasız düşmeğe razı ol - maları beklenemez. İtalyanın nevmidane bir harekette bulunması nihaî neticesi ge- ne kendisi için bir felâket olsa bile bütün Avrupayı sarsacak ve ihtimal hiç bekle- nilmiyen vaziyetler doğuracaktır. İşte bu vahim akıbeti düşünen bazı hükûmetler petrol memnuiyetini tatbikta istical gös - termek istemiyorlar. Petrol memnuiyeti - nin vaz'ı için ilk teklifi yapan Kanada nazırlarından biri olduğu halde şimdi Kanada hükûmeti bu memnuiyetin vaz'i aleyhinde karar vermiştir. Kanada petrol müstahsili bir memleket olmadığından bu kararı memnuiyetin tatbikına tesir etmiye- cektir. Lâkin vaziyetin vahamet ve ne - zaketini anlatması itibarile çok manidar- dır.

MUHARREM FEYZİ TOGAY

KÜLTÜR İŞLERİ

Kültür memurlarının toplantısı

Kaza kültür memurları dün Kültür Direktörlüğünde toplanarak kendilerine aid vazifeler hakkında konuşmuşlar, fa- aliyet programlarını hazırlamışlardır. Bugün de toplantılarına devam edecek - lerdir. Bugünkü toplantıda himaye cemiyetleri ve diğer teşekküller hakkında konuşacaklardır.

Tedrisat için bir plân yapılacak

İstanbul Kültür Direktörlüğü, tatbik edilmekte olan terbiye ve tedris usulle - rini bir plâna raptetmeğe ve bu plâna göre her noktada tatbik ettirmeğe karar vermiştir. Bu plânın hazırlanması için ayın on ikisinde, bütün ilk tedrisat mü - fettişlerinin iştirakile bir toplantı yapı - lacaktır. Plâna raptedilecek tedris usul- leri bastırılarak her mektebe gönderile - cektir.

SON HABERLER...
TELEFON TELGRAF ve TELSİZLE

Şimalî Çinde durum

Çin, Amerika hükûmeti nezdinde de teşebbüste bulundu, Japonlar «Şimalî Çin meselesi 9 devlet muahedesile alâkadar bir mesele değildir» diyorlar

Nankin 4 (A.A.) — Umumiyetle zannedildiğine göre merkezî hükûmet, şimali Çinde merkezî bir idare ihdas edilmesine muhalefet etmiyecektir. Ancak bu idare heyetinin münhasıran Japon müşavirlerinden mürekkeb olmasını güçlükle kabul edecektir.

Tıyen-Çin 4 (A.A.) — Burada neşredilmekte olan bir Çin gazetesine göre geçenlerde Şarkî Hopeinin muhtariyetini ilân etmiş olan Yin-You-Keng öldürülmüştür.

Çinin Amerikada yaptığı teşebbüs

Vaşington 4 (A.A.) — Çin Büyük Elçisinin, geçen cuma günü, Dış Bakanlığını ziyareti esnasında, Japonyanın kuzey Çinde, dokuz devlet andlaşmasına aykırı hareket etmiş olması hakkında Amerikanın nazarı dikkatini celbettiği zannolunuyor.

Dış Bakanlığı, durumun inkişafını dikkatle takib etmekte, fakat ayni zamanda sıkı bir ketumluk muhafaza eylemektedir.

Ingiltere ne yapacak?

Londra 4 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinin istihbarına göre Japonların Şimali Çindeki faaliyetlerini protesto eden Çin notasında Milletler Cemiyeti mukavelenamesinin onuncu ve on birinci maddelerile dokuz devlet muahedenamesi hükümlerine ahkâmı ileri sürülmektedir. Sır Samuel Hoare, Çinin Londra elçisi Quotaichiye İngilterenin dokuz devlet muahedenamesini imza etmiş olan devletlerle ve bilhassa Birleşik Amerika ile temasa gireceği ve fakat herşeyden evvel Habeşistan meselesini halletmek arzusunda bulunduğu cevabını vermiştir.

Siyasî mehafil, Çinin yapmış olduğu müracaatin kollektif bir faaliyete yol açması ihtimal dahilinde olmadığı fikrindedir.

Çinin teşebbüsleri ve Japonya

Tokyo 4 (A.A.) — Dış İşleri Bakanlığı namına söz söylemeğe salâhiyettar bir zat, Japonyanın Quotaichi ile Sir Samuel Hoare arasındaki görüşmelere müdahale etmek niyetinde olmadığını söylemiştir. Bu zat, dokuz devlet misakının Şimalî Çin meselesine taallûk eder ciheti olmadığını ilâve eylemiştir.

Şanghay 4 (A.A.) — Japon elçiliği namına söz söylemeğe salâhiyettar olan bir zat şöyle demiştir:

« Bizim Şimalî Çinde gözümüz varmış diye propaganda yaparak Japonyanın takib etmekte olduğu hattı hareketin mahiyetini değiştiren Çinlilerin bu hareketini büyük bir endişe ile derpiş ediyoruz.»

Bu zat, bu sözleri Quotaichinin Sir Samuel Hoareu ziyaret etmesi münasebetile söylemiştir.

Şanghay 4 (A.A.) — Hükûmet kuvvetlerinin Haunan eyaletinde kâin Ckenki mevkiini komünistlerden istirdad etmiş oldukları bildirilmektedir.

Yunan Meclisi dağılıyor, yeni seçim yapılacak

(Bas tarafı 1 inci sahifede)

Meclis dağıtılıyor

Hürriyetperver partisinin lideri Sofulis dün saraya giderek Kralla bir saat konuşmuştur Lider bu konuşma esnasında Krala efkârı umumiyenin umumî aftan mütevellid memnuniyetini bildirerek siyasal durumun düzelmesi için mevcud parlamentonun feshile en yakın bir zamanda nisbî usul dairesinde seçim yapılmasını tavsiye etmiştir.

İyi haber alan siyasal çevenlerin tahminine göre, meclis yakında dağıtılacak ve ikincikânun sonu yeni seçimler yapılacaktır.

Nisbet sistemi tatbik edildiği takdirde yeni kurulda yirmi, yirmi beş komünist bulunacağı tahmin edilmektedir.

Kabinenin kararları

Kabine dünkü toplantısında açık olan genel valiliklere tayinler yapılmasına, eski hükûmetin zamanında azledilen belediye ve nahiye reislerinin tekrar yerlerini almalarına, Çaldaris, Kondilis kabineleri tarafından Atina ve Selânik üniversiteleri profesörlerinin tayini hakkında çıkarılan muvakkat kararnamelerin ilgasına karar vermiştir.

Yeniden serbest bırakılan mahkûmlar

Bakanlar kurulu, memleketin emniyeti için adalara sürülen ve haklarında ağır bir itham bulunmıyan 20 kişinin derhal salıverilmelerine karar vermiştir. Teşkil olunacak bir komisyon komünist sürgünlerinin herbirisinin vaziyetini teker teker tetkik edecektir.

Atina ve Selânikte oturmaları yasak edilenler

Hükûmet, umumî aftan istifade etmiş olan 10 ihtilâlcinin Atina ve Selânikte oturmalarını yasak etmiştir. Bu karar bir emniyet tedbiri mahiyetindedir. 1934 senesinde vuku bulan küçük ihtilâllere iştirak etmiş olanların serbest bırakılmasına dair bir kanunun neşri beklenmektedir.

Gazetelerin neşriyatı

Gazeteler, Kralın kalkınma ve ıslah eserinden sitayişle bahsetmektedirler.

Liberal Neo Kozmos gazetesi diyor ki:

«Bütün Elenlerin vazifesi, mazinin bütün fenalıklarını unutmak ve dahilî barış için yapılmakta olan gayretlere samimî surette yardım etmektir.»

Venizelist İmerisiyos Kiriks gazetesi de diyor ki:

«Kralın ve Venizelosun hareketleri sayesinde güzel ümidler doğmağa başlamış, Yunanistanda artık herkes bir uzlaşma yoluna girmiştir.»

Bitaraf cumhurcu Akropolis ise şunları söylüyor:

«Bugün siyasal mahpusların bulundukları hapisanelerin üstlerine beyaz bayrak çekilmiştir. Genel aftan istifade edenlerin kardeşçe el sıkmak yolunda önayak olmaları beklenebilir. Bunlar bugün son ve büyük bir inkılâb yaparak parti fikirlerini, parti hırslarını kalplerinde parçalamalıdırlar. Sıra ile kandisine karşı fenalıklar işlediğimiz ve kana boyadığımız memleket, bizden ancak rahat ve sükûn istiyor.»

Cumurcu Atinaika Nea şu mütaleada bulunuyor:

«Genel af üzerine hapisten çıkan veya menfadan dönen isyancıların vazifesi, bütün diğer Elenler gibi milletin ihtiyacı bulunduğu sükûn ve huzurun önemini anlamak ve hissetmektir. Bunlar, nasıl vaktile isyanda şefleri olan Venizelosun sözlerini dinledilerse bugün de gene ayni Venizelosun uzlaşmayı temin için barış lehindeki sözlerini dinlemelidirler.»

Halk partisinden Katimerini ise diyor ki:

«Kral, mart isyanını çıkaranları effetmiştir. Fakat kimse o zamanki felâketi ve bunların dötükleri kanları unutamaz. Kralın ulüvvücenabı üzerine, bugün barış yaptık. Fakat bir martta bütün muhaliflerini bir hamlede öldürmek istiyenler de bugün artık eski metotlarına yeniden başlamamalıdırlar.»

Gene halk partisinden Poriya gazetesi şunları söylüyor:

«Gonatasın ve kendisile birlikte serbest bırakılan âyan üyelerile saylavların verdikleri diyevler hiç yerinde değildir. Bu diyevler, uzlaşma hislerile hemahenk değildir. Bir uzlaşma havası için yapılan genel aftan istifade edenlere bu gibi yerinde olmıyan diyevlerde bulunmak serbestisini vermemeliydik.»

«Yaşasın Kral ve Venizelos!»

Giridin İraklon kasabasında mahbus bulunup aftan sonra Atinaya gelenleri karşılamak için yapılan bir gösteride birçok kimseler «yaşasın millete barış getiren Kralla Venizelos!» diye bağırmıştır.

Haricde bulunan mahkûmlar

Atina 4 (Özel) — Napolide bulunan ve aftan istifade eden deniz subayları Yunanistana dönmek için pasaportlarını almışlardır.

Basbakan liderlerle görüşüyor

Atina 4 (Özel) — Başbakan Demircis, ana yasanın değiştirilmesi ile yeni seçim meseleleri hakkında parti liderlerile görüşmeğe başlamıştır.

Genel aftan istifade eden General Gonatas Kralın ulusal birlik siyasasına yardım edeceğini söylemiştir.

Kral, Sofulisle görüştü

Atina 4 (A.A.) — Sofulis dün öğleden sonra Kral tarafından kabul olunmuştur.

Nüfus sayımı yapılırken
Gürpınar davası

Yazan : Hüseyin Rahmi Gürpınar

Ercümend Ekrem Taluya —

Bazı işlerde insanlık ağır bir uykudadır. Nekadar dürtüşleseniz sersemsepet başını bir kaldırır gene dalar... Onu uyanık tutmak için bir düzüye tartaklamalı. Başkalarının emeğile kazanılmış şeylere harisliğimiz bu tembellikten geliyor. Yorulmak istemeyiz.

Son sayımda adlarımızın birer aile namile tesbit gerekliğini anlattılar. Kalubelâdanberi biz Türklerce ihmal edilen bu elzem işe önem verildi. Niçin? Adca biribirinden ayırd olmamız için.

Sicil kayidlerine bakılsa acaba kaç Mehmed Aliye, Ali Rızaya, İsmail Hakkıya, Ömere, Osmana, Hasana, Hüseyine, Ahmede, Fatmava, Ayşeye, Eminеye tesadüf edilir? İsimlerimizde bu repertuvar, bu çeşidsiz hazır ıstampadan, bu klişe tembelliğinden ayrılamayışımız neden ileri geliyor? Şüphesiz yeni birşey düşünmiye üşenmemizden kağnı tekerleklerinin toprağa bıraktığı izden ayrılmak korkusunun verdiği taassubdan..

Yarın kıyamet gününde bir mezardan bin Mehmed adlı çıkacakmış derler. Bin değil daha çok fazla cıksa gerektir. Kaç asırdır, kaç nesildir hüviyetlerimizin tesbitinde bu mahdud kırk elli ismi kullana kullana bir türlü eskitememişiz. Bu Peygamber, bu evliya adlarından hâlâ keramet umuyoruz. Bu Abdullahlar, Hayrullahlar, Nurullahlar, Seyfeddinler, Bürhaneddinler.. ne oluyor? Arabcadan türkçeye çevirirsek hep bu Allahın nurları, dinin kılıcları az gülünc şekiller almıyor. Bu tesmiyeler ancak sine döverek hu çeken eski tekke meczublarına yaraşır. Bu adlardan şans gelseydi Abdülhamide ve dedelerine gelirdi.

***

Yirmi beş, otuz yıldanberi üç dört Hüseyin Rahmi daha zuhur etti, bu çifte isim benim olmıyan makalelerin altına bile konuyordu. Tanıdıklarımdan bir şakacı bir gün: «Monşer dedi gittikçe hoppalaşıyorsun. Neydi o geçenki zırzop makalen? Herkes seni kalemi eline daha yeni almış dünkü çocuk sandılar.»

Cevab verdim: «O makale hakikaten kalemi eline daha yeni almış adaşımın marifetidir. Adlarına birer kelime ilâve sile bu benzerliğin türlü cilvelerinden beni kurtarmalarını rica ettim. Hiç aldırmadılar. Anladım ki bu ad birliği beni sıktığı nisbette onlara hoş geliyor.»

O esnalarda «Volto» adile sigara kâğıdı çıkaran bir musevi vardı. Müşterilerine gazetelerle şöyle bağırıyordu:

«Efendiler dikkat ediniz. Taklidim çıktı..»

Yahudinin bu telâşından ilham alarak ben de ilâna başladım:

— Karilerim! Dikkat ediniz taklidim çıktı.

Ben niçin Hüseyin Rahmiyim? Önce onu anlatayım. Büyük babamın adı Hüseyinmiş.. Bundan başka da Muharremde doğmuşum. Bana Hüseyinlik dedemden ve bu Kerbelâ vak'asından geliyor. Babam şair Rahminin şiirlerini beğenirmiş. Besbelli ona benzer bir şair babası olmak temennisile oğluna da o adı vermiş. Hüviyetimi teşkil eden bu iki ismin birleşmesindeki sebebleri anlattım. Fakat adaşlarımın ne münasebetle böyle çağırıldıklarını bilemiyorum.

Onlar da herhalde Hüseyinin torunu ve Kerbelâ ayında doğmuş, olamazlar sanırım. Bu tesadüflere ihtimal vermiyorum.

Ne ise benim ömrüme süren muharrirlik adaşlarıma pek mutlu gelmedi. Başka mesleklere çekildiler. Yazı âlemine kendimi şimdilik isim ortaklığından kurtulmuş sanıyorken bu defa da aklıma gelmiyen başıma geldi:

23 ikinciteşrin tarihli Cumhuriyetin bilmece çözen çocuklar sahifesinde şu ismi hayretle okudum:

«Üsküdar 19 uncu okul 76 Akif Gürpınar.» Düşündüm Üsküdarda böyle küçük bir akrabam bulunduğunu hatırlıyamadım. Beni benzerlik karışıklıklarından kurtaracağına tam emniyetle edinmis olduğum bu aile adıma da ortak çıkmış. Gürpınarın ilk sahibiyim. Bu benim karihamdan doğmus öz çocuğumdur. Bu sarih malıma füzuli iştirake kalkışmak hakka tecavüzdür.

İsimle müsemma arasında biraz münasebet düsünmek te lâzım değil mi? Bir hayli telifin muharriri bulunduğuma senbol olarak Gürpınarı kendime yakıştırmıştım. Çocuk sahifesinde bilmece çözen 76 sayılı masum Akife bu gürlüğün hangi veriminden dolayı ve ne suretle yakıştırıldığını da keşiften âciz kaldım. Ancak sahiblerine yaraştırılan bazı vasıflar vardır ki yer değiştirince gülünc olur. Kambura fidan boylu demek gibi.. Akifin velileri bu namın kendilerine yaraşık alıp almıyacağını düşünmiye üşenmişler sanırım. Ayrıca bir aile ismi bulamıyacak kadar kariha darlığına müptelâ olanların bu kısırlık zararlarını ben ödüyorum. Tuhaf tecelli değil mi? Kıskançlıkla hususiyet aranan bu meselede herkes haline münasib bir aile adı bulmak için hissesine düşen zahmeti almaktan çekinmemelidir. Bu aile, hazırlopa konacağına ulusal fihristi yeni bir terkible zenginleştirmek lûtfunda bulunsaydı ne olurdu?

Gürpınardan kanmak istiyenler daha var mı? Fisebilillah sebil!. sebil!.....

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Başbakan bugün Zonguldağa gidiyor

(Bas tarafı 1 inci sahifede)

at 10,30 da Sipahi Ocağına giderek ata binmiş ve manej yapmıştır. General İsmet İnönü bundan sonra Ocağın şerefine verdiği ziyafette hazır bulunmuştur. Ziyafette kendilerinden başka Dış İşleri Bakanı Tevfik Rüştü, İç İşleri Bakanı Şükrü Kaya, Ekonomi Bakanı Celâl Bayar, General Fahreddin, Ali Said, Halis ve Vali Muhiddin Üstündağ da bulunmuşlardır.

İç İşleri Bakanı geldi

İç İşleri Bakanı Şükrü Kaya Başbakanın daveti üzerine dün sabahki trenle Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Bakan Haydarpaşada Vali Muhiddin Üstündağ, Parti ve hükûmet erkânile Emniyet Direktörü Salih Kılıç tarafından karşılanmıştır.

İki carih mahkûm oldu

Bundan bir müddet evvel Vefada bir kahvenin önünde Hamzayı öldürmek kasdile bıçak ve tabanca ile yaralamış suçlu Hüdeydan; Fahri, Şeyh Ali ve Halil haklarında Ağırceza mahkemesinde bakılmakta olan dava bitmiştir. Bunlardan Hüdeydan ile Halilin yedişer sene hapislerine; Hüdeydanın ayrıca üç yüz lira tazminat vermesine; Fahri ile Şeyh Ali de cürümlerinin derecesine göre affı umumiden istifade etmekte olduklarından haklarında takibattan vazgeçilmesine karar verilmiştir.

Balıklı hastanesinde tahkikat

Ankara 4 (Telefonla) — Buraya gelen habelrere göre Balıklı hastanesinde Türk ortodokslardan Yusuf Petrakisin yaralanması münasebetile tahkikat yapılmaktadır.

Almanyada neler oluyor?

Nazi Partisinin mümtaz bir rüknü tevkif edildi

Varşova 4 (A.A.) — Koenigsbergden alınan haberlere göre şarkî Prusya şefinden ve nasyonal sosyalizmin mümtazlarından Coch, geçenlerde tevkif edilmiştir.

Bu münasebetle Cochun Prusya Başkanı Goeringle ihtilâf halinde bulunduğunu ve onun merkeziyetçi temayüllerine hücum edegelmekte olduğunu hatırlatmak muvafık olur. Mumaileyhin Alman - Leh mukarenet siyasetinin aleyhinde bulunmasından şüphe edilmezdi. Esasen şarkî Prusyanın muhafazakâr mehafili, bu siyasete pek o kadar taraftar görünmemektedirler.

Romanyada kıtlık

Bükreş 4 (A.A.) — Anadolu ajansının özel aytarı bildiriyor:

Besarabyada tekmil yaz süren kuraklığın hâsıl ettiği kıtlık üç aydanberi Romanya hükûmetini, gazeteleri ve hayır cemiyetlerini işgal etmektedir. Her taraftan ianeler toplanıyor ve kendi köylerinden açlıktan tehlikeye maruz olan çocukların esirgeme cemiyetleri toplıyarak yiyeceği daha bol olan vilâyetlere naklettirmektedir. Bu aç çocuklardan bir kısmı da birer ikişer onları korumak ve kurtarmak istiyen aileler nezdine verilmektedir. Açlık mıntakasının büyük bir kısmını hıristiyan Türklerin sıkışık olarak oturdukları verlerdir.

Çocuk Esirgeme Kurumunun yardımları

Ankara 4 (A.A.) — Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi 16/11/1935 tarihinden 1/12/1935 tarihine kadar 1660 çocuğa yardım yapmıştır. Bunlardan 479 hasta çocuk ve anne genel merkezin polikinliniklerinde bakılmış ve sağıtılmıştır. Diş Bakımevinde 357 çocuğun dişleri bakılmış ve sağıtılmıştır. 732 çocuk ve anne genel merkezin banyolarında yıkanmıştır. Süt damlasından bir günde 77 çocuğa süt verilmiş ve 15 günlük yekûn olarak 658 kilo bedava süt dağıtılmıştır.

Yardım için başvuran 15 yoksul çocuk ve anneye 130 lira 62 kuruş değerinde yardım yapılmıştır.

Türkçeden osmanlıcaya ceb kılavuzu çıktı

Ankara 4 (A.A.) — Türk Dil kurumu Genel sekreterliğinden:

«Osmanlıcadan türkçeye ceb kılavuzu» endeksi olan «Türkçeden osmanlıcaya ceb kılavuzu» da basılarak satışa çıkarılmıştır. Bundan önce iki cildin payını vererek yalnız «Osmanlıcadan türkçeye ceb kılavuzu» nu almış olanlar, ellerindeki fişlerle aldıkları yerlere başvurarak bu endeksi de alabilirler.

Osmanlıcadan türkçeye ve türkçeden osmanlıcaya ceb kılavuzlarının genel satış merkezi, İstanbulda Ankara caddesinde Türk Kitabcılığı Limited şirketidir. Karton kaplı kılavuzlar 40 ve bez cildli kılavuzlar 80 kuruş fiatle heryerde satılmaktadır.

Atatürkün Ankaraya ayak bastığı gün

Bu ayın 27 sinde büyük tören yapılacak

Ankara 4 (Telefonla) — Atatürkün Ankaraya ayak bastığı tarihin yıldönümü olan 27 birincikânunda yapılacak büyük merasimin programı hazırlanıyor.

Programa göre civardan köylülerin de geleceği bu günde o tarihî anı hatırlatan merasim yapılacaktır.

60 Halkevi daha açılıyor

Ankara 4 (Telefonla) — Bu ay içinde yapılacak Halkevleri yıldönümünde Türkiyede yeniden 60 kadar Halkevinin de açılma töreni yapılacaktır.

Yeni İran kabinesi

Tahran 4 (A.A.) — Yeni kabine Mahmud Cem tarafından teşkil edilmiştir. Kendisi Başvekâletle beraber İç İşleri Bakanlığını üzerine almıştır. Kabinede başka tebeddül yoktur.

Atlas Okyanus hava seferleri

Londra 4 (A.A.) — Ottavudan bildiriliyor:

Kanada ve İrlandanın iştirakile toplanan Atlas hava seferleri konferansı mesaisini bitirmiştir. Konferansta evvelâ tecrübeler yapılması ve sonra Atlas posta seferlerinin açılması kararlaşmıştır.

Maliyede dosya teşkilâtı

Ankara 4 (Telefonla) — Maliye Vekâletinin bütün dairelerinde yılbaşından itibaren yeni dosya teşkilâtının ve fiş usulünün tatbikına başlanacaktır. Buna dair hazırlanan talimatname bir broşür halinde alâkadarlara dağıtılmıştır.

Ankarada atlı tur müsabakası

Ankara 4 (Telefonla) — Türkiye atlı spor kulübü 15 birincikânunda yapılmak üzere bir Ankara turu atlı müsabakası tertib etti. Kazananlara mükâfatlar verilecektir.

Almanyay Rayşbank kâğıd parası girmiyecek

Berlin 4 (A.A.) — 6/12 tarihinden itibaren yabancı memleketlerden Almanyaya Rayşbank kâğıd paralarının tekrar ithali yasak edilmiştir.

Bir Hind piyade taburu Adene gidiyor

Bombay 3 (A.A.) — Bir Hind piyade taburu yakında Adene hareket edecektir.

Deniz konferansı delegeleri Londrada toplanıyor

Londra 4 (Özel) — Londra deniz konferansına iştirak edecek olan Fransız ve İtalyan delegeleri cuma, Amerikan delegeleri de cumartesi günü buraya geleceklerdir.

PARİS BORSASI

Paris 4 (Özel) — Paris Borsasının bugünkü kapanış fiatleri şunlardır:

Londra 74,91, Nevyork 15,18 1/2, Berlin 610,50, Brüksel 256,62 1/2, Madrid 207,25, Amsterdam 1029, Roma 122, Lizbon 68,05, Cenevre 491,37 1/2, bakır 39 3/4 - 40 1/4, kalay 224,10, altın 140,11 1/2, gümüş 29 3/16.

HEM NALINA MIHINA

Fena bir atlayış!

Yunanistandaki politika müca deleleri, ibretle seyredilecek safhalar takib etmektedir. Bunların bazıları, «siyaset» denilen şeyin garib ve tuhaf taraflarını meydana vurarak komik bir mahiyet almaktadır. Bu gülünc şeylerden biri de General Kondilisin son atlayışıdır.

Hayatında, askerî olmaktan ziyade siyasî roller oynamış bulunan General Kondilis, son Venizelos isyanını bastıran kahraman olmuştu. Zaten pek kolayca yokedilmiş olan o isyandan sonra, Kondilis, bir diktatör tavrı takındı. Yavaş yavaş kendi Başvekili aleyhine, daha sonra da cumhuriyet rejimi aleyhine döndü. O meşhur cumhuriyetçi nazır ve general, Venizelostan evvel «taclı demokrasi» taraftarı olmuştu.

Nihayet, bir elçabukluğile Başvekil Çaldarisi devirip onun koltuğuna kurdu. Yunan milletinin reyini almadan cumhuriyeti ilga ve krallığı ilân etti. Arkasından da geneloyda, yüzde 98 ekseriyetle emrivakii kabul ve tesbit etmekten başka çıkar yol bulamadı.

General Kondilis, Kral Jorj, Yunanistana döndükten sonra, kendisinin Başvekâlette kalacağını ve meşrutî idarelerde görüldüğü üzere, hükümran olamıyan hükümdarı istediği gibi idare edeceğini sanıyordu. Fakat Kralın ilk işi, kendisine tac ve tahtını iade etmekle beraber bir diktatör vaziyetinde vaziyete hâkim olmak istiyen General Kondilisi Başvekâletten uzaklaştırmak oldu. Böylece, Kondilis, kendi elile kendini yuvarlamış oldu.

Şimdi, bu fena atlayıştan sonra, tacli demokrasinin tacsız demokrasiden iyi olduğunu hâlâ iddia ediyor mu, bilmem. Venizelosun affından ve Yunanistana avdetinden sonra, General, cumhuriyeti ortadan kaldırıp yerine meşrutiyeti ikame ettiğine, kimbilir, nekadar pişman olacaktır. Maamafih, ikisi de eskiden cumhuriyetçiyken şimdi kralcı oldukları na göre bir anlaşma ve kaynaşma zemini bulabilirler. Elverir ki parti ve şahıs kavgaları üstünden vatandaşlık vazifelerini ve yurd menfaatini görebilsinler!

Bestekâr Sibeliusun 70 inci yıldönümü

Jean Sibelius

Musiki âleminde Jean Sibelius adile tanılan meşhur Finlandiya bestekârı Sibelius Johann Julius, bu ayın 8 inde yetmiş yaşına girecektir. Maruf san'atkârın yıldönümü Finlandiyada olduğu gibi bütün dünya memleketlerinde de kutlanacaktır. Bu cümleden olarak İstanbul Radyosu da o gece Sibeliusun yetmişinci yaşını tes'id edecek ve onun eserlerinden mürekkeb bir program neşredecektir.

Ayrıca şahsiyetinden ve bestelerinin kıymetinden bahseder bir konferans ta verilecektir.

Finlandiyanın en büyük bestekârı olan Jean Sibelius 8 kânunuevvel 1865 te Tavastehusta doğmuştur.

Helsingforsta Wegeliustan, Berlinde Beckerden, Viyanada Goldmark ve Fuchstan ders almış, 1893 te Helsingforsta müzik profesörü olmuştur.

Bestekâr, dünya san'atkârları arasında millî duygulardan ilham almakla şöhret bulmuştur. Eserlerinin karakterinde geniş bir muhayyile ve intıba kudreti, temiz ve kuvvetli bir his erginliği sezilir ki san'atine ve tekniğine esas olmuştur.

Jean Sibelius birçok senfoni, şarkı, oda müziği parçaları, sonatlar, keman ve piyano için besteler yapmıştır.

Kuruçeşme depoları

Kuruçeşmelilerin açtıkları dava neticesinde mahkeme bu semtteki kömür depolarının kaldırılmasına karar vermişti. Kömür depolarının kaldırılması meselesi, Ekonomi Bakanlığını da alâkadar ettiği için Bakanlık Belediyenin yeni depolar için bir yer tesbit edip etmediğini sormuştur. Haber aldığımıza göre, Belediye verdiği cevabda, kömür depoları için şimdilik bir yer tayin etmenin mumkün olmadığını, ancak şehir plânını yapacak olan mütehassısla görüşüldükten ve fikri alındıktan sonra bir yer tayin edilebileceğini bildirmiştir.

Bu vaziyet karşısında şehir plânı yapılıncıya kadar mevcud kömür depolarının duvarları biraz yükseltilmek suretile semt halkına zararlarının azaltılacağı söylenmektedir.

Yumurcağın kayboluşu: 3

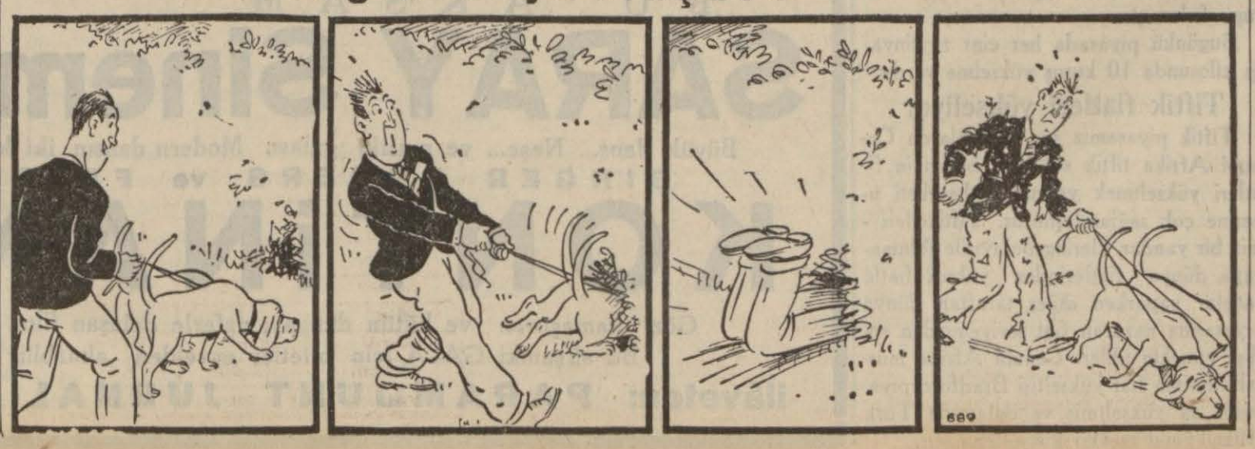

Küçük hikâye

İnciler

Eski arkadaşım olan Jerom polis müdiriyetinde yüksek bir memuriyete tayin edilmişti. Kendisini tebrik etmek için ziyaretine gittim.

Kartımı yolladım. Yan odada bekli - yordum. Dostum odasından çıktı. Ya - nında bir ayağını zahmetle sürükliyen bir ihtiyar adam vardı. Jerom onun koluna hürmetle girmişti. Bana bir selâm verdi. Onunla odadan çıktı. Besbelli onu merdivene kadar teşyi etmişti. Döndüğü zaman yanıma geldi, elimi tuttu. Ve ilk söz olarak:

Dans ederken incilerin nasıl çarptığını duyuyordum

— Gördün mü bizim zavallı Leonarı? dedi.

— Leonar mı? dedim. Bu ismi hatırlıyorum galiba!..

— Nasıl hatırlamazsın. Polis hafiyesi Leonar.. Büyük bir yazıhanesi vardı. Bundan yirmi sene evvel kapanan idarehane...

Onunla beraber odasına geçmiştik. Kendisini tebrik ettim. Fakat onun zihni hep ayni düşüncenin peşindeydi.

— Ben onu çok eskiden tanımıştım, diyordu. Yirmi beş sene kadar oluyor... Hele onun başından geçen acayib bir hikâyeyi bilirim...

— Nedir bu hikâye?..

— Anlatayım. Çok garib birşeydir. O, romatizma hastalığına yeni yakalandığı günlerdeydi. Leonar bir akşam yazıhanesinde tek başına oturuyordu. Bütün memurlarından hepsini bir tarafa yollamıştı. Yapayalnızdı. Ağrıyan ayağını bir iskemleye dayamıştı. Gazete okuyor ve can sıkıntısından bir sigara söndürüp ötekini yakıyordu. Bu ara yazıhanenin kapısı vuruldu ve o, giriniz derdemez karşısında fevkalâde genc ve masum suratlı bir çocuk gördü. Bu henüz yirmisine basmamış görünen ablak çehreli, kırmızı yanaklı bir delikanlıydı. Geniş bir gülümseme dudaklarını germişti. Ve onun bu tebessüm arkasında mahcubiyetini sakladığı belliydi. Hasta bacağını işaret eden Leonar: «Affedersiniz kalkamıyorum» dedi. Genc adam büsbütün kızarmıştı:

— Rahatsız ettiğim için asıl siz beni affediniz, dedi. Buraya size bir memura ihtiyacınız olup olmadığını sormağa geldim. Acaba beni taharri memuru olarak kullanmak ister misiniz?.

Leonarın yüzü değişmişti. Ona dikkatle baktı. Şüphesiz bu masum bakışlı mahcub delikanlının yüzünde bir polis hafiyesi istidadı pek te okunamıyordu.

Acı bir istihza ile:

— Kendinizde büyük bir istidad mı hissediyorsunuz? diye sordu.

— Evet bu mesleği çok seviyorum.

— Çok zabıta romanı okumuş olacaksınız, bu meslek pek gücdür yavrum. Sizin yaşınızdaki delikanlılarda macera aşkı vardır. Siz kendinizde büyük bir istidad vardır zannediyorsunuz hepsi bu. Esasen bana memur lâzım değil. Lâzım olunca da onu tecrübeleri ve bedenleri çelikleşmiş olan eski memurlar arasında ararım. Çocuk beşiklerinde değil!..

Genc delikanlı neredeyse ağlıyacaktı. Tam ağzını açıp ona cevab vereceği zaman telefon çaldı. Leonar telefonu açtı ve o dakikada yüzü değişti:

— Efendim ne söylüyorsunuz, pek iyi anlıyamadım. Kontesin çalınan incileri mi? diyordu. Sonra biraz dinledi ve:

— İsmini vermiyen efendi dedi. Şakanız pek uzun zaman devam etti. Gevezelik dinliyecek vaktim yok...

Telefonu şiddetle kapamıştı. O hiddetle delikanlıya döndü:

— Delikanlı, dedi, görüyorsunuz size verecek işim yok.. Onun için sizi burada uzun bir müddet alıkoymak istemem.

Delikanlı cesaretini toplamışa benziyordu:

— Kulaklarım çok iyi işitir, dedi. Şimdi telefonda sizinle konuşan adamın söylediklerini duydum. Kontes Volgoffun incilerini çalan adam size telefon ediyordu. Ve size bu incilerin bu akşam Markiz dö Poradévrein davetlilerinden birinin üstünde bulunacağını söylüyordu. Oraya gitmekliğime müsaade eder misiniz? İyi bir frakım da var.

— Siz gideceksiniz ha!... Ne münasebet!... Siz daha çocuksunuz... Eğer oraya birini göndermek lâzım gelirse iyi bir memur gönderirdim. Halbuki üç defadır hırsız, daha doğrusu hırsız çetesi reisi bana telefon ediyor ve inci gerdanlığın bulunduğu yerleri bildiriyor. Ben söylediği yerlere adam yollamıyorum. Tabiî siz de tahmin edersiniz ki inci kimde bulunursa bulunsun bunu ortada gezdirecek değildir.

— Ne olursa olsun, siz bana incinin tarifini yapar mısınız?...

— Yüz seksen inci tanesi, üç dizi üzerinde.

— Buraya gece telefone edebilir miyim?...

— Hay hay.. Fakat emin olduğum şekilde bir saçma hareket yapacak olursanız... Ve fena bir mesele çıkarırsanız bizim ajansın ismini ne şekilde olursa olsun bu meseleye karıştırmayınız.. Sizi menederim.

O gece saat üçte Leonarın korktuğu başına geldi. Genc çocuk Markizin davetlileri arasında yaşlıca, fakat süslü bir kadına rasgelmişti. Bu kadının boynunda üç sıra harikulâde iri inciler vardı. Genc adam ona sokulmuş, gencliğini istismar ederek onu baştan çıkarmış ve yazıhaneye getirmişti. Madamın hiddeti tasvir edilemiyecek kadar müthişti. Leonar kadından özürler diliyor, bir mesele ihdas etmediği takdirde kendisine tazminat vereceğini söylüyordu. Ve genc adama da:

— Tabiî sizin gibi polis hafiyeleri - nin!!. gözüne ancak bu büyüklükteki gerdanlıklar ilişir. Bunu görmemeğe imkân var mı?.. Kocaman hem de yalancı inciler. Yo.. itiraz etmeyiniz madam. İncilerinizin sahte olduklarını anlamamak için insanın kör olması lâzım, diyordu.

— Üstad, dedi, bu incilerin sahte olduklarını biliyorum. Fakat onun içine yerleştirilmiş olan inciler hakikidirler. Madam bana müsaade ettiler. Dansederken ben başımı onlara yaklaştırdım. O zaman vücudlerimiz sallandıkça titriyen sahte incilerin içlerindeki hakikî incilere nasıl çarptığını duydum.

Evet hakikaten Kontes Volgoff incileri bu sahte incilerin içine saklatmıştı. Ve onları bundan daha münasib bir tarzda saklamanın imkânı yoktu..

Ah dostum o gece Leonardın o genc delikanlının karşısında düştüğü vaziyetten nekadar hiddetlendiğini ve nekadar mahcub olduğunu bir görmeliydin...

— Sen gördün mü?...

— Elbette çünkü o mahcub ve masum delikanlı bendim!

Fransızcadan çeviren:
SÜVEYDA H.

Tütün piyasası yolunda gidiyor

Karadeniz mıntakasında da satışlar başlıyor

Tütün piyasamızın son durumu şöyledir:

Ege mıntakasında:

Ege tütün piyasası kapanmak üzeredir. Bu çevrimde 15,5 milyon kiloya baliğ olan yeni sene rökoltesi hemen hemen satılmıştır. Ortalama fiatler 60 - 90 kuruş arasındadır. Satılan tütünlerin en mühim kısmını Amerikan kumpanyaları almıştır.

Karadeniz mıntakasında:

Trabzon, Pulathane ve Artvin tütünleri kurutulmuş ve demet yapılmıştır. Esasen temiz demet ve denk yapmakta olan bu mıntakalar ekicileri, denklerini 2506 numaralı kanuna uygun bir şekilde hazırlamaktadırlar.

Samsun ve Bafra tütünleri bu sene miktar itibarile az, fakat evsaf itibarile geçen seneden daha yüksektir. Bu tütünlerin de demet ve denk yapılmasına başlanmıştır.

Bu mıntaka tütünlerinden bir miktarı dizi dengi olarak satılmaktadır. Samsun ve Bafrada dizi piyasası açılmıştır. Bu sene Amerikan kumpanyalarından başka İnhisarlar idaresi de dizi tütün almağa başlamıştır.

Bu çevrimde fiatlerin geçen senenin ayni olacağı ve tütünlerin değer fiatlerle kısa zamanda satılacağı umulmaktadır.

Taşova tütünleri de bu sene itibarile geçen seneden az, fakat evsaf itibarile daha iyidir. Bu havali tütünleri de demet yapılmıştır.

Marmara mıntakasında:

Kocaeli, Bursa ve Edirne tütünleri - nin kısmı azamı kurutulmuş ve demet yapılmağa başlanmıştır.

Şark vilâyetlerinde:

Malatya, Diyarbekir ve Adana tütünlerinin anbarlanmasına başlanmıştır. İnhisarlar idaresi Karadeniz ve Marmara mıntakaları tütün ekicilerine mühim miktarda avans dağıtmıştır.

Fransız tiyatrosu
Halk opereti
Bu akşam 20,30 da
SEVDA OTELİ
Büyük Fantazi operet 3 perde

Gişe gündüz açıktır. Telefon 41819
Fiatler: 25, 50, 75, 100, loca 300, 400
Pek yakında: TELLİ TURNA
Yazan: Mahmud Yesari.
Müzik: Sezai ve Seyfettin Asaf

Zeytinyağı satışları

Bu hafta Ege mıntakasından İstanbula bolca zeytinyağı getirilmekle beraber fiatlerin bir miktar daha yükselmesine mâni olunamamış, sabunluk yağlar çıplak kilosu 37 yemeklikler kaplı kilosu 41 ekstra ekstralar kaplı kilosu 46 kuruşa fırlamıştır.

Bugünkü piyasada her cins zeytinyağı kilosunda 10 kuruş yükselme vardır.

Tiftik fiatleri yükseliyor

Tiftik piyasamız son zamanlarda Cenubî Afrika tiftik satıcıları birliğinin fiatleri yükseltmek yolundaki hareketi üzerine çok sağlamlaşmıştır. Tiftikçilerimiz bir yandan klering dolayısile Almanyaya dünya fiatlerinden yüksek fiatle satışlar yaparken diğer taraftan dünya piyasasına nazaran fiat seviyemizden endişe etmekte idiler. Cenubî Afrika müstahsillerinin fiat yükseltişi Bradford piyasasını da yükseltmiş ve dolayısile Türk tiftikçiliğinin mevkii kuvvetlenmiştir.

Çağırılar, konferanslar, kongreler

Gülhane müsamereleri

Gülhane kliniğinin senelik üçüncü tıbbî müsameresi bu ayın 6 ncı cuma günü saat 16,30 dan 18,30 a kadar devam edecektir.

Arzu eden mesletktaşların teşrifleri rica olunur.

YENİ ESERLER

Endüstri

Türk işçisile usta ve teknisyenlerini modenr tenkid alanında yükseltmeğe çalışan bu biricik ve değerli derginin ikinciteşrin 935 nüshası çıkmıştır.

Mesleki ve teknik bilgilerini arttırmak istiyen bütün usta ve teknisyenlerimize tavsiye ederiz. İzmirde çıkar.

BASURDAN
Ameliyatsız yalnız
HEDENSA
ile kurtulursunuz Memeleri mahveder, kanı, ağrıyı derhal keser. Bütün dünyada milyonlarca hayat kurtarmıştır. Birçok Alman profesörlerinin takdirnameleri kutusundadır.

Ferah Sinema
Her gece
FERİDE CANAN
Yılanlı yüksek dansları
ENGERANA'nın emsalsiz akrobatik dansları
ELEKTRİKLİ KUKLA
Eilim: EMIL YANINGS'in
ihtiras fırtınaları

TÜRK SİNEMASI
Yarın akşam tam saat 9 da
Sinema dünyasının misli görülmiyen büyük bir şark filmi gösterecektir.
PEPO
Erivan operasının kıymetli artistlerile cevrilmiş ermenice operettir
PEPO
Kadar, neşeli, zevkli bir film padiren görülmüştür.
PEPO
Baştanbaşa eski şark musikisi, Hüzzam, Suzinak, Hicazkâr ilh. tasıllarına uygun olarak bestelenmiştir.
PEPO
Çeşit, çeşit rakıslarile emsalsizdir
PEPO
Zundukvanza'nın eserinden rejisör BEKNAZAROFF tarafından filme alınmış, musikisi Amo Haçatoryan tarafından tertibedilmiştir
PEPO
nun şarkılarını yakında bütün Istanbul zevkle söyliyecektir.
PEPO
Yıldızları H. Nersesyan, Mahmuryan, Malyan ve Hasmik'tir
PEPO
nun yarın akşam verilecek fevkalâde Gala müsameresi için yerlerinizi şimdiden sinema gişesinden temin ediniz. Telefon: 40690

Bir konserden daha zevkli.. Tiyatrodan daha iyi ...
AŞK SENFONİSİ
Şayanı hayret aşk romanı
YILDIZ Sinemasında
Ikinci muvaffakiyet haftasında hasılat ve zafer rekorunu kırmaktadır.
Oynıyanlar:
CHARLES BOYER ve KATHRİNE HEPBURN

İPEK SİNEMASI
YARINKI GAZETELERİ OKUYUNUZ!
SAYIN HALKIMIZA! BÜYÜK BİR SÜRPRİZ HAZIRLIYOR

Bu akşam SÜMER Sinemasında
Beynelmilel casusların entrikalarını çevirdikleri Bağdadın büyük ve bitmez çöllerinde aşk ve vazifenin çarpışması
BAGDAD YOLU
Yerlilerin isyanı, binlerce süvari ve piyade kıt'alarının iştirak ettiği büyük harb.
Oynıyanlar:
PIERRE RICHARD WİLLM - KATE DE NAGY
JACQUES CATELAIN
Büyük ve yüksek kıymetli bir filim olmak itibarile numaralı yerlerin evvelden aldırılması rica olunur. Telefon: 42851
Ilâveten: Yeni Paramount Jurnal

HERKESE SÖYEYİNİZ!
ALEMDAR
Sinemasının büyük haftası bugün başlıyor
KEMANLAR ÇALARKEN
GÜSTAV FRÖHLIH
Ayrıca:
HUDUD KAHRAMANI
ve
Habeş kuvvetleri ilerliyor!

BU AKŞAM MELEK Sinemasında

Oynıyanlar:
JOAN KRAVFORD
KLARK GABLE
ve
ROBERT MONTGOMERY

Zevkine - eğlencesine - neşesine ve güzelliğine doyum olmıyan bir filim
Kiralık Gönül
Fransızca sözlü
Ayrıca: Paramount dünya haberleri gazetesi ve Berlin operası senfoni orkestrası tarafından WAGNER'in TANHAUSER Operası uvertürü.

BU AKŞAM
SARAY Sinemasında
Büyük dans... Neşe... ve musiki galası. Modern dansın iki kralı (Karyokayı yaratanlar)
GİNGER ROGERS ve FRED ASTAIRE
KONTİNANTAL
Göz kamaştırıcı ve bütün dünyayı zaferle dolaşan film.
Bu akşamki GALA için biletler evvelden alınabilir
ilâveten: PARAMOUNT JURNAL

RADYO

Bu akşamki program

İSTANBUL:

18 Tokatlıyan otelinden nakil, telsiz caz orkestrası - 19 konferans - 19,20 sololar (plâk) - 20 haberler ve yeni kitablardan parçalar - 20,30 stüdyo orkestrası - 21,35 son haberler ve plâk neşriyatı, saat 22 den sonra Anadolu Ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

VİYANA:

17,10 gramofon - 18 konuşmalar - 18,05 konser - 19,10 konuşma, san'at ve tiyatro bahisleri, fennî bahisler, haberler, hava raporu ve saire - 20,15 ulusal yayın - 20,25 şarkılar ve opera parçaları - 21,05 facia: Deniz ve sevgili dalgalar - 23,05 haberler - 23,15 kış sporları haberleri - 23,25 eğlenceli konser - 23,55 konuşma - 24,10 konserin devamı - 24,50 cazband takımı.

BERLİN:

17,05 eski şarkılar - 17,35 konuşma - 18,05 Königsbergden - 19,35 kış sporları - 19,45 tayyare mektebinden nakil - 20,05 Münihten - 20,45 günün akisleri - kim, nasıl, nerede, niçin? Şarkılı musikili yayın - 23,05 haberler - 23,35 radyo orkestrası.

BUDAPEŞTE:

18,05 Rencberler için yayın - 18,35 Çingene musikisi - 20 Finlandiya şarkıları - 20,30 eğlenceli yayın - 21,05 dans orkestrası - 21,50 dış sayasası - 22,25 haberler - 22,45 oda musikisi - 23,35 Çingene musikisi - 24,35 gramofon - 1,10 haberler.

BÜKREŞ:

18,05 radyo orkestrası - 20,05 haberler - 20,20 piyano konseri - 20,40 şan konseri - 21.20 senfonik konser - 23,00 gramofon - 23,50 almanca haberler.

LONDRA (Regional):

20,05 haberler - 20,35 salon musikisi - 21,20 dans orkestrası - 22,05 orkestra konseri - 23,05 karışık program - 23,30 radyo orkestrası - 23,45 «Afrikalı kadın» operasından parçalar - 24,20 gramofon - 24,35 radyo orkestrası - 1,05 gramofonla dans havaları.

PARİS (Radio Paris):

19,05 komedi - 21,05 çocuklar için piyes - 22,05 şarkılar - 22,35 haberler - 22,50 olusal orkestra - 24,50 dans orkestrası.

ROMA:

17,45 eğlenceli konser - 18,35 Asmaradan nakil - 19,30 yabancı dillerde [illegible] - 20,35 ingilizce haberler - 21 italyanca ders - 21,15 Yunanistan için yayın - 21,25 haberler - 21,55 komedi - 22,20 dans musikisi - 24,05 haberler.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler sunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Bahçekapıda (Mehmed Kâzım), Bakırköyünde (Hilâl), Cerrahpaşada (Şeref), Cibalide (Ahmed Necati), Çemberlitasta (Sırrı), Fenerde (Hüsameddin), Gedikpaşada (Asador Vahram), Karagümrükte (Kemal), Samatya Kocamustafapaşada (Rıdvan), Şehzadebaşında (Asaf), Topkapıda (Nazım).

Beyoğlu cihetindekiler:

Beşiktaşta (Nail), Galata Okçumusa caddesinde (Asrî İttihad), Haskövde (Yeni Türkiye), Kasımpaşada (Merkez), Kumbaracıda (Gorih), Kurtuluşta (Kurtuluş), Mis sokakta (Limonciyan).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler:

Büyükadada (Mehmed), Heybeliada (Yusuf), Kadıköy Muvakkithanede (Osadet), Kadıköy Söğüdlüçeşmede (Osman Hulûsi), Üsküdar Çarşıboyunda (İttihad).

Tatlı müsabakamız

On gün neşredeceğimiz rey varakalarını kesip saklayınız ve sonra mütalealarınızla beraber bize yollayınız

27 sandık şeker mükâfat veriyoruz

Karilerimize tatlı bir Şeker bayramı vesilesi vermiş olmak üzere hazırladığımız tatlı müsabakası devam ediyor:

Müsabakanın esası şudur:

1 — Bugünden başlıyarak 10 tane yazı neşredeceğiz.

2 — Her yazı bir başka tatlının pişirilmesini tarif edecektir.

3 — Her yazının altına bir de rey puslası konacaktır.

4 — Her rey puslasında o tatlının ismi bulunacak ve reye iştirak eden karilerimiz bu ismin hizasına rey puslası konacaktır.

5 — 10 tatlıdan yalnız üçüne rey verilecektir. Binaenaleyh yalnız üç tatlıya aid kuponda tatlı isminin yanına birinci, ikinci, üçüncü diye yazılacaktır.

6 — Müsabakaya iştirak eden karilerimiz ayni zamanda şu suallere cevab vereceklerdir:

A — Niçin bu üç tatlıyı diğerlerine tercih ettiniz?

B — Bu tatlı yazılan şekilden başka usulle daha iyi pişirilebilir mi?

C — Şahsan en beğendiğiniz tatlının tarifini yapınız.

7 — Karilerimizin yollıyacakları rey varakaları, gazetemizde ayrılmış bulunan ve salâhiyetli adamlar da katılan jüri heyeti tarafından tasnif edilecek, bu suretle birinci, ikinci, üçüncü seçilen tatlılarla bunlara rey veren kariler ayrılacaktır.

8 — Jüri heyeti bundan sonra, karilerin reylerle beraber gönderdikleri mütaleaları tetkik edecek ve üç tatlı hakkında mütaleasını bildiren karilerimiz arasında birinci, ikinci, üçüncüyü ayıracaktır.

Müsabakada kazanan karilerimize 27 sandık kesme şeker hediye edilecektir. Rey ve mütaleaların muvaffakiyetine göre verilecek hediyelerin tasnifi şöyledir:

Birinciliği kazanan tatlıya rey veren karilerden:

Birinc'ye : 4 sandık,
Ikinciye : 3 sandık,
Üçüncüye : 2 sandık,
Beş kişiye yarımşar sandık

Ikinciliği kazanan tatlıya rey veren karilerden:

Birinciye : 3 sandık,
Ikinciye : 2 sandık,
Üçüncüye : 1 sandık,
Beş kişiye yarımşar sandık

Üçüncülüğü kazanan tatlıya rey veren karilerden

Birinciye : 2 sandık,
Ikinciye : 1 buçuk Sandık
Üçüncüye : 1 sandık
Beş kişiye yarımşar sandık

Şeker hediye edilecektir.

Müsabakamızda on tatlının tarifi yapılacaktır. Bunlardan beş tanesi pişirilmesi kolay olanlarından ayrılmıştır. Diğer beşi daha çok uğraşılmak icab eden tatlılardır.

Yassı kadayıfı

Bir kilo yassı kadayıfının kenarlarını kesmeli. Kenarları kesilen kadayıfları çalkalanmış 20 yumurtaya bulıyarak kızgın yağa atmalı. Pembeleşinciye kadar kızartmalı. İki kilo şekerden, kaynamış ve soğutulmuş tatlıya kadayıfları atmalı. Çıkarıp bir tepsiye dizmeli. Kalan tatlıyı üzerine dökerek bir taşım kaynatmalı.

Tabağa aldıktan sonra üzerine, arzuya göre, ceviz veya kaymak koymalı.

Cumhuriyet Tatlı müsabakası
REY PUSLASI

Birinci seçilen tatlı: .....
Ikinci seçilen tatlı: .....
Üçüncü seçilen tatlı: .....
Gönderenin adı: .....
Adresi : .....

Not: Bu rey varakasile beraber yukarıda 6 numaralı maddede sorulan a, b, c suallerinin cevabları da ayrı bir kâğıda yazılarak yollanacaktır.

Nazilli Halkevinde verilen temsiller

Temsil veren amatör gencler

Nazilli (Özel) — Evimizin gösterkomitesi önemli kararlar vererek çalışmalarına devam etmektedir. Bundan iki hafta evvel (Tırtıllar) opereti çok muvaffakiyetle temsil edildi.

Operetin müzik kısmını Evimizin Ar komitesi musiki kolu ifa ederek piyesin canlılığını bir kat daha artırmıştır.

Bu piyesin başka yerlerde de temsili düşünülmektedir.

Biz bize

Hitler ve Mussolini

1919 danberi yapılan sulh muahedeleri, bazı milletleri, yaşamak için kendilerine birer istikamet aramağa mecbur etti.

İtalyadaki Faşizmle Almanyadaki Nasyonal Sosyalizm iste bu yaşama ihtiyacından doğan birbirine yakın iki istikamettir.

Harbsonu İtalyası acınacak bir haldeydi. Memleket kuvvetsiz düşmüştü, sanayi hareketleri durmuş, işsizlik başgöstermişti. Ve komünizm, yavaş yavaş en ücra köşelere kadar yayılıyordu.

İtalya, harb başladıktan epey bir müddet sonra İtilâf devletleri tarafına geçmişti; fakat sulh muahedeleri yapılırken, bir takım sebeblerle arzuları yerine getirilmedi.

Memleket en büyük tehlikeye doğru gidiyordu: Anarşi.

İşte o zaman iki bin senelik harabelerin tozları altında uyuyan Romada çelik başlı, çelik iradeli bir adam göründü: Benito Mussolini.

Bu adam, vatanı kurtarmak için anarşiyi ezmek, anarşiyi ezmek için de bütün kuvvetlerin bir iradeden fışkırması lâzım geldiğini anladı. Ona göre çalıştı ve bir eser yarattı.

Almanyada vaziyet İtalyadan daha fenadı. Orada iktısadî kuvvetsizlik ve işsizlikten başka muahedelerin neticesi olan siyasî bir kölelik vardı.

Fakat son on beş senenin tarihini karıştıranlar, o zamanın Almanyasını o zamanın İtalyasından üstün tutan bir nokta bulurlar:

Bütün fırka mücadelelerine rağmen Almanyada, İtalyada olduğu gibi bir anarşi yoktu. Bilâkis için için kuvvetlenen, gittikçe büyüyen bir birlik hareketi vardı.

Sonraları çelik yüzlü, çelik iradeli bir adam göründü: Adolf Hitler.

Bu adam, gittikçe büyüyen bir fikri temsil ediyordu. Bugün o fikir Almanya olmuştur.

Mussolini ile Hitler, biribirine kardeş iki sosyal istikametin symbole'udurlar. Fakat benim görüsüme göre bu iki kardes arasında büyük bir fark var:

Mussolini'nin azmi bugünkü İtalyayı yaratmıştır.

Hitler'in azmi, Almanya tarafından benimsenmiştir.

N.

Bir sigara, kötürüm bir kadını öldürdü

Dün akşam Kadıkövünde çok feci bir kaza olmuş ve inmeli bir kadın kendi sigarasile yanarak ölmüştür.

Hâdise şöyle olmuştur:

Kadıköyünde, Altıyolağzında Kâğıdcıbaşı sokağında Haşim adında birinin inmeli karısı yatakta sigara içerken sigarasını düsürmüştür. Sigara evvelâ yorganı ve yatağı tutuşturmuş, sonra da zavallı kötürüm kadını yakmağa başlamıştır. Kadıncağız evde yalnız olduğundan nekadar feryad etmisse de kimseye duyuramamış ve vücudünün muhtelif yerlerinden yandıktan sonra kapı ve penecereleri sımsıkı kapalı olan odada dumandan boğularak ölmüştür.

Yangın da evi tamamen sarmadan İtfaiye tarafından söndürülmüştür.

Ünyon Fransezde suvare

Kış mevsimini resmen açmak üzere ayın 14 ünde Ünyon Fransezde artistik bir suvare verilecektir. Bu münasebetle bu yıl Pariste büyük bir rağbet kazanmış olan «Pardon Madam» piyesi temsil edilecek, temsilden sonra da bir balo verilecektir.

Dil üzerinde çalışmalar:

Türkçenin orijinalliği

Sağ, Sago, Sogdiyan, Söğüt, Seyhun, Ceyhun kelimelerinin tahlili

SAĞ

Altaylardan doğuya bakan Türkün iki tarafını ifade için kullandığı kelimeler şunlardır:

1. SAĞ: Etimolojik şekli şudur:

(1) (2) (3)
(ağ + as + ağ)

(1) Ağ: Köktür. Türkün kendisini gösterir. (Burada Türk kendini güneşin yerine koymuştur.)

(2) As: (. + s), ektir. Oldukça geniş bir sahayı ve bu sahada bulunan süje ve objelerle asıl süjenin münasebetini gösterir.

(Ağas): «Türkün bulunduğu Altaylardan bir tarafında uzanıp giden saha ve o sahadaki şey» demek olur.

(3) Ağ: (Ağas) mefhumunu tamamlıyan, tayin ve ifade eden sözdür.

Kelimenin, kökle ekin kaynaşmış morfolojik ve etimolojik şekli bildiğimiz (sağ) dır. Kelimenin (sog), (say), (sak), (sah) (sey), (siy), (cey), (cay), (cah) ve (süg) şekilleri de vardır.

Sog: Etimolojik şekli:

(oğ + os + og) = oğosog.

Son morfolojik şekli, (sog) Altayda bulunan Türkün sağında uzayıp giden yerlerdir. Bu yerlerden muayyen ve tesbit edilmiş olan bir yeri hatırlatalım:

SAGO, SOGDİYAN

(Fergana) nın garbında (Sago) ırmağının (Zerefşan ırmağı) cenubunda (Sogdiyan) kıt'ası.

Bu işaret ettiğimiz ırmak ve kıt'a sözlerinin etimolojik şekillerini (sağ) kelimesinin etimolojik şeklile mukayese edelim:

	(1)	(2)	(3)	(4)
Sağ:	(ağ	+ as	+ ağ	+ .)
Sago:	(ağ	+ as	+ ağ	+ oğ)
Sogdiyan:	(oğ	+ os	+ og	+ .)
	(5)	(6)	(7)	
	(ut	+ iy	+ an)	

(1) Ağ, oğ: Köktür, esastır. Altaydaki Türk.

(2) As, os: Onun bir tarafında uzanıp giden her şey.

(3) Ağ, ag, og: Yukarıdaki mefhumu ifadeye yarıyan ek.

Buraya kadar olan her üç kelime. (Sağ, Sag, Sog) ayni manadadır.

Analize devam edelim:

(4) Oğ: Sağ tarafta olan bir şeyi ifade eder.

(Sag + oğ = sagoğ = sago: Yukarıda söylediğimiz gibi bir ırmağın adıdır.

(5) Ut: (. + t-d), ektir. Kendinden evvelki kelimenin anlamını tamamlar, tesbit eder. (Sogut) sözü, Türkün sağ tarafının adıdır; (cenub) demektir. Kelimenin (Söğüt) şekli de vardır. (Süt «d») şekli (Söğüt) şeklinin hafifleşmişidir; «cenub» demektir.

(6) İy: Cenubda bir yeri gösterir.

(7) An: Altaylara nazaran cenubda muayyen olan bir yere yapışık olarak onun yakınında uzıyan bir mıntakayı işaret eder: (Sogdiyan) mıntakası.

SÖĞÜT

Hatıra — Bizim (Söğüt) kasabasına verilmiş olan isim, Altayların cenubunda o isimdeki meselâ (Sogut «d») un adıdır. Bilindiğine göre halk, (Söğüt) sözünü (Soğut) diye telâffuz eder. Fazla olarak «Söğüt» kasabasında ve civarında hiçbir söğüt ağacı da yoktur.

Not: 2 — Altayların cenubunda, Tibetin şimalinde bir kasaba vardır. Onun adı da (Süt) tür.

SEYİSTAN

Not: 3 — Türklerden Altay cenubuna inen ulusların adı da (Saka) dır. Yani (Sağ), cenub Türkleri demektir. Bu Türklerin Sogdiyanın daha cenubuna inerek yerleştikleri mıntakaya da (Sakağ + Astan) = (Sakastan) ve ya (Sey + istan = Seyistan) derler.

SEYHUN, CEYHUN

Kökün (Sey), ve (Cey) şekillerinin Türk dilinde kullanılışını canlı bir iki misalle gösterelim:

I — Seyhun

II — Ceyhun

Bu iki söz, Aral gölüne akan iki ırmak adıdır.

Etimolojik şekilleri:

I - Seyhun: (eğ+es+ey+eh+un)
II - Ceyhun: (eğ+ec+ey+eh+un)

(1) Eğ: Altaydaki Türkü işaret eden kök.

(2) Es, ec: (. + s-c), ektir. Oldukça uzak bir saha ifade eder.

(3) Ey: Kendinden evvelki mefhumu tamamlar ve ifade eder ektir.

(Eğ + es + ey = eğesey = sey) ve (eğ + ec + ey = eğecey = cey) Her iki kelime «uzaklık» anlamınadır. Buradaki (cey) sözüne tekrar temas edeceğiz .

(4) Eh: Uzakta bulunan bir objeyi tayin ve ifade eder.

(5) Un: Söylediğimiz obje ki Altaylara nazaran uzak bir yerdir; işte onun bitişiğinde bulunan bir şeydir.

Seyhun, Ceyhun: Yukarıda işaret ettiğimiz gibi Türkün (cenub) adını verdiği sahanın ittisalinde iki nehirdir.

Anadolunun cenubunda bulunan diğer iki nehre de Türk, (Seyhan) ve (Ceyhan) adlarını vermiştir. Her iki kelime ayni mefhumları gösterdiği halde, onları birbirinden tefrik için birinin başına (s) yi, diğerinin başına da ayni kategoriden olan (c) yi koymuştur.

POLİSTE

BIRAKILMIŞ ÇOCUK — Cihangirde Kumrulu sokakta Nilâ apartımanının yanına bir aylık bir çocuk bırakmışlardır. Polis çocuğa Ayten adını vermiş ve Darülâcezeye yollamıştır. Çocuğu bırakanlar hakkında tahkikata başlanmıştır.

OTOBÜS TRAMVAYA ÇARPTI — Bakırköyden Sirkeciye gelen 3259 sayılı otobüs, dün Türbede yolcu indirirken Harbiye - Aksaray seferini yapan 88 sayılı tramvay arabası otobüse çarpmıştır. Çarpışma sonunda tramvayın iki camı kırılmıştır. İnsanca eksiklik yoktur.

Rikett Habeşistana gitti

Londra 4 (Özel) — Habeşistanda mühim bir maden imtiyazı alan Amerikalı Rikett bugün tayyare ile Londradan Bağdada hareket etmiştir. Royter ajansının Paris aytarile görüşen Rikett Iraka değil, doğru Habeşistana gitmekte olduğunu söylemiştir.

İngilterenin dış siyasası

Londra 4 (Özel) — Parlamentonun yarınki toplantısında İngilterenin dış siyasası hakkında bir münakaşa yapılacaktır. Dış İşleri Bakanı Sir Samuel Hoare bu münasebetle önemli bir söylev verecektir.

BUGÜN DE BU..

Propaganda

Ezeldenberidir ihmal ede ede, propagandanın mahiyeti, lüzumu ve ehemmiyeti hakkında, hiçbirimiz bir fikir sahibi olamamışızdır.

O kadar olamamışızdır ki, dün gene bu sütunda işaret ettiğim veçhile, bizim bu haleti ruhiyemizden istifade eden yabancılar, kendi propagandaları için, bizim yurdumuzu en müsaid bir zemin addetmişlerdir.

Halbuki propaganda ve mukabil propaganda, yeryüzündeki varlıklarını sağlamak kaygusunda bulunan müstakil devletler için hayatî bir ihtiyacdır.

Propagandasız ne siyasa kabildir, ne de ticaret. Sırası gelince, yabancı devletler politikacılarını kendilerine imale etmek istiyen ülkeler, önceden o devletlerin efkârı umumiyelerini hazırlamış bulunmalıdırlar.

Propagandanın yolları, vasıtaları, hadsiz, hesabsızdır. Başta, paraya mütevakkıf olan resmî propaganda gelir. Bunu hükûmetler, münasib teşekküllerle yaparlar. Gazeteleri himaye ederler, neşriyat yaptırırlar, resimler, filimler, konferanslar tertib ettirirler, memlekete seyyah çekmeğe çalışırlar, müzeler, kütübhaneler, eğlence yerleri tesis ederek, seyyah akınını kendi ülkelerine doğru celbederler.

Hasılı, resmî propagandanın, klişe haline girmiş, malûm ve mahdud usulleri, bununla uğraşan daireleri vardır.

Gelgelelim, bir millet, propagandasını yalnız bu resmî ellerden yaptırmakla iktifa etmez.

Kendisini yabancılara şirin gösterecek, beğendirecek, sevdirecek her harekete, her tezahüre, her teşebbüse itina eder.

İncelmiş, yükselmiş sosyal terbiye kadar, propagandaya yardım eden hiçbir şey yoktur.

Saltanat devrinde, medenî milletlerin nazarında bizi gülünç gösteren kıyafetimizin, Osmanlı devletinin inhitat ve inkırazına, bizzat padişahlar kadar zararı dokunmuştur.

Rivayet ederler ki, Osmanlı İmparatorluğunun mukadderatı mevzuu bahsolan bilmem hangi bir konferansta, İngiliz delegesi Lord Palmerston müzakereyi dinleyip te takib edecek yerde, fesli, ıstanbulinli Osmanlı delegelerinin karikatürlerini çizmekle meşgul olmuş!.

Kılık kıyafetin tesiri neyse, millî terbiyenin, millî zevklerin de, yabancılar üzerinde tesiri odur.

Bunu artık anlamalıyız. Anladığımız gün, artık zevkimize arzedilen herşeyin kalitesi yükseleceği gibi, bize gösterilen saygı ve sevgi de artacaktır.

Oturup kalkmamız, konuşmamız, gülmemiz, şakalaşmamız, hatta sokakta yürümemiz bile, millî propagandaya yardım eden şeylerdir. Bizi, bu vaziyetlerde gören herhangi bir ecnebi derhal notunu verir ve kendi memleketine dönünce de, hakkımızda ona göre idarei kelâm eder. Bunu bilmemiz lâzımdır.

Dikkat ediyorum: Bazılarımız, medeniyeti henüz iyice hazmetmemiş gibiyiz. Umumî yerlerde fazlaca lâübali oluyoruz. Bu iyi değildir. Eski zamanlardan kalma birçok fena itiyadlarımızdan sıyrılmakta istical etmeliyiz. Medenî seviyeye yükselmek için de, ne yapalım?. Kendimizi biraz sıkıya koymağa mecburuz.

Zamana ayak uydurmak, bazı vakitler millî bir borc olur!

Ercümend Ekrem TALU

Korku

Edebî roman

Yazan : Stefan Zweig — 3 — **Çeviren: E. Ekrem Talu**

Ancak o zaman hafif bir sükûnet duyuyordu. Ve odanın sessizliği içinde, saat dakkasının muntazam işlemesi gönlünü, mütearid ahengile bellibelirsiz meşbu kılıyordu.

***

Ertesi gün, kocası işine, çocuklar da gezmeğe gittikten sonra, nihayet kendi başına kalınca, berrak bir sabahın ve uzunuzadıya bir düşüncenin tesiri altında, mahud korkunc tesadüf, önemini büyük ölçüde kaybetti.

Herşeyden önce, İren, yüzündeki peçenin çok kalın olduğunu ve binaenaleyh kadının kendi yüzünü iyice seçememiş olacağını hatırladı. Bilcümle vaki tedbirleri, temkinle tarttı. Herhalde, bir daha dostunun evine dönmiyecek ve böylece yeni bir taarruz ihtimalini bertaraf edecekti. Şimdi, yalnız bir tesadüf tehlikesi kalıyordu ki, bu da olacak iş değildi; zira kendisi arabaya binerek savuştuğu gibi, kadının da peşini takib etmiş olmasına ihtimal yoktu. Bundan başka, ne adını ne de adresini biliyordu ve kendisini bu kadar müphem bir surette gördükten sonra bir daha tanımasından da korkulmazdı. Esasen, aksi takdirde dahi İren herşeye hazırdı. Artık korkunun pençesinde bulunmıyacağı için sakin bir tavır takınabilecekti. Herşeyi inkâr edecek, işin içinde bir yanlışlık bulunduğunu soğukkanlılıkla iddia eyliyecek ve ziyaretine dair ortada hiçbir delil bulunmadığından kadına karşı, icab ederse, şantaj ithamında bulunacaktı. İrenin, şehrin en yüksek avukatlarından birinin karısı olduğu boşuna değildi: Şantajın henüz tohum halinde iken ve ancak fevkalâde soğukkanlılıkla üstesinden gelineceğini biliyordu. Buna maruz kalan insanın göstereceği en ufak tereddüd, en hafif endişe manzarası, hasmın cür'etini artırırdı.

İlk bir müdafaa tedbiri olarak, dostuna kısa bir mektub yazıp, ne ertesi gün, ne de müteakıb günler, muayyen olan vakit ve saatte gelemiyeceğini bildirdi. Dostunun koynunda, bu derece bayağı bir karıyı istihlâf etmiş olduğunu keşfetmek gururunu rencide etmişti; kelimelerini gayızla tartarak, bundan sonraki münasebetlerini kendi yeyfine tâbi kılmak hususundaki soğukkanlılığının zevkini sürüyordu.

Şöhret sahibi bir piyanist olan bu delikanlıyı bir müsamerede tanımış ve az sonra, hakikatte istemeden ve anlamadan, ona metres olmuştu. Kanı onun kanını çekmiş değildi; kendisini ona bağlıyan ne ruhî, ne de şehevî bir sebeb de yoktu; lüzumsuz ve hatta isteksiz olarak, sırf iradesinin o anda nevuma atalete uğraması yüzünden ve endişeli bir merak duymuş olmasından, kendini teslim edivermişti.

Hiç birşey, ne mes'ud bir evlilik hayatının tamamile tatmin ettiği nefsi, ne de evli kadınlarda sık tesadüf edilen, çapraşık bir manevî hayat sürmek isteği, onu bir dost edinmeğe teşvik etmiyordu. Müreffeh burjuva hayatının asudeliğine, tembelcesine sokulmuş olarak, kendisinden fikren üstün, varlıklı bir koca ile iki çocuğunun aralarında bütün bütüne mes'ud yaşıyordu.

Ancak insanı, boradan ve fırtınadan ziyade tenbih eden, havanın bir gevşekliği olduğu gibi, felâketten ziyade âsabı bozan, saadetin de bir itidali vardır. Tokluk, bazan aclıktan da muharriktir; İrenin hayatındaki emniyet, tehlike yokluğu, onda macera hevesini uyandırmıştı.

Genc artist, erkeklerin, kendi güzelliğine, ekseriya ciddî bir arzu duymaksızın, tatsız sakalar ve hürmetten uzaklaşmıyan âşıkane sözlerle cemile yapmakta bulundukları onun burjua muhitine girer girmez, İren, genclik çağına girelidenberidir. İlk defa olarak, bütün mevcudiyetile heyecanlandığını hissetmişti.

Delikanlının biraz fazla muntazam çehresini kaplıyan hafif hüzün gölgesi, belki de kendisini onakarşı celb ve cezbeden yegâne şey olmustu. Etrafındaki tok insanlara yabancı olan bu hüznün içinde yüksek bir âlem keşfeder gibi olmuş ve istemeksizin, bu âlemi temaşa maksadile onun hergünkü hayatının üzerine eğilmişti.

Şüphesiz, yakışık almıyacak kadar bir hararetle tekellüm edilen bir takdir kelimesi, san'atkârın bakışlarını, takdirkârının üzerine tevcih ettirmişti. Ve bu ilk bakış, İrenin gönlünü derhal kavramıştı. Vücudü korku ve şehvetle titredi. Sonra, her noktası aydınlık ve yerin altından fışkıran alevlerle kıpkızıl olmuş bir muhavere, esasen uyanmış merakını o mertebe tahrik etti ki, umumî bir konserde, ikinci bir defa rastlaşmaktan çekinmedi. Biribirlerini sık sık gördüler ve artık buluşmaları tesadüfün eseri olmaktan çıktı. Hakikî bir san'atkârın alâkasını bu derece çekmekten, onu anlayıp ona, bizzat ve mütemadiyen ikrar ettiği gibi, ilham vermekten mağrur olarak, birkaç hafta sonra, yeni eserini kendi evinde, ona, yalnız ona dinletmek istediğini söylediği zaman, şaşkınlıkla kabul etmiş bulundu.

Bu bahane belki de kısmen samimiydi. Fakat derhal, nüvazişler arasında kayboldu ve nihayet İrenin mütehayyirane nefsini teslim etmesile büsbütün unutuldu.

Kadının ilk duygusu, aralarındaki münasebetin beklenmiyen şehevî bir mahiyet alması üzerine dehşet duymak oldu: Görüşmelerinin zevki kalmamış gibiydi; ve kendi kendine malettiği bir kararla, içinde yaşadığı burjua muhiti reddetmiş olmaktan doğan gurur, gayriiradî ihanetin nedametini ancak kısmen tadil ve teskin edebiliyordu. Bu gurur, ilk günler kendisini tethiş etmiş olan günahın aksülâmelini tefahür mertebesine çıkardı. Şu kadar ki bunun tesiri, ancak baslangıca münhasır kaldı. İrenin hisleri bu adamınkilerle, ve bilhassa onda sezmekte olduğu ve merakını cezbetmiş bulunan yepyeni ve hususî elemanla tezad teşkil ediyordu. Onun keman çalışı kendisini nasıl mestediyorsa, hariminde bulunduğu anlarda onun hırsından rahatsız oluyordu.

(Arkası var)

SPOR

İngilizler Almanları 3-0 mağlûb ettiler

İngiliz takımı, adeta tek kale oynamış, Almanları daha fazla gol yemekten kurtaran talihleri olmuştur

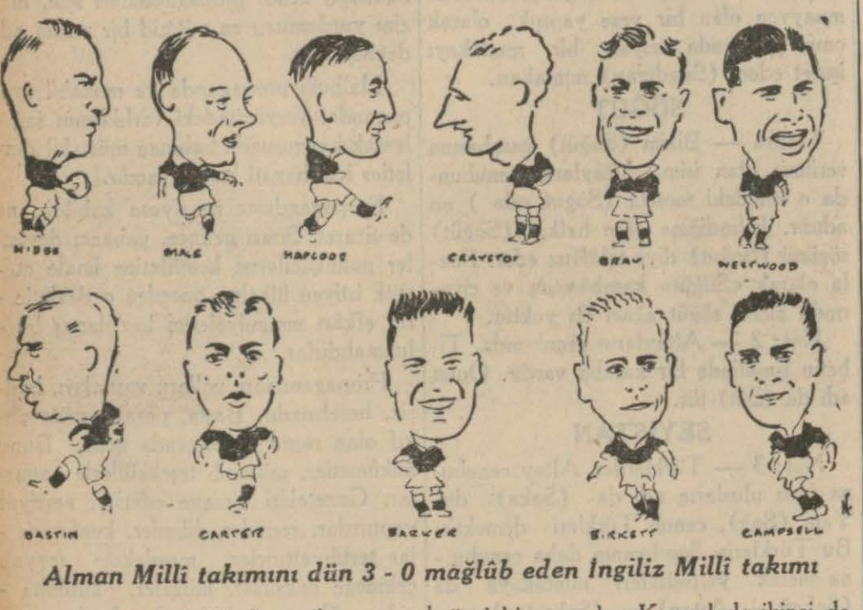

Alman Millî takımını dün 3 - 0 mağlûb eden İngiliz Millî takımı

Aylardanberi dedikodusu cihanı tutan İngiltere, Almanya arasındaki enternasyonal futbol maçı dün Londrada Taten Ham kulübünün sahası olan Vayt Hart Layn stadyomunda oynandı.

İki gün evvel Londaraya gelen Alman millî takımı Berlinde 1930da 1-1 berabere kaldığı İngiliz takımına karşı daha iyi derece alabilmek için büyük bir hazırlık yapmıştı.

Soğuk ve yağmurlu bir havada başlıyan maç, daha bidayette İngilizlerin kuvvetli hücumlarile geçmeğe başlamış - tır.

İngiliz millî takımı merkez muhacimi olan Kamselin ilk golile geçen birinci devrenin sonlarına doğru Alman takımı çok canlı oynamış olmasına rağmen birşey yapamamıştır.

Birinci devrede İngiliz kalecisi Hilesten başka, bütün oyuncular Alman sahası tarafında oynamıştır.

Büyük bir İngiliz tazyiki altında geçen ilk devre 1 - 0 İngilizlerin galebesile sona ermiştir. İkinci devre İngilizlerin hücumile başlamıştır. İlk dakikalarda İngiliz sol açığı Bastinin otuz yarda mesafeden çektiği şüt kale direklerini yalıyarak dışarı gitmiştir. Alman müdafaasını yıldıran bu şütü sağ iç Karterin uzak mesafeden çektiği ikinci ve korkunç bir şütü takib etmiştir.

Altıncı dakikada Alman kalesi yakınında çekilen bir frikik de Alman kalecisinin avuçları içinde kalmıştır.

Pek az sonra İngiliz müdafaasına kadar sokulan Almanların bir hücumu Hiles tarafından kolayca atlatılmıştır. İngiliz merkez muavini Barkerin akılları durduran oyunu Alman hücum hattına İngiliz kalesine kadar uzanmağa imkân vermiyordu.

İngiliz hücum hattının en korkunç tarafı olan soldan yapılan hücumlar, Alman müdafaasına göz açtırmamıştır. Kendi mühacimlerini beslemek imkânını bulamıyan Almanlar ancak müdafaa ile bu akınları savabiliyorlardı.

Alman kalecisinin uzaklara gönderdiği topu yakalıyan İngiliz merkez muavini Barker topu Bastine ve oradan güzel bir pas alan Kamsel de ikinci defa 18 yarda çizgisi uzaklarından Alman kalesine sokarak İngilizlerin ikinci golünü kaydetmiştir.

22 nci dakikada yapılan bu sayıdan iki dakika sonra sol açık Bastin İngilizlerin üçüncü ve son golünü yaptı. Alman kalesini 90 dakikalık oyun esnasında sol taraftan bombardıman eden Bastin sahanın durdurulmaz bir oyuncusuydu.

İsveçli hakem en küçük bir sertliğe müsaade etmemiş, 3 - 0 İngilizlerin galebesile biten bu maçta Alman kalesi büyük bir şans eseri olarak az gol yemiştir.

İngilizler Almanları nasıl karşıladılar?

Londra 4 (A.A.) — İngiltere - Almanya millî futbol maçını seyretmek üzere gelen 1600 kişilik bir Alman kafilesini getiren Columbus vapuru bu sabah Sonthamptona varmıştır. Süslenmiş bulunan iskele önünde dokuz metro uzunluğunda bir bez dalgalanıyordu. Bu bezde şu cümle yazılıydı: «Sonthamptonlu spor ve futbol severler, Almanyalı spor ve futbol severlere hoş geldiniz derler». Karada birbiri arkasından Alman ve İngiliz millî marşları çalınmış ve İngiliz spor teşkilâtından bir grup vapura çıkarak misafirleri selâmlamıştır. Bunların başkanı Hopkins demiştir ki: «Arsıulusal spor fikrimce milletler arasındaki dostluğu faalleştirmek için lüzumlu unsurların en ehemmiyetlilerinden biridir. Spor ve atletizm alanında nekadar fazla karşılaşırsak, o kadar iyi surette birbirimizi tanırız ve bu hepimiz için çok hayırlıdır.

Alman futbol meraklıları bundan sonra üç trenle Londraya hareket etmişlerdir.

Londra 4 (A.A.) — İngiliz - Alman futbol maçı günün meselesi olmuştur. Gazeteler bu sabah onda ingilizce ve almanca hususî tabılar neşrederek her iki takımın vaziyetlerini ve şanslarını tahlil etmekte ve oyuncular hakkında malûmat vermektedirler. Alman ekibinin taraftarlarını nakleden 17 tren Vaterlu ve Viktorya istasyonlarına gelmiştir.

Aslı yok!

Galatasaraylılar, ne cam kırmışlar, ne de kimseyi yaralamışlardır

Galatasaray - Güneş maçından sonra, kulüblerine giden Galatasaraylılarla onlara takılan büyük bir kalabalık, yol üzerindeki Güneş kulübü önünden geçerken gazete kâğıdlarından meşaleler yakarak tezahürat yapmışlardı. Bu esnada, Güneş kulübü mensublarından bazıları da mukabelede bulunmuşlar, sonra, Galatasaraylılar çekilip gitmişlerdi.

Bir gazete, kaç gündür bu sporcu nümayişini, zabıta ve asayişle alâkadar bir vak'a şeklinde gösteren mubalâğalı neşriyatla büyütüp durmaktadır. Sözde Galatasaray edebiyat muallimi İsmail Habib, Güneş kulübünde konferans verirken Galatasaray Lisesi talebesi binayı taşa tutmuşlar, camları kırmışlar. Bütün bu işler mektebde hazırlanmış, mekteb müdürü aldırmamış ve saire, ve saire...

Galatasaraylılar, Güneş kulübü önünden geçerken orada bulunan ve spor kulüblerimiz arasındaki ihtilâf ve mücadelelerle alâkası olmıyan kimseler, hiçbir cam kırılmadığını, hiç kimsenin yaralanmadığını müttehiden söylemektedirler.

Galatasaray Lisesi edebiyat hocası İsmail Habib de, talebenin değil, hiç kimsenin kulübe hücum etmediğini, cam kırmadığını, kimseyi yaralamadığını ve kendisinin tam bir sükûnet içinde konferansını verdiğini söylemekte, bu neşriyattan hayret ve teessür duymaktadır.

Bu kadar izam edilerek Galatasaray Lisesi müdürünün ismi dahi karıştırılan mesele, bundan ibarettir. Ortada ne zabıta vak'ası vardır, ne de asayiş meselesi; mütemadiyen birbirile uğraşan kulüblerin ihtilâfı, bu işte menfaati olanlar tarafından istismar edilmek istenilmektedir, o kadar.

Trikolor dün Taksim stadyomunda antrenman yaptı

İki müsabaka yapmak üzere şehrimize gelen Romanyanın Trikolor futbol takımı dün sabah Taksim stadyomunda uzun bir antrenman yapmışlardır.

Uzun paslar ve yerden oyun tarzlarından anlaşıldığına göre Romanyalı futbolcular derlitoplu ve o nisbette hesablı futbol oynıyan bir takım manzarası arzetmektedirler. Evvelce de yazdığımız gibi bu Rumen takımı, ilk maçını, cumartesi günü Galatasarayla oynıyacaktır.

Arsenal - Hadersfild

30,000 seyirci önünde oynanan Arsenal - Hadersfild maçı 0 - 0 berabere bitmiştir. Hadersfildlikte üçüncü bulunmaktadır. Arsenal 6 sayı geride ve dördüncü vaziyettedir.

İngiliz lik maçları

Üç oyuncu için 19000 İngiliz lirasını bir hafta içinde sarfeden Londranın en zengin kulübü Aston Villa cumartesi günü en kuvvetli takımlardan biri olan Stok Sitiyi 4 - 0 gibi büyük bir farkla mağlûb etmiştir. 30,000 seyircinin bulunduğu bu maçın ilk devresi 1 - 0 bitmiştir. İkinci devrede daha hâkim oynıyan Aston Villa maçı 4 - 0 kazanmıştır.

İzmirde spor için 100 bin lira

İzmir (Özel) — Şehrimizde spor işlerinin iyi bir surette inkişafı için yakında yüz bin liralık bir kredi temin edilmek üzeredir. Bu para, mükemmel ve modern bir jimnastik salonu, pist ve havuz yapılmasına sarfedilecektir. Bu suretle atletlerle yüzücülerimiz kışın dahi idmanlarına devam imkânını bulacaklardır. Salon yapıldıktan sonra bilhassa İstanbulda fevkalâde rağbet gören ve ulusal sporumuz olan güreşin burada da taammümü için icab ettiği şekilde çalışılacaktır.

Budapeşte - Paris maçı

Geçen pazar günü Pariste yapılan Budapeşte - Paris futbol maçını Macarlar 5 - 1 gibi büyük bir farkla kazanmışlardır. Macarların dört golünü bundan epey müddet evvel şehrimize gelip genc Macar millî takımı namı altında maç yapan ve o vakit santrhaf oynıyan Saroşi atmıştır. Saroşi şimdi merkez mühacim oynamaktadır.

Edremid zeytin yağcıları

Ziraat Bankasının fabrika açmasını doğru bulmuyorlar

Zeytin sanayiinin ıslahı için Ziraat Bankasının Ayvalık ve Edremid havalisinde on altışar baskılı birer büyük zeytinyağı fabrikası tesis edeceği yazılmıştı. Bu havali zeytinyağı fabrikacıları bunun doğru olmadığı yolunda Ekonomi Bakanlığına müracaat etmşilerdir.

Öğrendiğimize göre fabrikatorlar bu fabrikalar kurulduğu takdirde iki milyon lira sermaye yatırılan hususî zeytinyağı fabrikalarının rekabet yüzünden mahvolacağını, halbuki şimdiki fabrikaların Yunanistandaki fabrikalardan daha çok mütekâmil ve İspanya fabrikasyonu ayarında olduğunu bildirmekte, Ziraat Bankasının zeytinyağı fabrikası yerine prinad rafineri fabrikası kurmasının doğru olacağını ileri sürmektedirler.

Ayvalık ve havalisinde bir milyon kadar zeytin ağacı vardır. Fakat araya giren harblerden ve bakımsızlıktan bu ağaçların yarısı mahsul veremez bir haldedir. Harbden evvel 13 milyon kilo yağ elde edilirken şimdi en bereketli senelerde mahsul sekiz milyon kiloyu geçmemektedir. Bu vaziyette fabrikatorlar bankanın evvelâ zeytinlikleri ıslah işini deruhde etmesini ve sonra yağ fabrikası kurmağa kalkışmasını daha muvafık bulmaktadırlar.

Tekirdağda sağlık durumu

Şehrin umumî sıhhati günden güne iyileşiyor

Tekirdağ (Özel) — Son yıllarda sağlık durumu çok iyidir. Evvelce 30 yataklı olan memleket hastaevi bugün 50 yataklı olmuştur. Hastaevinin lâboratuarı mükemmel bir şekle sokulmuş ve aseptik ameliyathanesi de erginleştirilmiştir. Bugün Tekirdağının ihtiyacına cevab verecek bir şekilde bulunan memleket Hastaevinde ve ilçelerdeki dispanserlerde 12 yıl içinde ortalama olarak (53,212) hastaya bakılmış ve gereken tedavi yapılmıştır. Tekirdağının Malkara, Hayrebolu, Saray, Çorlu ve Şarköy ilçelerinde bulunan beşer yataklı dispanserlerin eksikleri tamamlandırılmış ve son defa olarak Muradlı komununda beş yataklı bir revir açılmıştır. Tekirdağ ili içinde 13 işyar hekim, 2 serbest hekim, 1 isyar eczacı, dört serbest eczane, 14 sağlık işyarı, 8 ebe, dört serbest dişçi sağlık durumunun gerektirdiği şekilde çalışmakta ve bu yıl tutara bir bulaşık hastalıklar uzmanı ile 3 sağlık işyarı daha katılmış bulunmaktadır. 12 yıl içinde ve çeltik olan yerlerdeki sıtmalı hastalardan (53,962) kişiye 492 kilo kinin dağıtılmış ve (265,132) kişiye çiçek aşısı yapılarak 780 seri (Neo) harcanmıştır.

Senelerdenberi yapılan denemelere göre ilimiz içinde kızamık ve grip gibi hafif ve salgın hastalıklardan başka bulaşık bir hastalığa tesadüf edilememiştir. Sağlık ve soysal yardım yönetgesince kaydedilen doğum ve ölüm olgularına göre Tekirdağda her yıl doğum sayısı binde altı buçuk nisbetinde bir artış göstermektedir. Çocuk ölümlerinin kayde değer nisbette olmadığı anlaşılmıştır. Tekirdağın iklim ve havası karışık olmakla beraber sağlık bakımından iyi bulunmaktadır. Tekirdağda ortalama yaş 59 - 63 arasında değişmektedir. 73 yaşını geçiren ihtiyarlar da kabarık bir yekûn tutmaktadır. Tekirdağda yerleşmiş ve kökleşmiş belli başlı bir hastalık olmadığından il nüfusu normal bir şekilde günden güne çoğalmaktadır.

Cezaî cürmü meşhudlar kanunu ve ceza kanunu tadilâtı

Adliye Bakanlığı tarafından Kamutaya iki kanun lâyihası verilmiştir. Bu lâyihalardan biri cürmü meşhudlar hakkındadır. Cürmü meşhudların memleket asayişini bozmakta ve halk üzerinde heyecan husule getirmekte olduğu gözönüne alınarak; şehirlerle kaza merkezleri olan kasabaların Belediye hududları içinde ve panayırlarda işlenen ve Ağırceza mahkemesinin vazifesine dahil olanlar haricindeki meşhud cürümlerin tahkikat ve muhakemeleri bu kanun hükümlerine tâbi tutulmaktadır. Meşhud cürüm suçlularının yakalandıkları gün mahkemeye verilmeleri esası kabul edilmektedir.

İkinci lâyiha ceza kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkındadır. Kanuna yeni konan bir fasıl; devletin emniyet ve asayişini her türlü hareketlere karşı cezaî müeyyidelerle mahfuz tutmaktadır.

ASKERLİK BAHİSLERİ

İtalya - Habeş harbini hangi taraf kazanabilir?

İaşe ve ikmal işleri, Habeşistandaki menzil hizmetleri bakımından İtalyanların vaziyeti Habeşlerinkinden müsküldür

Cepheye doğru ilerliyen bir İtalyan kolu

Bu mevzuda şimdiye kadar yürütmüş olduğumuz mülâhazalar neticesinde İtalyanlar hesabına üç, Habeşler hesabına da üç (+) koymuştuk. Bugün, geriye kalan fıkraları mütalea edeceğiz:

(G) fıkrasile sıraya koymuş olduğumuz (besleme ve tamamlama) yani iaşe ve ikmal işine gelince: Habeşliler kendi memleketleri dahilinde yetişen ve tedariki kendileri için güç olmıyan mahsullerle beslenmektedirler. Esasen kanaatkâr olan Habeşli, senelerce sürecek bir harbde bile, aç kalmadan, yurdunu müdafaaya devam edebilecek vaziyettedir. Habeşistanda bugün mevcud bulunan bal stoku bile (400 vagon miktarında olduğu kabul ediliyor) bu maksada başlıbaşına yarıyabilir. Halbuki İtalyanlar için vaziyet ve ihtiyaclar ayni değildir. İtalyan ordusu hemen bütün yiyeceğini ana vatandan getirmek zorundadır. Adam başına günde bir kilo yiyecek hesab etmek lâzım geldiğine göre İtalyan ordusu için, aşağı yukarı, günde 310 bin kilo (toparlak hesab 300 ton) yiyeceğe ihtiyac vardır.

Bundan başka, hayvan başına - vasatî olarak - günde 8 kilo yiyecek (arpa, saman ve ot) ile mevcud motörlü vasıtalar (tank, tayyare, kamyon, otomobil, motosiklet ve saire..) için de büyük miktarda benzine ihtiyaç vardır. Hakikî miktarını bilmemekle beraber, Habeşteki İtalyan ordusunun hayvan mevcudünü 90 bin kadar kabul edersek bunlar için de günde 720 ton yiyeceğe ihtiyac bulunduğunu görürüz. Motörlü vasıtaların kullanılmaları nisbetinde artan benzin ihtiyacını da bu miktarların üzerine katarsak, bir günlük beslenme ve hareket için ne mühim (bin tondan fazla) bir tonaj miktarile karşılaşacağımız meydana çıkar.

Bir de günlük sarfiyat içerisine suyu katmak lâzım gelecektir. Habeşli için tedariki nisbeten kolay olan su İtalyan ordusu için her nekadar, tamamen ana vatandan nakledilmiyorsa da harekât sahasının her kısmında bulunmadığı cihetle, çok yerde, bunu uzak mesafelerden tedarik ve nakletmek icab etmektedir. Su sarfiyatını da - vasati olarak - insan başına günde 1 litre ve hayvan başına da 7 litre hesab etmek lâzımdır. Şu halde günlük su sarfiyatı da 940 bin litre kadar tutmaktadır.

Demek oluyor ki İtalyan ordusu için günde, 1030 ton yiyecekle 940 bin litre su nakline ihtiyac vardır.

Şimdi bir de günlük cepane ve sair harb malzemesi ihtiyacını gözden geçirelim:

Askerlikte bunun topyekûn hesabı için şöyle bir formül vardır: Her bir muharebe günü için adam başına 5 kilo. İtalyan ordusu, toparlak hesab, 30,000 mevcudünde kabul olunursa demek oluyor ki her muharebe günü için bir buçuk milyon kilo (1500 ton) ağırlığında cepane nakline ihtiyac vardır. Ancak, muharebe denecek şekildeki önemli çarpışmalar hergün yapılamıyacağına göre bu miktar cepane ihtiyacı yalnız hakikî muharebe günlerine aiddir. Fakat bu ihtiyacların hesabında, beş günde bir, ciddî bir muharebenin cereyan edeceği kabul olunur. Buna nazaran, İtalyan ordusu için günlük cepane ihtiyacı da 300 ton kadar tutacak demektir. Şu halde İtalyan ordusunun; günlük yiyecek, içecek ve cepane sarfiyatı için, topyekûn, 2270 ton yükün taşınması lâzımdır ki hiç te kolay ve az para ile başarılacak bir iş değildir. Bilhassa ki bunun çok büyük bir kısmı binlerce mil uzaktaki ana vatandan getirilmek icab eylemektedir. İlk zamanlar için İtalyanların kâfi derecede stoka malik olduklarını kabul etsek bile - bilhassa zecrî tedbirlerin tatbikından sonra - İtalyanın harb malzemesi tedarik ve imalinde, bunların vapurlarla naklinde ve para işinde birçok güçlükler karşısında kalacağını kabul etmek gerekli olur. Habeşliler ise bu işi kendi toprakları içerisinde ve 50 den fazla ulusun - Milletler Kurulu üyesi sıfatile - kendi tarafını benimsedikleri bir durum içinde ve bazı ulusların da açık yardımları altında yapacaklardır. Bu itibarla bu meselede İtalyanları oldukça hassas bir vaziyette görmemek, hakikate göz yummak olur. Bu sebeble bu (G) fıkrasından dolayı İtalyanlara aid müzakere cetvelimize bir (—), Habeşlere aid cetvele de bir (+) işareti koymak icab eder.

(H) fıkrasile sıraladığımız «iki taraftın menzilleri ve taşıma vasıtaları» bahsine gelince: İtalyanların ana vatanda Habeş toprakları içerilerine kadar uzayan menzil hatları vapur, tren, kamyon, deve ve katır gibi muhtelif nakil vasıtalarile işlemektedir.

Ve daha şimdiden bu nakliyat işlerinde zorluklar başgöstermiştir. Bu zorluklar o derecededir ki İtalyan ordusu Adigrat - Adua hattını ve Makalle mıntakasını ele geçirdikten sonra menzil işleri ve yol vaziyetlerini tanzim etmek için günler ve haftalarca hareketsiz kalmışlardır. İtalyan ordusu Habeş topraklarının içerlerine doğru dalmakta devam etmekçe bu menzil hatları daha çok uzıyacak ve Habeş muntazam ve gayrimuntazam kuvvetlerinin yan ve gerilerden tehdid etmelerine karşı bu menzil hatlarını da mühimce muhafız kuvvetler terketmek iktiza edecektir. Bu hal ise İtalyan ordusunu gittikçe zayıflatacaktır. Diğer taraftan, gene yolların tamir ve ıslahı için, yeniden meydana getirilmesi için, yeni duraklamalar meydana gelecek ve bu sıralarda da Habeş ülkesinin meşhur yağmur mevsimi gelip çatacaktır. Gittikçe daha yolsuz ve daha sarp arazi yaklaşıldığından, esasen daha şimdiden işe yaramamağa ve yerlerini diğerlerine ve katırlara terketmiş olan İtalyan kamyonlarının şimdiye kadar taşıyıp dularını takiben yetiştirdikleri yiyecek, giyecek gibi şeyler ve günlük tiyaclarla cepane ve her türlü müsteh muharebe malzemesi, cepheye, gün gü tikçe daha az miktarda vâsıl olabilecektir. Çünkü kamyonun taşıdığını ne de katır taşıyamıyacaktır. Bu keyfiyete İtalyan ordusunun zayıflaması neticesini doğuracaktır. (Deniz nakliyatının ride alması muhtemel olan müşkül şeraleri de caba!)

Diğer taraftan, Habeşlilerin asıl şiddiden sonra esaslı bir mukavemet göstermeleri mevzuu bahsolacağına göre şimdiye kadar olduğundan, daha az sürratli bir ilerleyiş mümkün olabilecek bunun için evvelkine nazaran da daçok cepane sarfı icab edecektir.

İtalyan ordusunun bu, gün geçtikçe artacak olan, müşkülâtına mukabil; kabuğunun içine doğru çekilmekte ve fakat herhalde yakın ve çetin bir mukavemet hazırlanmakta olan Habeş ordusu vaziyet - tersine olarak - daha düzgün şekil alacaktır. (Bu vaziyeti, bir derece ye kadar, 1920 - 1922 de Anadolu cereyan etmiş olan İstiklâl Harbine benzetebiliriz).

Bu ordunun bilhassa İngilizlerden türlü yardım görmekte olduğu şüphesiz uzaktır. Yerli halkın, çetelerin ve Habkıt'alarının tehdidine maruz kalacak uzun İtalyan menzil hatlarının hassa yetine mukabil Habeşlilerin hiç te böle bir vaziyetleri yoktur. İtalyan ordusunun modern nakil vasıtaları yerlerin canlı vasıtalara terkederken Habeşlilerin bu hususdaki durumlarında da bir değişiklik olmıyacaktır. Bu itibarla (fıkrasından dolayı da Habeşliler tarafına bir (+) ve İtalyanlar tarafına ise (—) işareti koymak icab eder.

İhtiyat erkânıharb binbaşı
C. D.

(1) Son yazı 2 sonteşrin tarihli nüshamızda, daha evvelkiler de 10 ve 11 teşrin tarihli nüshalarımızda çıkmış

Baltık devletleri nezdindeki elçimiz

Elçi Nuri Batu yukarıda Litvanya Cumhur Riyaseti dairesinden çıkarken, aşağıda Letonya Cumhur sarayına giderken...

Baltık hükûmetleri nezdine tayin olunan elçimiz Nuri Batu itimatnamelerini Riga ve Kaunasta mutad olan merasim ve teşrifatla Letonya ve Linvanya Reisicumhurlarına tevdi eylemiş ve iki taraf arasındaki iyi münasebatın daha ziyade inkişaf ve genişlemesine dair dostane nutuklar söylenmiştir.

KURUMLARDA

Esirgeme Kurumunun tedansanı

Dün Çocuk Esirgeme Kurumu Anneler Birliği yönetim kurulu bir toplantı yapmıştır. Bu toplantıda Kaza Ditalyada bayramın üçüncü günü saat 16 da verilecek tedansanın programı hazırlanmış ve biletler bastırılmıştır. Biletler 1,5 liraya satılmaktadır.

Erzurumlulara güzel balık veren bir göl

Bir toprak heyelânından sonra teşekkül eden Tortum gölünden nefis alabalık çıkıyor

Erzurum (Özel) — Tortum ilçesi ilimize 9 saat uzakta güzel, şirin ve fakat bakımsız kalmış bir ilçemizdir. Tortum ilçesi üç kısma ayrılmıştır. Her kısım bir mahalledir. İlçe 300-350 haneden ve 2000-2500 nüfustan ibarettir.

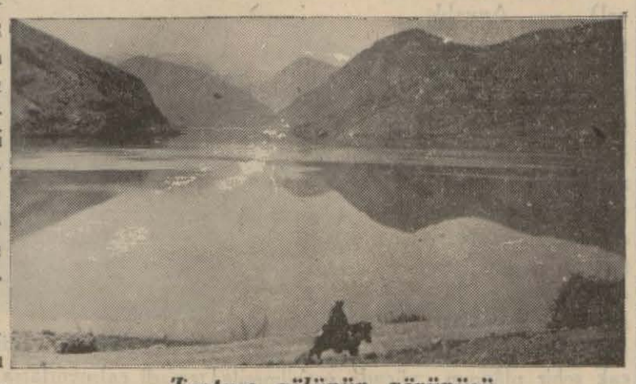

Tortum gölünün görünüşü

Tortum ilçesi; sinesinde barındırdığı göl ve şelâle ile kendisine karşı çok bilgi uyandırmaktadır. İlçe, bu bakımdan çok önemlidir. Çoruh nehrinin ayağı olan Tortum suyu kendi ismile anılan ilçe içinden geçtikten sonra yol boyunca genişliği sık sık değişen bir vadiyi takib ederek elli kilometro kadar gider, Tortum gölünü teşkil ettikten sonra gene bir yatak içinde akmasına devam eder ve böylece üç kilometro kadar gittikten sonra takriben otuz beş metro irtifaından aşağı düşerek bu civarın pek meşhur olan şelâlesini teşkil eder. Tortum gölile şelâlenin teşekkülünü ayni jeolojik sebebe atfetmek icab eder. Zaten bu civar halkı arasında bunun şayanı dikkat bir tarihçesi vardır. Daha çok eskiden Tortum suyu ne göl ve ne de şelâle teşkil etmeden akıp Çoruh nehrine karışıyormuş. Bilâhare bir heyelân bu derenin önünü kapamış ve su bunun arkasında toplanarak Tortum gölünü teşkil etmiş ve heyelân mıntakasının sonunda da şelâle hasıl olmuş.

Tortum gölü tamamile çıplak dağlar arasında yılankavi uzanan dar ve uzun bir göldür. En dar yerinde iki sahil birbirine iki kilometro kadar yaklaşır. Gölün uzunluğu aşağı yukarı on kilometroyu bulur. Gölden balıkçılık hususunda da istifade edilmektedir. Gölden iyi alabalık çıkmakta ve Erzurumun balık ihtiyacını karşılamaktadır. Gölün manzarası pek lâtiftir. Bu göl teşekkül etmeden evvel dere olduğu sıralarda sahilinde köyler varmış. Heyelândan sonra göl vücude gelmeğe başlayınca köyler boşalmış suların gayet berrak bulunduğu zamanlarda bunların hayallerini görmek kabilmiş.

ÇETİNER

Eski bir Fransız Nazırı ortada yok!

Üç seneye mahkûm olan M. Vidol karısile beraber kaçtı

Eski Fransız Bakanlarından Gaston Vidal hakkında geçen martın 21 inde Paris ceza mahkemelerinden biri tarafından hapis cezası verilmişti.

M. Vidal

Son gelen Paris gazetelerinde okunduğuna göre, muamelâtında şüpheli haller görülen bir şirketin idare meclisi reisi sıfatile bu cezaya çarpılan Gastol Vidal, hüküm tarihindenberi muvakkaten serbest bulunmakta iken, istinaf mahkemesinin, cezayı üç sene hapse tahvil etmesi ve mahkûm hakkında tevkif kararı vermesi üzerine birdenbire ortadan kaybolmuştur.

Vidalin tevkifine memur edilen polis müfettişleri, bütün bir gece evin civarında tarassudda bulunmuşlarsa da, Vidalin işgal ettiği dairede ışık yanmamış ve içeride kimse bulunmadığı anlaşılmıştır. Evde yapılan araştırmalardan da bir netice çıkmamış, yalnız bütün ev eşyasının karmakarışık ve bir yolculuğa çıkmak üzere hazırlanmış bir halde bulunduğu görülmüştür.

Yapılan tahkikat, Vidal ve karısının yanlarına bir valiz bile almadan ortadan kaybolduklarını meydana çıkarmıştır.

Adliye bir yandan araştırmalara devam etmekle beraber, bir yandan da Vidalin avukatı kararı bozdurmak üzere temyiz mahkemesine müracaat etmiştir.

Diğer taraftan Garton Vidalin ortadan kayboluşunun vakit kazanmak ve muallâkta bulunan işleri yoluna koymak arzusundan ileri geldiğini söyliyenler de vardır.

Sabık nazırın avukatı Pierre Loevel, müekkilinin bizzat gelip adliyeye teslim olacağını söylemektedir.

Vidal davasında alâkadar ve onunla birlikte ortadan kaybolan Ferdinand Bassy ismindeki şahsın da izi bulunamamıştır.

Kasırga fazla tahribat yaptı

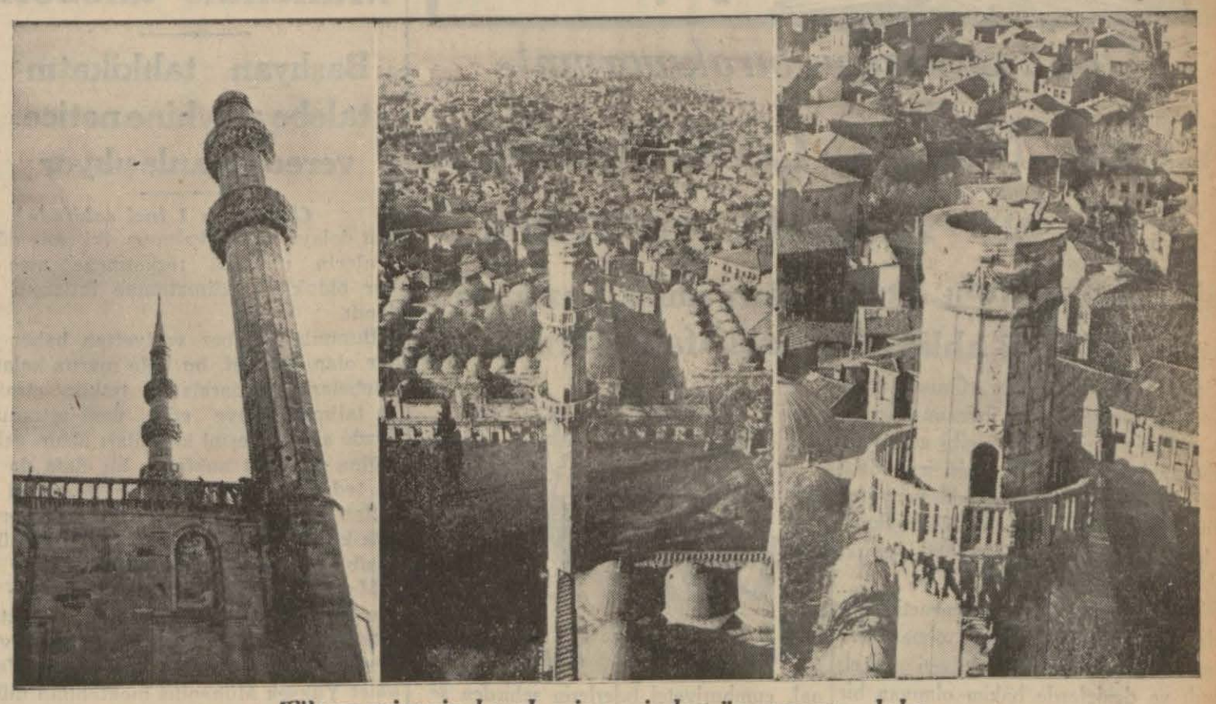

Süleymaniyenin harab minaresinden üç manzara daha..

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

evde olmadığından büyük bir kazadan kurtulmuştur.

Küçükpazarda Zeyrek camisinin bahçesindeki ilkmektebin üstündeki kurşun levhalardan 9 parçası uçmuştur.

Şişlide Sakızağacında Marko ve Miçoya aid kahvehane fırtına yüzünden yıkılmıştır.

Fethiye adında bir kadın Arabcamisinde Burmalı sokağından geçerken o sokakta helvacı Mehmedin dükkânının kepenkleri kadının üstüne düşmüş ve zavallıyı ağır surette yaralamıştır. Fethiye cankurtaran otomobilile hastaneye kaldırılmıştır.

Karagümrükte Kabakulak caddesinde Abdülkadire aid 38 sayılı evin üstüne bahçedeki büyük servi ağacı yıkılmış ve üst tarafını tahrib etmiştir. Ev yıkılmak tehlikesi gösterdiğinden itfaiyeye haber verilmiş ve servi ağacı kaldırılmıştır.

Kasımpaşada oturan sucu Aziz, Galatada teneke kutu fabrikasının önünden geçerken rüzgâr o civarda bir evden saçları uçurmuş ve bu saçlardan birisi Azizi başından tehlikeli surette yaralamıştır.

Fırtınadan zarar gören camiler

Fırtına kıymetli anıtlarımızı da hırpalamıştır.

Gece saat 8 de Süleymaniye camisinin Tiryakilerçarşısı tarafındaki küçük minaresinin külâhı olduğu gibi caminin avlusuna düşmüş ve parçalanmıştır.

Bu hâdise halkın ağzında şöyle bir dedikoduya yol açmıştır: «Sozde vaktile bu civarda gayet büyük bir yangın olmuş ta kurşunlar erimiş ve bu yüzden külâh sağlamlığını kaybederek rüzgârdan yıkılmışmış.»

Halbuki hakikat şudur: Minarenin külâhında bundan bir müddet evvel ufak bir delik açılmış, ve gittikçe büyümüş. Fırtınanın şiddetli rüzgârları bu delikten yüklenerek minarenin üst tarafını uçurmuştur.

Süleymaniye camisinin yıkılan minaresi yakında tamir edilecektir.

Fatih camisinin de büyük kubbesinden dış pencere çerçiveleerinden biri caminin içine düşmüş, bazı yerlerinden sıvalar düşmüştür. Büyük bir tesadüf eseri olarak düşen demir çerçive namaz kılan halka birşey yapmamış, yalnız caminin bir kısım kandillerini parçalamıştır. Dün her ihtimale karşı burada namaz kıldırılmamıştır. Züzgâr Fatih camisinin küçük kubbeleerindeki âlemleri de iğmiştir. Beyazıd camisinin de büyük kubbesinin kurşunları parçalanmıştır. Birçok camilerin daha kurşunları rüzgârdan kalkmıştır.

Bir taraçanın yaptıkları

Tepebaşında Aynalıçeşme caddesinde Raşid apartımanının taraçasındaki saçlarla potrelleri rüzgârın şiddetinden uçmuş ve sol tarafa doğru bir yarım daire çizerek hızla karşıdaki Güneş apartımanının tam köşesine çarpıp parçalamış ve gene yoluna devam ederek Todori Peltika apartımanının taraçasını ve bacasını parçalamış ve bir mütekaid zabite aid şarabcı dükkânının üstüne düşerek dükkânı da parçalamıştır. Bu büyük dam parçası Güneş apartımanına ve Todori apartımanına çarptığı vakit zelzele oluyor diye apartımanın kiracıları çok korkmuşlardır, patırdı ta Tünelden işitilmiştir.

Polis vak'ayı duyunca bu sokağı kapamış ve itfaiye enkazları kaldırmağa başlamıştır.

Üsküdarda Çiçekci mevkiinde bir servi ağacı tramvay teline düşmüş ve bu yüzden bir müddet tramvaylar seferden alıkonulmuştur.

Merkez Bankasile diğer birçok binaların saçları kırılmıştır.

Denizde kazalar

Sandalcı Bekirin idaresindeki 3132 sayılı sandal Akif adında bir müşterile Üsküdara giderken fırtınadan batmış, içindekiler etraftan yetişenler tarafından kurtarılmıştır.

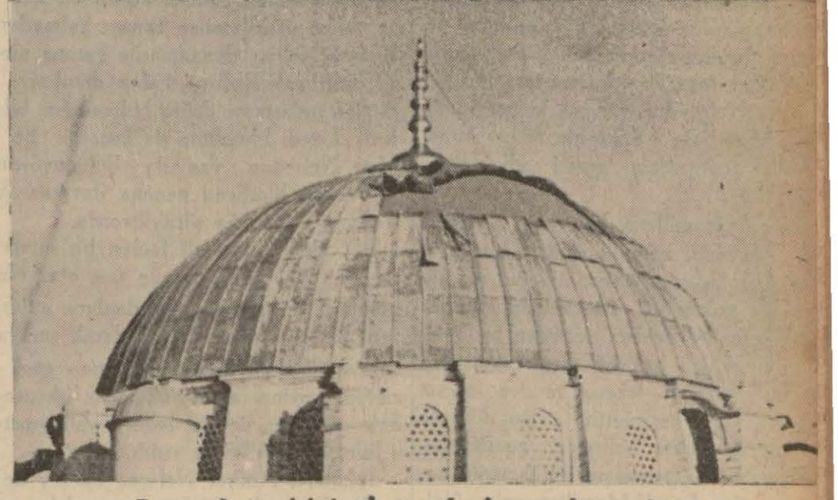

Beyazıd camisinin fırtınada kopan kurşunları

Ahmed kaptanın idaresindeki 55 tonluk motör Arnavudköyünde Cevdetpaşa köşkü önünde fırtınadan batmıştır.

Hoca Mehmede aid kum yüklü Hüdaverdi kayığile Mavunacılar cemiyetine aid 71 sayılı kayık Haydarpaşa iskelesinde dalgaların şiddetinden batmıştır. İnsanca eksiklik yoktur.

Bebek açıklarında demirli duran Nilüfer vapuru akıntılara dayanamıyarak demirini taramış ve Arnavudköyüne düşmüş, vaziyeti gören gemi mürettebatile oradakiler geminin bir kaza yapmasına mâni olarak hemen Akıntıburnuna gemiyi baştankara ettirmişlerdir.

Bebekten Rumelihisarına kadar uzayan rıhtım geçilmiyecek bir hal almış, tekmil denizin pisliği dalgalarla çalkana çalkana rıhtıma dökülmüş ve yol berbad hale gelmiştir.

Demirli bulunan bazı gemilerden dökülen mazutlar akıntılarla Arnavudköyü rıhtımının önüne birikmiş ve orasını geçilmez hale sokmuştur.

Fırtınadan Kuruçeşmede Sığlıkfeneri altında bir mavna sulara kapılarak o civarda bulunan bir motörle çarpışmış ve sonra oradaki fenerin üzerine düşmüştür. Bu çarpışma neticesinde mavna batmış ve fener hasara uğramıştır.

Kaza geçiren gemiler

Asya vapuru da evvelki gün lodostan dolayı Mudanya seferini yapamamış v demirli bulunduğu Ortaköy önünde zin cirini tarayarak o civarda bulunan ke reste yüklü bir vapurun üzerine düşmüş tür. Bu çarpışmadan Asya vapurunun ö nündeki baston kırılmıştır. Asya vapur romorkör tarafından çekilmiş ve eski ye rine demirlenmiştir.

Deniz Ticaret müdürlüğü lodos fırtı nasında vukua gelen deniz kazalarını ay rı ayrı tahkik etmektedir. Dün liman me murları limanı ve Boğaziçile Anadolu sahillerini dolaşarak bu hususta tetkikat ta bulunmuşlardır.

Geçenki fırtınada Karadenizde batmak tehlikesine maruz kalan ve güçbel Boğaza sığınan Yunan bandıralı Azpazia Nomiko vapurunun uğradığı hasa da tesbit edilmektedir.

Kereste yüklü olarak Karadenizde gelmekte olan bu vapur açıklarda deniz tutulmuştur. Kuvvetli dalgalar gemiyi aş mağa başlayınca telsizle imdad istenme ğe başlanmış, bu sırada dalgalar güver tede yüklü keresteleri bağlıyan halatları koparmıştır. Denize dökülen kalaslar ge minin direklerini parçalamış, sular ma kine dairesine dolmağa başlamıştır.

Lodos esnasında bozulan Karaköy köprüsünün Karaköyden Kadıköy iske lesine doğru olan geçid yeri henüz tami edilememiştir.

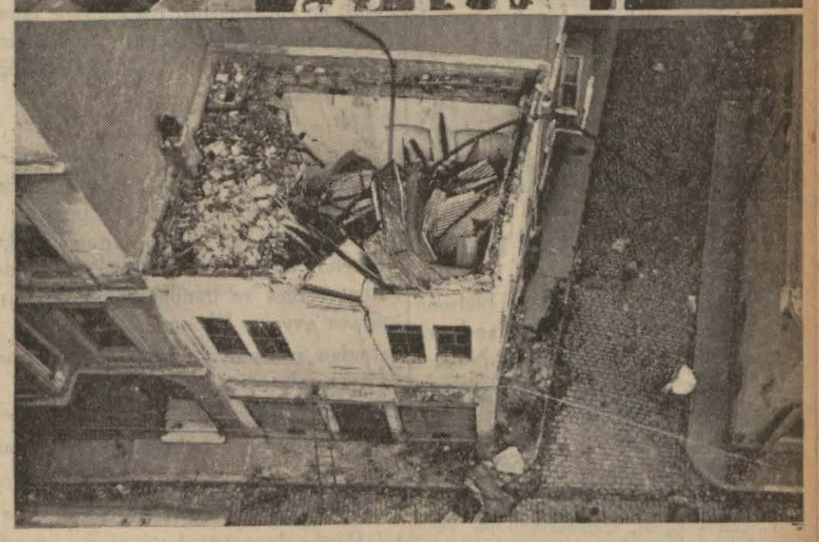

Yukarıda yıkılan apartıman taraçası, aşağıda taraçanın yıktığı dükkânın kuşbakışı görünüşü

Adana Halkevi Köycülük şubesinin çalışmaları

Halkevinin doktoru bir hasta çocuğu muayene ediyor

Adana (Özel) — Halkevimizin köycülük komitesi Çukurova köylerinde sosyal yardım işlerine önemli surette devam etmektedir. Bu komite üyeleri doktor, eczacı ve dişçi arkadaşlarla zaman zaman köylere uğrıyarak hastaları muayene ve tedavi etmekte ve ayni zamanda hakkında köylüye yarayışlı ve pratik öğüdler vermektedir. Köycülük komitesinin bu tarzdaki hareketleri köylüleri miz arasında büyük sempati ve ilgi uyandırmıştır.

Ereğli kömür şirketini hükûmet alıyor

Ereğli kömür şirketini hükûmete satmak üzere alâkadar makamlarla temasta bulunacak olan Osmanlı Bankasının Paris direktörlerinden Boisiye dün beraberinde mühendis Shspeztez olduğu halde Paristen İstanbula gelmiştir.

Boisiye dün bir arkadaşımıza şunları söylemiştir:

«— Yarın (bugün) Ankaraya gideceğiz. Orada Ereğli kömür şirketinin durumu hakkında hükûmetle konuşmalara başlıyacağız. Şimdilik fazla birşey söyliyecek vaziyette değilim. Dönüşte daha uzun izahat verebileceğimi umuyorum»

İspartalılar ilk treni büyük tezahüratla karşıladılar

Afyon - Antalya hattının Ispartaya vardığını ve ilk trenin Ispartalıların büyük tezahüratı arasında istasyona girdiğini yazmıştık. Yukarıki resimler, şimendiferin Ispartaya varışında yapılan büyük tezahüratdan muhtelif safhaları göstermektedir.

Tarihten yapraklar

«Onu Ingiltereye bırakıyorum!»

Amiral Nelson, Ledi Hamilton için bu vasiyeti yapmıştı

Fakat Başvekil Pit «Bu satırları siliniz, yazılmamış sayınız. Çünkü ahlâksızlık mükâfatlandırılamaz!»

Sekspirin bir sözü var: «Onun haya - İngilterenin şerefi idi, ihtişamı idi» di- or. Büyük şairin millî gibi gösterdiği ydurma kahramanlardan biri için söy - ediği bu sözü İngilizler, dil ve yürek irliğile, aldılar, yaşıyan bir ölü hakkın - a kullandılar. Bu ölmiyen ölü, Amiral Nelsondur.

Nelson, bugünkü İngiliz hasmetini ku- anlardan biridir. Trafalgar olmasa İn- ilterenin denizlerde hâkimiyeti süpheli alırdı ve denizlerde hâkim olmıyan bir ngiltere ise kalabalık bir adadan başka ir şey olmazdı. İngiliz bayrağını gece - iz bir gündüz içinde dalgalandıran de- izleri benimsemesidir. Bu benimseviş, Trafalgar savaşile kurulmuştur, onu ya- an da Nelsondur. Demek ki her İngili- in Nelson için - Sekspirin ağzını kulla- arak - İngilterenin şerefi idi, demesi oğrudur.

Koca bir milletin bu kadar yüksek örüp sevdiği, adına sarsılmaz bir saygı österdiği adamın hayatında hiç mi kü- üklüğü yoktur?... Heykelinin altında: İngiltere her denizci neferden bir Nel- on büyüklüğü bekler» sözü yazılı olan u ünlü amiral lekesiz ve pek lekesiz ir ömür mü geçirmiştir?... Bu düşünce afamızda belirir belirmez gözümüzün önüne Napoli faciası ve bu facianın ya- atıcısı olan Leydi Hamilton gelir. Nel- on, İngilterenin büyük Nelsonu da o ta- ia ile o facire arasında küçülür, büyük- üğünden hayli şey kaybeder.

Leydi Hamilton tarihin eşitlerini pek ok tanıdığı uğursuz ve kalbsız kadınlar- dan biridir. Asıl adı: «Emma» dır. Lon- dranın kenar mahallelerinde doğup bü- yümüştü. Çocukluktan henüz sıyrılırken kucaçtan kucağa geçti, sonunda devrin öhretli ressamlarından birile tanıştı, o- un yaptığı portreler dolayısile yüksek abaka arasında anılır oldu ve ressam - ar âleminden asılzadeler dünyasına yük- eldi.

Onun ilk yakaladığı asıl av, bir şöval- e idi. Haçlı seferler asrının gururunu aşıyan bu alık asılzade kısa bir zaman çinde tüyü yolunmuş tazıya döndü, verini ir başkasına bıraktı. Fakat Emmanın ağzında otuz iki beyaz sülük vardı, vüre- inde ise doymak bilmez bir ihtiras yı - anı taşıyordu. Bu sebeble ikinci asılza - de de çarçabuk sıfırı tüketti, genç Em - mayı - elli yaşını hayli aşmış olan - Lord Hamiltona devretti.

Meyhanelerde aşiftelik, ressam atölve- lerinde modellik, asılzadelere metreslik yapan Emma, şimdi İngiltere Krallığının Napoli elçisi Lord Vilyam Hamiltonun sevgilisi olmuştu. Zeki alüfte bir gönü tabiyesile mevkiini çarçabuk değiştirdi. gözdelikten zevceliğe geçti, Leydi Ha - milton oldu, Napoli Kraliçesinin en ya - kın dostu menzilesine yükseldi.

O sırada Fransızlar Napoliyi askerî işgal altına almışlardı, halka cumhuriyet fikri aşılamışlardı. Kraliçe bu durumda İngilizlerden yardım umuyordu, Leydi Hamiltonun kılavuzluğuna bel bağlı - yordu. Eski alüfte, Kraliçenin bu dile - ğinden İngiltereye siyasî kazançlar çı - karmak yolunu tutmuştu, Londrada bir kıymet almıştı. Aynı zamanda Amiral Nelson sık sık Napoli sularına geliyor du, Krallık taraftarlarını kuvvetlendir - meğe savaşıyordu. Lord ve Leydi Ha - milton hemen her ay başında üç beş gün amiralle görüşüyorlardı, onun Viktori adı taşıyan gemisinde basbasa verip Na- polideki cumhuriyet partisini ezmek ça- relerini arastırıyorlardı.

Bu görüşmeler sırasında Emma bir diplomat karısı ve bizzat bir diplomat ol- maktan ziyade bir alüfte olduğunu unut- madı, bir kolu kesik olan Nelsonu bas - tan çıkardı ve o deniz kurdunu da âşık- lar sürüsüne katt. Artık Nelson, Leydi Hamiltonun çılgın bir âşıkı idi, tek kolile onu göğsüne basabilmek için vakitli va - kitsiz Napoliye geliyordu.

Emma bir taraftan Napoli Kraliçe - sini cumhuriyetciler aleyhine kışkırttığı gibi öbür taraftan da Amiral Nelsonu Kraliçeye açıkça yardım için kandırmış bulunuyordu. İşte tam bu sırada Napo - ideki Fransız cenerali Şapinyone, mın - takanın idaresini cumhuriyetçilere bıra - karak çekildi, arkasından Kardinal Ro- onun Krallık taraftarı olan ordusu boy österdi, iki partiye ayrılan Napolililer oğazboğaza geldi, cumhuriyetciler ve ildi, Kardinal Rofodan mütareke iste - ildi.

Yapılan konuşmalar sonunda Kardi-

Amiral Nelson *Başvekil Pit*

nal, cumhuriyetçi liderlerin şehirden se- bestçe çıkıp gitmelerini ve umumî af ilâr edilmesini kabul etmişti. Fakat bu kar- arın yerine getirilmesine zaman kalmada Amiral Nelson donanmasile limana gir- di, Kardinal Rofoya haber gönderere yapılan anlaşmayı doğru bulmadığını bil- dirdi. Leydi Hamilton da kocasile be raber Nelsonun yanında bulunuyordu ve Napoli Kralicesi namına davranarak Nelsonu haksızlığa sürüklüyordu.

İşte meşhur Napoli faciası bu suretl başladı, Nelsonun emrile tam otuz bin cumhuriyetçi İtalyan zindanlara atıldı, yedi bin kişi zincirlere vurularak şuraya buraya sürüldü, dokuz bin genç - engi - zisyon devrine rahmet okutacak işkence- lerle - öldüler, üç yüz şöhretli ve kıymet- li lider bir gün içinde asıldı.

İngiltere, Amiral Nelsona bir şey de- medi, diyemedi. Çünkü onun dehasına ihtiyacı vardı. Fakat Lord Hamiltonu el- çilikten çıkardı, Londraya getirtti Biraz sonra Leydi Hamilton dul kaldı. Kocası teessüründen ölüp gitmişti.

Gelişi güzel insanlar böyle facianın hatırası önünde üzülürler, vicdan aza - bına kapılırlar, bir köşeye kapanırlar. Lâkin ne Emma, ne Nelson döktükleri kandan ıstırab duymuyorlardı, yalnız aşklarını düşünüyorlardı. Hele Emma büsbütün alevlenmişti, İngilterenin şere - fini adının üzerinde taşıyan Nelsonun ka- rısı olmak istiyordu. Zaten ondan pıçlen- mişti de. Amiralin vaftiz adı olan Ho - ratoyu hatırlatmak için Horatya adını ver- diği pic kızına güvenerek Nelsonu izdi - vac zincirine bağlamayı tasarlıyordu.

Lâkin Nelson denizde idi, son darbeyi vurmak için Fransız donanmasının ardın- da dolaşıyordu. Böyle bir sırada izdivac ısını düşünemezdi. Şu kadar var ki Em- mayı da unutmuyordu, unutamıyordu Hatta 1805 yılının son aylarında Fran- sızlarla kat'î bir savaşa tutuşacağını an- layınca kaleme aldığı vasiyetnameye: «Leydi Hamiltonu İngiltere hükûmeti - nun himayesine, mürüvvetine bıraktığı - nı» yazmıştı.

Nelson 2/10/1805 te Fransız filo - sunu Trafalgar burnu yakınlarında ya - kaladı, büyük ve çok büyük bir zafer ka- zandı. Fakat kendisi de belkemiğinden yaralanarak öldü. Şimdi Leydi Hamil- ton ortadaki vasiyetnameye ümidlerini bağlamıştı, kendisine milletçe bir ikram yapılmasını bekliyordu. Fakat Pit, İn - gilterenin o büyük ve inadcı Başvekili Amiral Nelsonun vasiyetnamesini başı açık ve derin bir saygı ile dinlerken o cümleyi duyar duymaz kaşlarını çattı:

— Bu satırları, dedi, siliniz, yazılmamış sayınız. Çünkü böyle bir ahlâksız kadın ve ahlâhsızlık mükâfatlandırıla - maz. Amiralin öbür dilekleri yerine ge - lecektir!...

M. TURHAN TAN

Başmüşavirin tetkikleri

Ekonomi Bakanlığı başmüşaviri Von der Parten dün sabah liman genel di - rektörlüğüne gelmiş ve genel direktörü Raufi ile görüşmüştür. Bu görüşme esna- sında, yapılacak tetkikatta başmüşavire refakat edecek olan Ekonomi Bakanlığı murakıblerinden Fahrettin de bulun - muştur.

Dün sabahki görüşmede Liman Ge- nel Direktörü Raufi mütehassısa şimdi- ye kadar liman idaresinin limanın dü - zenlenmesi işi üzerinde varmış olduğu neticeler ve yapılan etüdler etrafında ızahat vermiş ve bundan sonra da baş- müşavir evvelce Ekonomi Bakanlığı ta - rafından rıhtımların tevsii için yapılan projeyi anlatmıştır.

Başmüşavir genel direktörle beraber bugünden itibaren rıhtımlar, antrepolar ve limanı gezerek mahallinde tetkiklere başlıyacaklardır. Ekonomi Bakanı Ce lâl Bayar da imkân bulursa yapılacak bu tetkiklerde bizzat bulunmak arzusu - nu izhar etmiştir.

Açlık grevi yapan Mühendis talebesi

Başlıyan tahkikatın talebe aleyhine netice vereceği anlaşılıyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

dan dolayı sınıfta kalmıya, iki sene dö- nenlerin mektebi terketmeğe mec - bur oldukları talimatname iktizasın - dandı.

Bununla beraber vaziyetten haber - dar olan Vekâlet, bu hale maruz kalan talebelerin numaralarını tetkik etmiş ve talimatnameye göre üssü mizanın yüzde altmış beşini kazanları lâzım gel- diğine göre bu noktanın bir defa da - ha tedris heyeti tarafından ihtısas sı - nıfları talebesinin lehine olmak üzere tetkik edilmesini ve bildirilmesini mü- nasib görmüş, emretmistim.

Mekteb tedris meclisi, talimatname - nin bazı maddelerini derin bir surette tetkik ederek tadiline karar vermiş ve keyfiyeti Vekâlete teklif etmiştir. Ve- kâlet Yüksek Mühendis mektebinin mü- dürü de dahil olduğu halde bu mesele - yi Vekâletin Nafıa meclisinde ivice tet- kik ettirerek üssü mizanın muhtelif sı- nıflar için yüzde altmış beş olarak kal- masına ve ihtısas sınıfları için de yüzde elli beşe indirilmesine, saniyen üssü mi- zana, yüzde bir ilâvesile tamamlıya - cakların lehine olarak bu miktarın ilâ- vesine ve üssü mizanı doldurduğu hal- de yalnız bir dersten bir numara eksiği ile dönenlerin sınıflardan geçirilmesine karar vererek mekteb idaresine tebliğ edilmişti.

Görülüyor ki talebelerin hayat ve is- tikballerine taallûk eden bu meseleyi Vekâlet hüsnü niyetle halletmiştir.

Bununla beraber bu karardan istifa- de edemiyecek derecede çalışmamış ve bu esaslardan çok uzak kalmış olan ba- zı talebeler bundan istifade edememiş - lerdir.

Yüksek Mühendis mektebinde son za- manlarda böyle bir vaziyet mevcud ol- duğu gibi ötedenberi geceleri mektebin nizam ve intizamına muhalif olarak do- laşan ve bazan gelmiyen bazı talebele - rin hareketlerine de sed çekilerek ta- lebelik şeref ve haysiyetine uygun bir hayatta kalabilmeleri için yeniden a- lınmış olan tedbirlerin o nevi talebe - lerce hoş görülmediği anlaşılıyordu. Mekteb idaresi ve ona merci olan Nafıa Vekâleti haklı olarak talebenin muayyen zamanlarda derslerinde ve gene muayy- en zamanlarda mektebde bulunmaları- nı umumî ahlâkın ve idarenin bir zaru- reti olarak kabul ve tatbik etmekte idi.

Mekteb idaresinin, temiz ve namus- lu insanların elinde, talebenin iyiliğine ve hizmetine çalışmakta olduğuna ya - kından münasebet suretile Vekâletin emniyeti vardır.

Son bir iki gün içinde talebenin ye - mekleri beğenmediği tarzında bir iki gazetenin verdiği malûmatı işte yu - karıda izah ettiğimiz sebeblerin tesiri altında vücude getirmek istenilmiş bir vakıa olarak telâkki etmeğe zaruret vardır.

Yemekler iyi, temiz ve sıhhî olarak kalori ihtiyacına göre tanzim edilmek - tedir ve biri de doktor olmak üzere bir idare heyeti tarafından tertib ve tan - zim olunuyor. Ayni zamanda bu yemek- lerden mektebin muallim, muavin, asis- tan gibi vazife başında kalan memur - ları da yemektedir. Hâdisenin tahkiki için bir teftiş heyeti gönderilmiş ve he- vet işe başlamıştır. Gençliğin yüksek fen ve meslek tahsiline karşı Cumhu - rivet hükûmetinin gösterdiği büyük a- lâkanın canlı bir delili olmak üzere bütçesine para kovarak talebenin dik - kat ve ehemmiyetle tahsil ve iaşe ve ibate edilmesini temin etmek suretile yaptığı fedakârlığı takdir edemiyen ba- zı talebenin bu tarzda hareketlerine karşı alınacak tedbir en nihayet ken - dilerinin nehariliğe irca edilmeleri o - lacaktır.»

CUMHURİYET — Bayındırlık Ba - kanlığının bu tebliğinden bugün Mü - hendis mektebindeki hâdisede tahsil vaziyetleri fena durumda olan birkaç kişinin tesvik ve tahriki bulunduğu an- laşılmaktadır. Her hangi bir şekil ve surette bu hâdiseye ismi karışmış olan diğer talebelerin nehariliğe ircaı tah - sillerine devamları noktasından belki çok sıkıntılı olacaktır.

Alâkadarların yapacakları tahkikatta tam bir adalet ve bitaraflıkla hareket edeceklerine emin olmakla beraber yük sek tahsil açğında bulunan bu genclerin babaca bir şefkatle korunmasını ve e- ğer idare ve disiplin noktasından bilmi- yerek isledikleri ufak bir hata varsa bir seferlik afla karşılanmasını Ba - yındırlık Bakanı Ali Çetikayadan bil - hassa rica ediyoruz.

***

Tahkik heyeti geldi

Mühendis mektebinde talebe tara - fından yapılan açlık grevi hâdisesini tetkik etmek üzere dün Ankaradan bir heyet şehrimize gelmiş ve tahkikata başlamıştır.

Bayındırlık Bakanlığı Basmüfettişi ve Memurin Direktöründen mürekkeb o - lan bu heyet dün mekteb direktörile görüştükten sonra talebeyi de dinle - miştir.

Öğrendiğimize göre, mekteb idaresi hâdiseyi tetkik eden heyete yemeklerin kalorisine ve pişirilmesine çok dikkat edildiğini ve grevin manasız olduğunu söylemiştir.

Heyet tetkikatına devam ederek ne - ticeyi Bakanlığa bildirecektir.

OKUYUCULARIMIZ DİYORKİ..

İstanbulda temilizği nasıl temin edebiliriz

Bizde kış geldi mi hemen her evde bir veya birkaç soba kurulur ve alel - ekser sahibleri uzun zahmet ihtiyar et - meden soba borusunu pencereden so- kağa uzatıverirler ve borunun altına so- ba damlalarını sokağa damlamaktan me nedecek ayrıca ince boru ilâve etmesi- ne lüzum bile görmezler. Bu lâkaydiyi resmî dairelerimizin de ve bilhassa bu- nu men ile mükellef Belediyemizin de yapmakta olduğunu söylersem her halde hayret etmezsiniz.

Hiç şüphe yok ki şehrimizde böyle birçok soba borularından her gün kim- bilir kaç kişinin şapka, palto veya man- tosu berbad olmaktadır.

Sokak aralarına veya duvar köşele - rine aptest bozanlara ne demeli?

Tramvay arablarının içerisinde (yer- lere tükürülmez) diye bir levha olma - sına rağmen arabaların içerisinde tü - kürük ve balgamdan basacak temiz yer yoktur.

İşte şu saydıklarımı Belediyemiz çok kolay menedebilir ve hem de bu pislik- lerin men'i kendine de bir varidat mem- bai olabilir.

Belediye zabıtası nizamnamesinde zannedersem bunlar için bir para cezası olacak, şayet yoksa bile Avrupada ol - duğu gibi burada da bunlar için para cezası tatbik etmeli.

Soba damlalarını menetmek Belediye için gayet kolaydır. Abdest bozanlarla yerlere tükürenlerin men'i biraz güçse de her halde mümkün ve Belediyemi - zin âciz kalacağı bir iş değildir. Bir se- ne musırrane takibat yapılırsa böyle şeylere lâkayid olan halk kolayca alışır.

Yalnız Sultanahmed meydanında ya- pılan ve nümunelik gibi bir tane olan yeraltı halâları ve şehrin kalabalık yer- lerinde münasib yerlerine küçük mik - yasta halâlar çoğaltılmalıdır.

Sami Besler

ŞEHİR İŞLERİ

Belediyenin Halic şirketine cevabı

Belediye Hukuk İşleri Direktörlüğü, eski Halic şirketinin protestosuna cevab vermiştir. Şirket mallarının haciz edil - mesinden dolayı Belediyeden zarar ve ziyan istemişti. Belediyenin cevabında böyle bir talebe mahal olmadığı ve bilâ- kis Belediye hissesinin verilmemesinden dolayı zarar ve ziyan istemek hakkının Belediyeye aid bulunduğu ve bu hak - kın muhafaza edilmekte olduğu yazıl - mıştır.

Esnafın muayenesi başladı

Birincikânunun birinden itibaren müs- tahdemin ve esnafın üç aylık muayene lerine başlanmıştır. Vaktinde müracaat edip muayene olmıyanlardan para cezası alınacaktır.

Ucuz ekmek için tetkikler

Belediyece çıkarılmasına karar veril- miş bulunan ucuz halk ekmeği hakkında- ki incelemeler devam etmektedir. İstenil- len vasıfta bir ekmek örneği kimyahane- ye gönderilmiştir. Bu hususdaki incele- lerin önümüzdeki çarşambaya kadar bi- teceği ümid ediliyor.

Plâka resmi indirilemiyor

Şoförler, plâka resminin indirilmesi için Belediyeye baş vurmuşlardı. Şoför- lerin bu müracaatleri Belediyece tetkik edilmiş ve bu hususta kanunî imkân mev- cud olmadığı görülmüştür. Zira kanun plâka resimleri için azamî ve asgari had- ler koymuştur. Alınmakta olan resim as- garî haddir. Daha fazla inmesi mümkün görülmemiştir.

Yapılacak sığınaklar

Belediye, şimdiden sonra yapılacak binalarda zehirli gazlere karşı bir sığı - nak ilâvesi mecburiyeti hakkında bir ta- limatname yapmış, sıhhî noktalardan da tetkiki için Sıhhat Bakanlığına gönder - mişti.

Bakanlık talimatnamenin üç madde - sini, sıhhî noktadan kusurlu bulmuş ve bu maddeleri değiştirmek suretile tali matnameyi geri göndermiştir. Belediye daimî encümeni de son şekli kabul ede - rek reisliğe vermiştir.

Diğer taraftan şehirde umumî sığınak- lar inşası hakkında sığınak komisyonu tarafından hazırlanan talimatname de tatbik edilmek üzeredir. Bu talimtaname- nin bir cephesi doğrudan doğruya halk alâkadar eder. Halk bu talimatnameye uygun olarak paytıracağı sığınaklar hak- kında daima Belediyenin noktai nazarını soracak ve sığınağını Belediyeye mura - kabe ettirtecektir.

İkinci cephesi doğrudan doğruya Be- lediyeyi alâkadar eder. Bu da umumî sığınakların nerede, ne büyüklükte ve nasıl yapılacağına dair kısımlardır. Be - lediye, Belediyeler Bankasından alaca- ğı borç paradan bir kısmını da bu mak- sada sarfedecek ve umumî sığınaklar yaptırılacaktır.

Ayvalık Belediyesi beş yıllık bir program yaptı

Şehir plânı yapılacak, su, lâğım ve hâl işleri halledilecek, bunun için de bir mütehassıs getirtilecek

Ayvalık (Ö - zel) — Ayvalık şar kurulu birinci devre toplantılarını bitirmiştir. Bu dev - rede kurul çok ö - nemli kararlar ver- miş beş senelik me - saî programını ihzar etmiştir. Progra - mın en esas noktası şehir plânı, su, lâ - ğımlar ve hâldir. Fakat bu işler an - cak şehir plânının vücude getirilmesile mümkün olduğundan bu mesele halle- dilmedikten sonra Urayca tatbik edile - cek hiçbir şekil yok demektir. Bunun için vâki teşebbüsler üzerine bir şehir mütehassısı getirilmesi temin edilmiştir.

Güzel Ayvalıktan bir görünüş

Su meselesi hakikaten memleketin en büyük bir derdidir. Bugünkü halde Yedi- kuyular denen ve kabili sürb olmıyan bu sular memleketin ihtiyacını karşılamak - tadır. Suyu olmıyan memleketin en evvel hayatî meselesi bu işin halledilmesi ve civarda kaynak suyu bulunmamasına bi- naen Ayvalık için nihayet arteziyen ku- yuları açılması icab ettiğinden bayındır - lık su mühendisleri tarafından tetkikat yapılacaktır.

Cumhuriyet alanı yapılacak olan rıh tım kenarındaki meydanın açılma işine başlanılmak üzeredir. Arada bulunan iki garaj bir kahve ve bir benzin satış kulü- besi ve dispanser önündeki tavuk bahçesi simdilik genisletme programına dahildir yapılacak anıdın fevkalâde olmasına itina edilmektedir.

Lâğımlar işi de mühimdir. Deniz sat- hından aşağı olan Ayvalık sokaklarında cirkeften geçilmiyor. Çok faal bir tanzi- fiye grupu memleketi temizlemeğe mü - temadî çalışıyorlarsa da lâğım tertibatı nın olmayışı her zaman sokakları kirleti - yor. Gerçi halkın da bu işte biraz titiz - lik göstererek kendilerini alâkadar eden kısmı temiz tutmaları icab eder.

Urayın itfaiye teşkilâtı cidden güzel - dir. Sureti mahsusada Avrupadan getir - tilmiş iki motopop bu ihtiyaca cevab ver- mektedir. Şehrin caddeleri ve sokakları dar olduğundan burada arazöz ve saire istimali mümkün değildir. Anlayışlı bir itfaiye âmirinin elinde idare edilen bu teşkilât çok muntazamdır.

Memleket balıkçıları için deniz kena- rında güzel muntazam bir balikhaneye ihtiyac vardır. Hâl dahiline bunun ilâve- si taaffün ve pisliğe meydan verilmiş ola- caktır. Her yerde olduğu gibi balığın sa- hilde sırf balık satışına mahsus güzel bir balıkhanede satılması daha muvafık olsa gerektir.

Elektrik isletmesi çok yolundadır. Yal- nız küçük bir noksanın ilâvesile gündüz cereyan istihsali elzemdir. Şarbay bu se- ne bu işi de bitireceğini söylemiştir.

Urayın dahilî idaresi bir makine faa- liyetini andırır. Küçük bir kadro ile büyük iş gören bu fedakâr insanlar gece gün - düz faalivet göstermektedirler.

Arsıulusal adalet divanının bir kararı

La Hey 4 (A.A.) — Arsıulusal adalet divanı 3 reye karşı 9 reyleDanzig Nazi hükûmetinin ceza kanununu tadil için çıkarmış olduğu kararnamelerin ana yasaya mugayir olduğuna karar ver - miştir.

Milletler Cemiyeti konseyi bu hususu - ta bir karar vermesini divandan iste - mişti.

İspanyada bir köy halkı birbirine girdi

Teruel 4 (A.A.) — İspanyada, Visedo köyünden iki aile, tırpan ve kazmalarla birbirlerine karşı adeta bir muharebe açmışlardır. Üç kişi ölmüş, yedi kişi de ağır surette yaralı düşmüştür. Bu bo - ğuşmanın sebebi, üzerinde bir türlü u- yuşamadıkları 35 peçetalık bir meb - lâğdır.

Müvezzi veya kitabcınıza şimdiden ısmarlayınız. Sonra bulamamanız ihtimali vardır

Cumhuriyet müesseseleri memleketin fikir hayatında en büyük boşluklardan birini doldurmak maksadile her yıl bir Almanak neşreder.

Bu yıl hazırladığımız «Cumhuriyet Almanağı» Avrupadaki - lerile pervasızca boy ölçüşebilecek bir mükemmeliyettedir.

400 sahife. Yüzlerce resim. Renkli haritalar, renkli tablolar, küçük bir hacim içine sıkıştırılmış istifadeli muazzam bir kütübhane.

İngiltere ile Fransa İtalyaya yeni teklifler yapacaklar

(Baş tarafı birinci sahifede)

Londra 4 (A.A.) — Royter ajansının öğrendiğine göre, Fransız eksperi Saint Kuentin İngiliz eksperi Peterson arasında Pariste İtalyan - Habeş harbi hakkında yapılan konuşmalar çok mühim bir şekilde inkişaf etmektedir. Her iki eksperin arasındaki noktai nazar farkları hiç te esaslı değildir. Esasen bu ayrılık mühim surette hafiflemiş bulunmaktadır. Müzakerelerin hafta sonunda bitmesi muhtemeldir. Eksperler teferruatın hallini diplomatik yollara bırakacaklardır.

M. Laval İtalya elçisile görüştü

Paris 4 (A.A.) — Laval İtalya büyük elçisile yarım saat görüşmüştür. Bu görüşmenin Baldvinin yapacağı ziyaretle alâkadar olduğu zannedilmektedir. İngiltereninin Akdenizden dört torpito geri alması burada büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır.

Fransız gazetelerinin neşriyatı

Paris 4 (A.A.) — Bu sabahki bütün Paris gazeteleri, İngiltere Kralının Parlamentodaki açılış nutkunun İngiliz siyasetasında herhangi bir değişiklik vukua geleceğine delâlet edecek hiçbir imada bulunmamakta olduğunu kaydetmektedirler.

Echo de Paris gazetesi, yazıyor:

«Baldvin, petrol üzerine ambargo konmasını ima bile etmiştir. Bu suretle İngiltere Dış İşleri Bakanlığının birincikânun ayındaki faaliyeti ikinciteşrin ayındaki faaliyetinin ayni olacaktır. Esasen başka türlü olamaz. Çünkü millî bir hükûmeti kalkınmasını ve kuvvetini Afrika ve Akdeniz işleri yüzünden hakikate gelmiş olan efkârı umumiyenin müzaheretine borcludur.»

Oeuvre gazetesi, yazıyor:

«Cumartesi günü Lavalle Samuel Hoare, Musoliniye teklif edilecek tesviyenin esaslarını kararlaştıracaklardır. Çünkü Duçe, hiçbir teklif yapmamaktadır. İngiltere ile Fransa ise Duçenin yağmurlar mevsiminden evvel müzakerede bulunmağı arzu edip etmediğini öğrenmek istemektedirler.

Petersonla Saint-Queintinin (İngiliz ve Fransız mütehassısları) mesaileri pek kolay değildir. Diğer taraftan Chambrunla Suvich arasındaki görüşmeden hiçbir netice vermemiş olduğu söylenmektedir. Bununla beraber Londrada İtalyanın görüşme esaslarını kabul edeceği ve müzakerelere girişeceği sanılmaktadır. Hahikatte petrol üzerine ambargo koymak suretile alınacak zecrî tedbir iki aya kadar İtalyayı İngilterenin keyfine gelir bir hale getirecektir. Bundan başka, Milletler Cemiyeti, İsviçre ile Avusturyanın halihazırda İtalya ile mutat ticaretinin üç misli ticaret yapmakta olduklarını görmüştür. Bundan dolayı Eden, bu iki memleketten normal ticarete rücu etmesini istiyecektir.»

Petit Journal gazetesinden:

«Zecrî tedbirlerin kuvvetlendirilmesile İtilâfın dostane bir surette halledilmesi arasında bir sürat müsabakası başlıyor. Yeni zecrî tedbirlerin tatbıkına girişilmeden evvel ihtilâfın dostane bir surette halledilmesi için müzakerelere girişmek icab eder.»

Paris 4 (A.A.) — Öğleden sonra bütün gazeteler Sir Samuel Hoare'un Parise yapacağı ziyaretten bahsetmektedirler.

Entranasijan gazetesi, İngilterenin bir uzlaşmaya amade olduğu kanaatindedir. Bu gazeteye göre İngiliz hükûmeti Milletin siyasal durumundan dolayı endişede olduğu gibi Akdeniz meselesi de müzakerelerin seyri üzerine tesir etmektedir. Gazetenin iyi, malûmat alan İngiliz mahfillerinden istihbaratı, Sir Samuel Hoareun üç haftalık bir mütareke teklif etmek niyetinde olduğunu bu müddet zarfında Habeşistanda muhasematı ve petrol ambargosu meselesini talik ve barış müzakerelerine sıkı bir surette devam edileceği merkezindedir.

Tan gazetesi, Baldvinin Parlamentodaki beyanatını Sir Samuel Hoare Paris'e iken Paris görüşmelerinin muvaffakiyetine doğru gitmesini teşvik edecek bir vaziyette telâkki etmektedir.

İngiliz gazetelerinin neşriyatı

Londra 4 (A.A.) Daily Telegraph gazetesi, Paris görüşmeleri hakkında diyor ki:

«Fransız ve İngiliz eksperleri arasında Habeş işi hakkında bir uzlaşmaya varılmış olduğu hakkında Paristen gelen haberler burada henüz mevsimsiz addedilmektedir. Bununla beraber bu yoldaki konuşmaların Sir Horareun Parise gelmesinden evvel biteceği ümid olunmaktadır.»

İtalyan gazetelerinin neşriyatı

Roma 4 (A.A.) — İtalyan gazeteleri Kanadanın petrol ambargosu hakkındaki menfi hareketini hararetle tefsir etmekte ve bu şerait içinde Onsekizler komitesinin 12 ilkkânunda toplanıp toplanamıyacağını sormaktadırlar.

Jurnale Ditalya gazetesi diyor ki:

«Petrol ambargosu hakkındaki İngiliz teklifi her tarafta büyük bir heyecan hasıl etmiştir ve Kanadanın red kararını da buna atfetmek icab eder. Zecrî tedbirlere iştirak etmiş olan hükûmetlerden hiçbiri, ekonomik sahadan çok tehlikeli abluka sahasile süel sahaya kaymakta olan yeni zecrî tedbirlerin vereceği netice hakkında artık hayalâta kapılamaz. Petrol üzerine konulacak bir ambargonun aşağı yukarı süel mahiyette olduğu Lord Sesil gibi müfrid zecrî tedbir taraftarlarınca dahi itiraf edilmektedir.»

İtalyadaki petrol buhranı

Londrada çıkan Sandey Ekspres gazetesi yazıyor:

«İki yanlış hesab İtalyayı büyük bir petrol buhranı içinde bıraktığı gibi İtalyan ordusunun Habeşistandaki vaziyetini de çok müşkülleştirmiştir.

Petrol ve benzin makineleşmiş bir ordunun can damarıdır. İtalyanın vaziyeti gayrimuntazır olarak, petrol ambargosu daha konulmadan, vahim bir safhaya girmiştir. Eğer ambargo tatbik edilir ve İtalyan ordusunun petrol ihtiyacı temin olunamazsa mağlûbiyet muhakkaktır.

Petrol ihtiyacının birdenbire şiddetlenmesi şu iki sebebden ileri gelmiştir:

Muharebe başladığı gündenberi İtalyan başkumandanlığı bu arazi üzerinde makineli nakliyat vasıtalarının ancak asgarî süratle hareket edebileceklerini anlamıştır. Bu da İtalyan erkânıharbiyesinin yaptığı hesabların bu topraklara nazaran yanlış olduğunu ve çok daha fazla petrola ihtiyac hissettiğini meydana çıkarmıştır.

İkinci sebeb de şudur: Habeşistanın daima parlak olan seması tayyarelerin 12,000 ayaktan daha aşağıda - Avrupadaki emsaline nazaran iki bin ayak fazla - uçmasına müsaade etmemektedir. Bu Habeşistanda uçan tayyarelerin Avrupadakilerden fazla mahrukat sarfetmesini icab ettirmektedir.

İşte bu iki yanlış hesab birdenbire İtalyanları müşkül vaziyette bırakmıştır. Bu sebeble İtalyanlar tahmin ettikleri gibi süratle hareket edememişlerdir.

Musolini kabineyi vaziyetten haberdar etmiş ve kendisi de otomobilinde benzin yerine ispirto yakmağa başlamıştır.»

İtalya petrol bulmak için çalışıyor

Roma 4 (A.A.) — Zecrî tedbirlere karşı yapılacak mukavemet gayretleri bilhassa millî petrol istihsali ve petrolün yerinde kullanılabilecek diğer millî maddelerin bulunması üzerinde temerküz edecektir.

Ehemmiyetle kaydedildiğine göre, Plezen bölgesindeki petrol kuyuları 1934 te 30 bin ton petrol vermiştir ve Siçilyada ve Piyemonda bulunan diğer petrol membalarında da sür'atle sondaj yapılacaktır.

Linyitten Abbrüz ve Raguzadaki bitümen petrol istihsal edilebileceği söylenmektedir. Temin edildiğine göre Raguzadaki madenlerden 20 milyon mahrukat çıkarılabilecektir. Diğer taraftan, Salso Maggiore mıntakasındaki tabiî Metanın da kullanılması tetkik olunmuştur.

Ayni zamanda pancar ekiminin arttırılması suretile alkol istihsalinin de çoğaltılması için tedbirler alınmıştır. Bugün İtalyada içinde yüzde elli nisbetinde alkol bulunan robur adında bir kaburan satılmaktadır.

Musolininin söylevi

Roma 1 — Halk zecrî tedbirlere karşı koydurmak üzere vilâyetlerde teşekkül eden 94 kadın komitesinin delegelerinden mürekkeb olan analar ve dullar heyeti, dün Romaya gelmiştir. Venedik sarayının Kral salonunda bu sabah Musolini kendilerini kabul etmiştir. Duçe kadınlara hitaben heyecanlı bir sesle, verdiği söylevde, onları, gösterdikleri fedakârlıktan ve memlekete asil bir örnek teşkil etmelerinden dolayı tebrik etmiş ve kendilerine, zecrî tedbirlere karşı mukavemet mevzuu etrafında direktifler vermiştir.

Duçe, bu kadınlara, ezcümle Büyük Harbde kocalarının ve oğullarının istilâya uğrıyan Belçikanın ve tehdid altında bulunan Fransanın imdadına koştuklarını, kahramanca vuruştuktan sonra zafer kazandıklarını hatırlattıktan sonra:

«— Bu milletlerden bazıları şimdi vahşilere cepane veriyorlar ve dünyaya büyük adamlar yetiştirmiş olan medeniyetin anası İtalyayı vahşi Habeşistanla kıyas ediyorlar.» demiştir.

Musolini, zecrî tedbirlerden bahsederken, İtalyaya ağır gelen şeyin bu tedbirler değil, bunların manevî ciheti olduğunu söylemiştir.

Duçe, bu söylevinde Cenevreyi, bir teşrih odasına benzetmiş ve İtalyanın, bu odada, diri diri ameliyat edildiğini iddia etmiştir.

Kraliçe nişan yüzüğünü verdi

Roma 4 (Özel) — İtalyan Kraliçesi Helen bugün Başbakan Musoliniye gönderdiği bir mektubla nişan yüzüğünü zecrî tedbirlere karşı mücadele komitesine hediye ettiğini bildirmiştir.

Roma 4 (Özel) — İtalya Kralı bu yılbaşı münasebetile sarayda resmi kabul yapmamağa karar vermiştir.

Çin, İtalya ile ticaretini kesti

Şanghay 4 (A.A.) — Çin hükûmeti İtalyaya karşı zecrî tedbirlerin tatbiki neticesinden olarak İtalyaya ve müstemlekelerine hayvan, kauçuk, maden ve halitası üzerine bir kânunuevvelden itibaren ambargo koymuş ve altun, gümüş ve matbua müstesna olmak üzere ithalâtını yasak etmiştir.

İtalya ileri hareketlerini muvakkaten durdurdu

İmparator şimal ordusunun şeflerile görüşüyor. Bu görüşmelerin sonunda Habeş genel plânının değişmesi muhtemel

(Baştarafı 1 inci sahifede)

vel hücum imkânları kalmadığını, çünkü Habeşlerin Ualual muharebesinden sonra İtalyanlar tarafından işgal edilen bütün araziyi tekrar ele geçirdiklerini iddia etmektedirler.

Şimal ve cenub cephelerinde hazırlık devresi devam ediyor

Londra 4 (A.A.) — Royter ajansının muhtelif muhabirlerinin harb raporu hulâsasıdır:

Şimal ve cenub cephelerinde bekleme ve hazırlama devresi devam etmekte ve on beş gündenberi mutad olduğu veçhile bugün de bazı müsademeler vukuu bildirilmektedir. Her iki taraf ta bu müsademeler neticesini kendi lehlerine kaydediyor. Herhalde bunlar harbin seyri üzerinde müessir olamıyacak tâlî karşılaşmalardan başka birşey değildir.

Habeş plânı değişecek mi?

İmparator Dessie de dir ve şimal ordusunun muhtelif şeflerini kabul ederek mıntakaların durumu hakkında tafsilât ve izahat almaktadır. Bu şefler, İmparator ve maiyetindeki süel müşavirlerle müstakbel harekâtı tetkik etmektedirler. Bu münakaşalardan çıkacak genel plânın Habeş tabiyesini kökünden tadil etmesi muhtemeldir.

Tembiende İtalyanlar ilerlemekte iseler de arkalarında Habeş çeteleri teşekkül ederek münferid küçük İtalyan müfrezelerine pusular kurmakta ve bu da bölgedeki temizleme ameliyesini uzatmakta ve güçleştirmektedir.

Royterin Adisababadaki muhabirinden: Hükûmet merkezine yağmur yağdığını ve bunun kurak mevsimde görülmemiş bir şey olduğu öğreniliyor. Halk bunu Allahın memleketlerile beraber olmasına bir işaret telâkki ederek sevinmektedir.

Habeşler Harrarı boşalttılar

Royter ajansının Harrardaki muhabiri, şehrin şimdi Habeş kuvvetleri tarafından tamamen boşaltıldığını ve son müfrezelerin de harb şarkıları söyliyerek çıktıklarını bildiriyor. Harrar ahalisi bunları birkaç kilometro mesafeye kadar uğurlamıştır.

Royterin Ogaden cephesinde bir seyahat yapmış olan Ciciga muhabiri, seyyar hastanelerin kâfi olmadığını, doktorların ifadesine göre bazı yaralıların günlerce yaralandıkları yerde toprak üzerinde kaldıklarını ve hatta bazılarının yaralarına bakmıya imkân olmadan öldüklerini telgrafla bildiriyor. Sekiz ve daha fazla yaralarına bakılmadan Dagabur ve Ciciga hastanelerinden çıkan yaralılar vardır. Bunların miktarı halen yüzlere baliğ olmakla beraber daha hafif yaralı olup müşkülâtla içeriye doğru gitmekte olanların sayısı her halde çok daha fazladır. Yüzlerce Habeş münhasıran yaralarına bakılmadığı için ölmüşlerdir.

Büyük Habeş kuvvetleri Makalle yolunda...

Royterin Asmaradaki muhabiri, mühim Habeş kuvvetlerinin Makalle üzerine yürümekte olduğunu bildiriyor ve bunlar tayyareler tarafından görülmüştür. Büyük bir muharebenin pek yakın olduğu zannedilmektedir.

Yakında büyük müsademe olması bekleniyor

Asmara 4 (A.A.) — Makallenin şimali garbisinde ve Takazza istikametinde faaliyette bulunan İtalyan kuvvetleri bazı düşman kollarile karşılaşmış ve kısa bir ateş teatisinde Habeşleri püskürtmüşlerdir. Dört İtalyan askeri ölmüştür.

Yerli askerlerden mürekkeb bir İtalyan kolu, Melfa garbinde bulunan Kaciyamo istikametinde ilerlemistir. Bu manevra ile İtalyan kuvvetleri Tembien yaylasının çevrilme işini hemen hemen bitirmis bulunmaktadırlar.

İtalyan süel çevenlerine göre, kuvvetli düşman kollarının Takazza cephesi ve Makalle üzerine yürüyüşleri hakkındaki haberler, yakında mühim hâdiselerin vuku bulacağına bir işarettir. Habeşler, İtalyan kuvvetlerinin tazyikını birçok noktalardan kırmak niyetinde görünmektedirler.

62 numaralı İtalyan tebliğine göre cephelerde kayda değer birşey yokmuş!

Roma 4 (Özel) — Propaganda Bakanlığı tarafından bugün neşredilen 62 numaralı tebliğ şunu bildiriyor:

«Bugün Eritre ve Somali cephelerinde kayde değer önemli hiçbir şey olmamıştır.»

Ingilizler «Badogliyo rökor kırdı» diyorlar

Londra 4 (Özel) — 62 numaralı İtalyan tebliğinin kısalığı pek garib bulunmuştur. Veni, Vedi, Viçi (geldim, gördüm, yendim) sözlerile şöhret bulan Sezardan sonra Mareşal Badoglionun kısa tebliği resmî rökoru tesis ettiğine işaret edilmektedir.

Küçük bir muharebeyi İtalyan ve Habeş kaynakları nasıl anlatıyorlar?

Roma 4 (A.A.) — Askarî kolunun, şarkî Tigre cephesinde, Alemale mevkiinde yapmış olduğu bir temizleme ameliyesi esnasındaki muharebe hakkında aşağıdaki tafsilât alınmıştır:

Askarîler, dar bir boğaza girecekleri sırada kendilerine karşı bir tüfek ateşi açılmıştır. Askarîler mukabelede bulunmuşlardır. Tüfek ateşi, iki saat devam etmiştir. Ondan sonra Askarîler, süngü hücumuna kalkmışlar ve Habeşleri kaçmağa mecbur etmişlerdir. Habeşler, 15 ölü bırakmışlardır. İtalyanlardan 5, Askarîlerden 1 zabit ölmüştür.

Adisababa 4 (A.A.) — Habeş hükûmeti, 30 ikinciteşrinde Habeş kuvvetlerinin Tembien dağlarında 500 İtalyana hücum etmiş olduklarını bildirmektedir.

Saatlerce devam eden bir muharebeden sonra İtalyanlar ricat etmişler, 50 ölü ve birçok silâh ve erzak bırakmışlardır. Habeşlerden 15 kişi ölmüş ve birkaçı da yaralanmıştır.

İtalyanlar Gorrahai ve Gerlogubiden çekilmişler

Adisababa 4 (A.A.) — Habeş hükûmeti, İtalyan kuvvetlerinin Gorrahai ve Gerlogubiden çekilmiş olduğunu kat'î surette teyid etmekte ve son günlerde Ogadende yaralanmış ve bugün iyileşmiş olan birçok Habeşlerin cepheye dönmek için müracaatte bulunmuş olduklarını ilâve eylemektedir.

Habeşler Ogadende bir İtalyan kolunu tepelemişler

Hargeisa -İngiliz Somalisi- 4 (A.A.) — Cenub cephesinden gelen yerlilerin Röyter ajansı aytarına verdikleri malûmata göre Gorrahainin 70 mil cenubunda kâin Busali yakınında on iki İtalyan zırhlı otomobili çamura batmış ve içindekiler tarafından terkedilmiştir.

Henüz teyid edilmemiş olan bir takım haberlere göre bir İtalyan kolu, Ogadende Habeşlerin taarruzuna uğramış - tır. Habeşler, müstevlileri hezimete uğratmış ve 130 kadar İtalyanı öldürmüş ve yaralamış olduklarını beyan etmektedirler. Habeşlerin ölü ve yaralı olarak zayiatı 70 kişidir.

Markoni «Sulhu karartan bulutlar yakında dağılacak» diyor

Londra 4 (A.A.) — Londranın İtalyan mehafilinde bir nutuk veren âlim Markoni ezcümle şunları söylemiştir:

« İtalyan - İngiliz münasebetlerini karartan bulutların yakında dağılacağını, anlaşmazlıkların bertaraf edileceğini, aradığımız, ve bilhassa İtalyanın aradığı sulhun bir adalet sulhu olacağını ümid ederim.»

Ölüme sebeb olan şoför mahkûm edildi

Geçenlerde Arpacılar caddesinde; Hasan ecza deposunun önünde bir kaza olmuş, şoför Niyazinin idare eylediği otomobil; sırtında yüz dokuz kiloluk bir sandık taşımakta olan hamal Hasana çarparak ölümüne sebebiyet vermişti. Üçüncü ceza mahkemesinde bakılmakta olan bu dava dün bitmiştir. Arkasından geldiği için hamalın otomobili görmesine imkân olmadığına göre kazaya şoförün dikkatsizliği sebeb olduğu gözönüne alınarak Niyazinin bir sene hapsine ve otuz lira ağır para cezasile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

Mülkiyenin 59 uncu yıl dönümü dün kutlulandı

Törende hitabeler söylendi ve müessesenin idare ve inkılâbda oynadığı roller tebarüz ettirildi

Bu sene mezunları Profesör Hasan Tahsinle bir arada

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

törü Mehmed Emin kısa fakat özlü bir hitabe ile gelen konuklara teşekkür etmiş ve yıldönümü toplantılarını, memleket hizmeti için yetişmiş olanların geçmiş zamanlarını hatırlamalarına bir vesile teşkil ettiğini, gelecek zaman için vazifelerini bir defa daha gözönünde bulundurmalarına yardım ettiğini, aralarındaki arkadaşlığı kuvvetlendirdiğini söyliyerek eski rejimler zamanında mektebin uğradığı güçlükleri anlatmış ve şöyle devam etmiştir:

«— Eski güç şartları vaktile burada okumuş olanlar bilirler. Burada devletler umum hukuku okunurdu. O dersler in profesörleri bir ülkede devlet olabilmenin en birinci şartı olan istiklâli an - latırlardı. Devletler hususî hukuku der - sinin üçte ikisi ise kaptülâsyonlar bahsi idi. Bu derste gencler memlekette hâkimiyetin nasıl kayidler altına sokulduğunu acı acı görürlerdi.»

Müdür sözlerini şöyle bitirmiştir:

«— Gencler, bu söylediklerim bizim için yaşanılmış bir zaman, sizin için bir tarihtir. Siz tatbik için bir kapitülâsyon dersi okumuyorsunuz. İmar heyecanı duyan, endüstri kuran tam bir eğemenliğe malik bir devlete hizmet için yetiştirili - yorsunuz. Yarın rejimi koruma ve memleketin her türlü refah kaynaklarından faydalandırma işini üzerinize alacaksınız. Vazifeseverliğinizi fedakârlık derecesine çıkarmalısınız ki bu kadar müsaid şartlar içinde iyi yetişmiş olduğunuzu göstermiş ve Siyasal Bilgiler okulundan olmak şerefini lekeletmemiş bulunasınız.»

Profesör Tahsinin söylevi

Mehmed Eminin çok alkışlanan söylevinden sonra Mülkiyelilerce çok sevilen ve 27 yıldanberi profesör olan iktisadcı Ayni zade Tahsin Mülkiyenin tarihini anlatmağa başlamıştır.

Tahsin, Mülkiyenin açılmasına niçin lüzum hasıl olduğunu izaha başlamış, 1683 te Kara Mustafa Paşanın Viyana önlerinde bozulmasından sonra 1699 Karlofça muahedesile hükûmette başlıyan idaresizliğin nihayet 1839 tanzimatı hayriyeye kadar devam ettiğini ve ondan sonralardır ki bizde idareci yetiştirecek müesseseler açılmasına karar verildiğini söyliyerek bundan 80 yıl evvel bir Mektebi Mülkiye açılmasına ve buraya alınacak talebelerin medreseden çıkmış olmaları ve okuyup yazmak bilmeleri lâzım geldiğine işaret ederek dedi ki:

«— Bundan anlaşılıyor ki medrese talebesinden çoğu okuma yazma bilmiyen cinsindenmiş!.»

Tahsin şimdiki okulun asıl temelinin 1294 te yani bundan 59 yıl evvel kânunuevvelin dördüncü günü atıldığını söyliyerek 1295 te ilk olarak 13 mezun verdiğini söylemiş bu mezunlardan hâlen yaşamakta olan Namyasın salonda hazır bulunduğunu söyliyerek haziruna takdim etmiştir. Hazır bulunanlar bu ilk mezunları sıcaklıkla alkışlamışlardır.

Profesör şimdiye kadar mektebin 1950 mezun verdiğine işaret ettikten sonra siyasal bilgiler okuluna Atatürkün verdiği önemi bilhassa tebarüz ettirerek vaktile Abdülhamidin oturduğu bu sarayın bir kısmını Mülkiyeye tahsis etmenin çok manidar olduğunu ve şimdi de Ankarada bu memleket müessesesi için bir Mülkiye sarayı yapıldığını söyledi ve talebelerin Atatürk rejimine bağlı kalacaklarına and içmelerini teklif etti. Bütün gencler hep bir ağızdan ve yürekten:

— And içeriz!. Diye bağırdılar.

Muslihiddin Adilin diyevi

Üçüncü olarak söz alan Muslihiddin Adil paşıyan Mülkiyelilerin hakikî ve ölenlerinin manevî selâmlarını taşıdığını söyledikten sonra Mülkiyenin yıldönümünün yalnız Mülkiyelileri değil bütün bir memleketi ilgilendirdiğini çünkü Türk tarihinde Mülkiyenin doğduğu tarihin idare hayatında bir devrim sayılabileceğini ve istibdada kafa tutan ilk iki müessesenin Mülkiye ve Harbiye olduklarını söyledi.

Hatib, sözlerinin sonunda Atatürkün cumhuriyeti genclere emanet ettiğini söyliyerek dedi ki:

«— Yurd için yaşamak ve yurd için ölmek.. İşte Mülkiyelilere düşen vazife budur.»

Son sınıftan Raifin sözleri

«— Sayın konuklarımız.. Büyüklerimizin sıcak sözleri arasında enerji ile dolan içimizin retuşsuz fotoğrafını size göstermek ödevini kendim için uğur sayarım.

Biz ağabeylerimizin şimdiye kadar yaptıklarını gönlümüze sevinc ve dizlerimize dayanc yapıyoruz.

Biz geçmişle övünmekten ziyade yarının çalışmalarile övünmeğe hazırlanıyoruz. Mülkiye bize büyükleri sayıp küçükleri sevmeği ve toplu çalışmanın verimliliğini öğretti. Yarın için omuzlarımıza yüklenen ulusal ödevin tatlı ağırlığını hissediyoruz. Biz söz vererek haykırıyoruz ki: Yarın Ulu Atatürkün açtığı yollarda şuurlu bir inacla ilerliyeceğiz.»

Raiften sonra ihtiyat subay okulundan ve Mülkiye mezunlarından Fethi arkadaşları tarafından gönderildiğini söyliyerek kısa bir söylev vermiş ve süel ödevlerini yaptıklarından arkadaşlarının gelmediklerini, fakat bu toplantıya gönüllerini yolladıklarını işaret ederek arkadaşlarının, kendisine profesör Tahsinin elini öpmek gibi şerefli bir vazife verdiklerini söyledi.

Bundan sonra direktör Mehmed Emin tarafından Celâl Bayarın toplantıya gönderdiği tebrik telgrafı okundu.

Toplantı büyüklere tazim telgrafları çekilmesine, İsmet İnönüne bir heyet giderek kongrenin saygılarını şifahen sunmasına karar verdi ve hazırlanan büfede konuklar izaz edildi.

Mülkiyenin bundan sonra da memlekete ve rejime büyük hizmetler yapmasını dileriz.

Buğday yolsuzluğu ve son satışlar

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

bu defaki seyahati Başbakan ve Ekonomi Bakanının bugün Zonguldağa yapacakları seyahatle alâkadardır. Genel direktör sömikok fabrikasının açılış töreninde hazır bulunacak ve ondan sonra Karadeniz sahil vilâyetlerinde seyahatine devam edecektir.

Banka ve buğday işi

Ziraat Bankasının buğday işinde aldığı rolün merkezi sikletini İstanbul teşkil etmektedir. Memleket buğday ve un ihtiyacının mühim bir kısmı buraya gelmekte, İstanbuldan tevzi edilmekte ve en büyük müstehlik piyasayı da gene İstanbul teşkil etmektedir. Bu bakımdan Ziraat Bankasının İstanbuldaki vaziyeti çok naziktir. Dün sabah genel direktörün Bankada yaptığı temaslarda bu cihet bir daha incelenmiş ve öğrendiğimize göre takib edilen yol muvafık görülmüştür.

Dünkü buğday satışları

Dün borsada buğday ve un satışları gene evvelki günkü fiat seviyeleri dahilinde, yani azamî fiatten daha düşük fiatlerle yapılmıştır.

Borsada dün yumuşak buğday 6,30 dan 7,15 e kadar fiat almıştır. Borsada ekmeklik sert buğday hiç satılmamıştır.

Yumuşak unlar borsada dün 800 kuruştan 825 kuruşa, sert unlar 770 kuruştan 795 kuruşa kadar satılmıştır.

Görülüyor ki borsadaki muamelelerin fiatleri ekmek fiatlerinin bir miktar daha inebileceği hakkındaki iddiamızı teyid eder vaziyetini muhafaza etmektedir.

Dün Anadoludan şehrimize 60 ton un gelmiş, borsada 410 çuval un satılmıştır. Şehrimize 208 ton da buğday gelmiş ve 135 ton buğday satılmıştır.

250 gramlık ambalâj

TURYAĞ saf, hazmı kolay ve bütün yemekler için kullanılan mükemmel bir nebatî mutbah yağıdır. Çok idareli olup, ateş tesirile tebahhur edecek hiçbir maddeyi muhtevi değildir.

Kendi ambalâjında birkaç ay taze olarak muhafaza edilebilir.

Saf nebatî **TURYAĞ** ile pişirilen yemekler çok lezzetli olur.

BİR TURAN MAMULÂTIDIR

YTF

TÜRKİYE YAĞ VE MAMULÂTI SANAYİİ LİMİTED ŞİRKETİ

istanbul - izmir

HASAN
ACI BADEM KREMİ

Acı badem kremi cilde yarar. Cilde hayat, düzgünlük ve taravet verir. Cildin kirlerini, zehirlerini, fena yağlarını temizler. Buruşukluklarını, lekelerini, çillerini, ergenliklerini, sivilcelerini izale eder. Çirkin çehreyi güzelleştirir ve ihtiyarlığı gençleştirir.

Fakat acı badem kremini herkes yapamaz ve bu kremi mutlaka acı badem yağile yapmak lâzımdır. Bu hem müşkül ve külfetli, hem pahalı bir iş olduğundan biraz acı badem, esansile vazelin yağını karıştırarak yapılan kremleri kullanan bayanlar cildlerini bozuyorlar.

Halis acı bademden pek büyük fedakârlıklarla istihsal edilen hakikî acı badem yağını krem haline getirmiş olan kolonyasile ve müstahzaratile meşhur eczacı Hasandır ki: Itriyatı Fransızların (Koti) si kadar nefis ve cazibdir.

Hasan acı badem yağı kremile, Hasan yağsız kar kremini ve Hasan yarım yağlı gece kremini bayanlar seve seve kullanmakta ve eczacı Hasanı tebrik etmektedirler.

Sabun, kolonya, losyon, lâvanta, briyantin, saç suları, sürme, pudra, tıraş bıçağı, diş fırçaları, diş suları, diş macunları ve her türlü ıtriyat ve müstahzaratta mutlaka Hasan markasını isteyiniz ve arayınız. Hasan deposu: Ankara, İstanbul, Beyoğlu.

ÇOK MÜHİM

Erkek ve Kadın farkı yok

Ademi iktidar, belgevşekliği ve dermansızlığa karşı Almanyada kâin Sté. Hormona A. G. fabrikasının

GLANDOKRATİN'i

kullanmak en emin ve müessir çaredir. Her eczanede kutusu 200 kuruştur.

Türkiye acentası: ZAMAN ecza deposu: İstanbul

ölçü üzerine

Fennî Kasık Bağları mide, barsak, böbrek düşkünlüğüne

Fennî Korsalar

İsteyenlere ölçü tarifesi gönderilir.

Eminönü Izmir sokağı Tel. 20219 ZAHARYA Orepulos

Taklidcilerden sakınınız

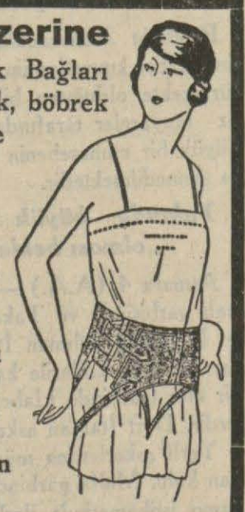

Haydar Rifatın eserlerinden:

	Kuruş
Felsefe	35
Epikür	30
Küçük Hikâyel	100
Lenin Mezhebi	75
Hep Vatan için	60
Hep Millet İçin	60
İlmî ve Hayalî Sosyalizm	50
Stalin	150
Cinayet ve Ceza	75
Tarih Felsefesi	125
Heraklid	25

Fatih icra memurluğundan:

Bir borcdan dolayı haczedilip paraya çevrilmesine karar verilen ev eşyalarının birinci ihalesi Galatada Necatibey caddesinde 186 No. lı hanede 6/12/935 cuma günü saat 11 den sonra açık arttırma suretile yapılacaktır. Birinci ihalede kıymeti mu - hammenesinin %75 ini bulmadığı takdirde ikinci ihale 13/12/935 cuma günü saat 11 den sonra yapılacaktır. İsteklilerin mahallindeki memuruna müracaatleri ilân olunur. (17321)

Belsoğukluğu

ve FRENGİYE yakalanmamak için en iyi ilâç ancak

PROTEJİNDİR

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

İstanbul Acentalığı

Liman han, Telefon: 22925

Galata şubesi Tel: 43663

MERSİN YOLU

DUMLUPINAR vapuru 8 birincikânun PAZAR günü saat 10 da Mersine kadar.

Doktorlara
Dahiliye hastalıkları
VE
GENEL TEŞHİS

Dr. SADULLAH Nutku

Yüzlerce müellifin tetkiki ile meydana gelen ve Prof. Dr. MATTHES'in derin görüşleri ile bütün dahilî hastalıkları ihtiva eden 900 sahifelik ve 125 resim bulunan çok kıymetli bir eserdir. Fiyatı 6 liradır. Satış yeri: Ahmed Ihsan matbaası

Doktor

FEYZİ AHMED

Cild ve zührevî hastalıklar mütehassısı. Ankara caddesi No. 43. Pazardan başka her gün sabahtan akşama kadar. Tel. 23899.

Şirketi Hayriyeden:

Birincikânunun yedinci cumartesi akşamından itibaren Ramazan zarfında cumartesi, salı ve perşembe günü akşamları yapılacak seferlere mahsus tarifeler iskelelerde asılmıştır.

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu ilânları

İstanbul Komutanlığı Birlikleri için alınacağı evvelce ilân edilmiş olan ve ihale günü istekli - si çıkmıyan 27,000 kilo sabun kapalı zarfla alınacaktır. Muhammen tutarı 7425 liradır. İlk teminatı 557 liradır. Eksiltmesi 6/12/935 cuma günü saat 11 dedir. Şartnamesi Komisyonda görülebilir. Eksiltmeye gireceklerin ilk teminat makbuz veya mektubile 2490 No.lı kanunun 2. 3. üncü maddelerindeki vesaikle birlikte teklif mektublarını belli gün ve ihale saatinden en az bir saat evveline kadar Fındıklıda Satınalma Komisyonuna vermeleri. (7343)

* *

İstanbul Komutanlığına bağlı birliklerin motörlü vasıtaları için alınacak olan 33500 kilo benzini vermeğe istekli olanların verdikleri fiat tahminden yüksek olmasından dolayı ihale edilemiyerek İktısad İşlerinden alınacak rayice nazaran tekrar ilânına karar verilen 33500 kilo benzin kapalı zarfla alınacaktır. Muhammen tutarı 12.730 liradır. İlk teminatı 955 liradır. Şartnamesi Komisyonda görülebilir.

Eksiltmesi 6/12/935 cuma günü saat 16 dadır. Eksiltmeye gireceklerin ilk teminat makbuz veya mektubile 2490 numaralı kanunun 2. 3. üncü maddelerindeki vesaikle birlikte teklif mektublarını belli gün ve ihale saatinden en az bir saat evveline kadar Fındıklıda Satınalma Komisyonuna vermeleri. (7342)

***

Muhtelif cins kantar ve terazi ve teferrüatı alınacaktır. Muhammen tutarı 2487 lira 50 kuruştur. İlk teminatı 187 liradır. Şartnamesi Komisyonda görülebilir. Eksiltmesi 18 birincikânun 935 çarşamba günü saat 15 tedir. Eksiltmeye gireceklerin ilk teminat makbuzlarile beraber belli gün ve vakti muayyende Fındıklıda Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (7591)

***

Çatalca kıtaatı ihtiyacı için eksiltme ile 4000 kili gazyağı 20 birincikânun 935 cuma günü saat 15,30 dadır. Muhammen tutarı 1080 liradır. İlk teminatı 81 liradır. Şartnamesi öğleden evvel Komisyonumuzda görülebilir. Eksiltmeye gireceklerin ilk teminat makbuzlarile ihale günü vakti muayyeninde Fındıklıda Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (7653)

***

Eskişehir hastanesi sıhhiye ihtiyacı için şehir ceryanile işler sabit rontken cihazı alınacaktır. Muhammen tutarı 8900 liradır. İlk teminatı 668 liradır. Şartnamesi Komisyonda görülebilir. Eksiltmesi kapalı zarf usulile 23/1/936 perşembe günü saat 15 tedir. Eksiltmeye gireceklerin ilk teminat makbuz veya mektublarile 2490 numaralı kanunun 2. 3 üncü maddelerindeki vesaikle birikte ihale günü vakti muayyenden en az bir saat evveline kadar Fındıklıda Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (7650)

***

Yeniden yapılmakta olan Ankara hastanesi ameliyathanesi için 20 kalem Seterli Sation cihazı kapalı zarfla alınacaktır. Muhammen tutarı 8500 liradır. İlk teminatı 638 liradır. Eksiltmesi 23/1/936 perşembe günü saat 15,30 dadır. Eksiltmeye gireceklerin ilk teminat makbuz veya mektublarile 2490 numaralı kanunun 2. 3 üncü maddelerindeki vesaikle birlikte ihale günü vakti muayyende en az bir saat evveline kadar Fındıklıda Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (7651)

***

Gülhane hastanesinde yeniden inşa edilecek olan bina kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Muhammen tutart 32.610 lira 43 kuruştur. İlk teminatı 2446 liradır. Eksiltmesi 23 birincikânun 935 Pazartesi günü saat 15,30 dadır. Şartnamesi 250 kuruş mukabilinde Komisyonumuzdan verilir. Eksiltmeye gireceklerin ilk teminat makbuz veya mektublarile 2490 numaralı kanunun 2. 3 üncü maddelerindeki vesaikle birlikte ihale günü vakti muayyenden en az bir saat evveline kadar teklifnamelerini Fındıklıda Satınalma Komisyonuna vermeleri. (7652)

TURSİL

KAR GİBİ BEYAZLATIR

BRUYERE PİPOLAR gelmiştir

Toptan Satış: Sultanhamam Camcıbaşı han No. 10

Perakende satış: Sultanhamam Kebabcı karşısında «Sahibinin Sesi» mağazasında

Üsküdar hukuk hâkimliğinden:

Müteveffa Kâzım karısı Kebire tarafından diğer karısı Kadıköyünde Rasimpaşa mahallesinde Recaizade sokağında 11 No. lı hanede Rum milletinden mühtediye Nimet aleyhine açılan davanın cereyan eden muhakemesinde müteveffa Kâzımın karısı Nimeti tatlik ettiği bilbeyyine sabit olduğundan mezburenin müteveffa Kâzımdan 338 tarihinde mutallâka olduğuna 25/9/935 tarihinde karar verilerek bu babda sadır olan ilâm sureti tebliğ edilmek üzere müddeaaleyha Nimete gönderilmiş ve bulunamadığından bilâtebliğ iade kılınmış olduğundan tebliğ makamına kaim olmak üzere ilâm sureti mahkeme divanhanesine talik edilmiş olmakla keyfiyet gazete ile de ilân olunur.

OKSİMANTOL

ÖKSÜRÜK ve BOĞAZ HASTALIKLARINA KARŞI

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

Emniyet Sandığına

birinci derece ipotek olup yeminli üç ehli vukuf tarafından tamamına «20,906» lira kıymet takdir edilen Beyoğlunda Meşrutiyet mahallesinin Kâhtane caddesinde eski 2 yeni 224 numaralı kayden maamüştemilât hane şimdi zemin katı kârgir üstü ahşab içi ve dışı yağlı boya üç kat konak ve Turan fabrikası kısmında hamam binası ve ittisalinde bir çatı altındaki bina ile ahşab yazıhane ve imalât ve tamirhane (bunlardan maada depo ve sair müştemilât fabrika kiracısına aiddir) ve 260 metro terbiinde olan mezkûr binalar zemininden maada 2412 metro terbiinde bahçe ve araziyi havi olan gayrimenkulün tamamı açık arttırmaya vazedilmiş olduğundan 14/1/936 tarihine musadif salı günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede birinci arttırması icra edilecektir. Arttırma bedeli kıymeti muhammenenin % 75 ni bulduğu takdirde müşterisi üzerinde bırakılacaktır. Aksi takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün müddetle temdid edilerek 29/1/936 tarihine musadif çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar keza dairemizde yapılacak ikinci açık arttırmasında arttırma bedeli kıymeti muhammenenin % 75 ni bulmadığı takdirde satış 2280 numaralı kanun ahkâmına tevfikan geri bırakılır. Satış peşindir. Arttırmaya iştirak etmek istiyenlerin kıymeti muhammenenin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hâmil bulunmaları lâzımdır. Hakları tapu sicillile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiblerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile birlikte ilân tarihinden itibaren nihayet yirmi gün zarfında birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi, tenviriye, tanzifiyeden mütevellid Belediye rüsumu ve Vakıf icaresi bedeli müzayededen tenzil olunur. Daha fazla malûmat almak istiyenler 16/12/935 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık bulundurulacak arttırma şartnamesile 934/1255 numaralı dosyaya müracaatle mezkûr dosyada mevcud vesaiki görebilecekleri ilân olunur. (7678)

TÜRK HAVA KURUMU BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

2 nci keşide 11 Birincikânun 935 tedir.

Büyük ikramiye 30.000 liradır

Ayrıca: 15,000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle «20.000» liralık bir mükâfat vardır...

Karacabey Harası Müdürlüğünden:

Hara ihtiyacı için alınacak «Seksen» ton yerli malı Sömikok kömürü açık eksiltmeye konmuştur. İsteklilerin 23 kânunuevvel 935 tarihine musadif pazartesi günü saat on beşte teminatlarile birlikte Hara Müdürlüğüne müracaatleri ilân olunur. (7672)

Beyoğlu Tepu Başmemurluğundan:

Agob kızı İzar namına olan Ortaköyde Yenimahalle ve sokağında eski 12, 12 mükerrer, yeni 32 No. lı müstesna Sarraf Agobciyan vakfından bir bab hanenin mütevellilikçe verilen 30 kânunusani 322 ve 12 şubat 323 ve 28 mayıs 322 tarihli üç kıt'a senedin müstenidi olan defterler kayid kalemince devredilmediğinden senedsiz tasarrufat ahkâmına tevfikan muamele yapılacağından işbu hane hakkında tasarruf iddiasında bulunanlar mevcud olduğu takdirde tarihi ilândan itibaren on beş gün içinde vesaiki tasarrufiyelerile birlikte Beyoğlu Tapu Başmemurluğuna 935/5273 muamele No. sile müracaatleri ilân olunur. (17308)

İlâçlarınızı Bahçekapıda **SALİH NECATİ** den alınız. Reçeteleriniz büyük bir dikkat, ciddî bir istikametle hazırlanır

FOSFOTİN NECATİ Çok kıymetli bir bebek gıdasıdır. Bununla beslenen yavrular tombul ve kuvvetli, neşeli olur.

PAK YAGCI
S. HAYALOGLU
İstanbul Balıkpazar caddesi No. 10
TELEFON : 21530
Yağ meselesi hal edilmiştir.
Ticarethanemde satılan bilumum malların pak ve hilesiz olduğunu sureti kat'iyyede temin ederim.
1 Kânunuevvel 935 den itibaren halihazırdaki fiatlara zam yapmaksızın yüzde 10 tenzilat yapacağımı arz ile bir defa teşrifleri menfaatleri ıktizasındandır.

KAPALI ZARF USULİLE EKSİLTME İLÂNI

SUMER BANK GENEL DİREKTÖRLÜĞÜNDEN:

1 — Nazilli basma fabrikası esas binaları inşaatı vahidi fiat esasile eksiltmeye çıkarılmıştır. Bu işlerin tahmin edilen bedeli 1.711.992 lira 35 kuruştur.

2 — Bu işe aid evrak şunlardır:
a) Eksiltme şartnamesi.
b) Mukavele projesi.
c) Fennî şartname.
d) Hususî şartname.
e) Metraj ve keşif hulâsa cetveli.
f) Projeler.
İstiyenler bu evrakı 50 lira mukabilinde Sümer Bank Ankara şubesinden alabilirler.

3 — Eksiltme 25 birincikânun 1935 çarşamba günü saat 15,30 da Ankarada Ziraat Bankası binasında Sümer Bank merkezindeki Komisyonda yapılacaktır

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — a) Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 62.109 lira 77 kuruş muvakkat teminat vermesi.
b) Ehliyeti fenniye vesikası ibraz etmesi.
c) 2490 No. lı kanun mucibince teminat mektubu vermeğe salâhiyetli bir banka tarafından verilmiş 1.711.992 lira 35 kuruşluk bir işi hâlen yapabilecek malî bir iktidarda olduğunu mübeyyin bir şehadetname ibraz etmesi.

(b) maddesinde anılan ehliyeti fenniye vesikası banka tarafından teşkil edilecek bir heyet tarafından verilecektir. İstekliler bu gibi büyük işleri muvaffakiyetle bitirmiş olduklarına dair vesaiki en geç eksiltme tarihinden üç gün evvel bu heyete ibraz etmeğe mecburdurlar.

6 — Teklif mektubları yukarıda yazılı gün ve saatten bir saat evveline kadar münakasa komisyonuna verilmiş bulunmalıdır. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet iha-le saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanunî şekilde kapatılmış olması lâzımdır.

Üniversite Arttırma, Eksiltme ve Pazarlık Komisyonundan:

Eczacı okuluna lüzumu olup Üniversite Rektörlüğünde bulunan listede yazılı ecza Üniversite Rektörlüğünde toplanan Komisyonda 19/12/935 perşembe günü saat 15 te ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Tahmin edilen bedel 3041 lira 15 kuruştur. Şartname ve liste hergün Üniversite Rektörlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesika ile 228 lira 10 kuruşluk teminat mektubu veya makbuzlarile ihale günü saat 14 te kadar zarfları vermiş olmaları lâzımdır. (7586)

Devlet Demiryollarından:

D. D./84 numaralı gidiş - dönüş yolcu tarifesinin birincikânun 935 sonunda bitecek olan mer'iyet müddeti mart 936 sonuna kadar ve ayni şartlarla üç ay daha uzatılmıştır. «3534» (7625)

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI
Anonim Şirketinden:

Eskişehir Şeker Fabrikasından ve İzmit yolile denizden 1936 senesi zarfında İstanbula getirilecek şekerlerin nakliyesi 21 ilkkânun 1935 cumartesi günü saat 11 de Şirketin İstanbulda Bahçekapıda Taş handaki bürosunda kapalı zarf usulile talibine ihale edilecektir.
Şartname ve tafsilât Şeker Bürosundan alınabilir.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

Cinsi	Miktarı	Fiat tahminî	M. teminat	Münakasa saati
Zeytin tanesi	20,000 Kg.	3300 L.	247,50 L.	14 te
Şeker	30,000 »	7929 »	595 »	15 te

Yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kalem yiyecek kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İsteklilerin 11 birincikânun 935 tarihine raslıyan çarşamba günü hizalarında yazılı saatlerden bir saat evvel teklif mektublarını, muvakkat teminat makbuz veya mektublarını ve kanunî belgelerini Komisyon Başkanlığına vermeleri ve şartnamelerini görmek ve almak istiyenlerin Kasımpaşadaki Komisyona başvurmaları bildirilir. (7431)

Kuştüyü yastık yüzile beraber 75 kuruş. Kuştüyü bir şilte, yorgan, yastık takımı 25 lira, kuş - tüyünün kilosu 75 kuruştur. Kuştüyü salon yastıkları bulunur.

İstanbul 4 üncü icra memurluğundan:

Bir borcdan dolayı İzmit icrasınca haczedilip satışına karar verilen gazoz fabrikası makineleri, gazoz sandıkları, şişe ve sairesi 2/1/936 çarşamba günü saat 10 - 11 de Ortaköy Portakal sokak 9 No. da birinci açık arttırma ile satılacağından isteklilerin memuruna müracaatleri ilân olunur. (17318)

Denizvolları
İŞLETMESİ
Acentaları: Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel 22740

MERSİN YOLU
ERZURUM vapuru 5 birincikânun PERŞEMBE günü saat 11 de PAYASA kadar. (7658)

TRABZON YOLU
ANKARA vapuru 5 birincikânun PERŞEMBE günü saat 20 de HOPAYA kadar. (7659)

İSKENDERİYE YOLU POSTALARI
Görülen lüzum üzerine İskenderiye yolu postaları muvakkaten tatil olunmuştur. Salı günleri kalkacak postalar İzmire kadar gidip perşembe günleri İzmirden dönecekler - dir. (7686)

Devlet Demiryolları ve limanları işletme Umum Idaresi ilânlar

Muhammen bedellerile miktar ve vasıfları aşağıda yazılı «2» grup malzeme ve eşya her grup ayrı ayrı ihale edilmek suretile hizalarında yazılı gün ve saatlerde Haydarpaşada gar binası dahilindeki Birinci İşletme Komisyonu tarafından açık eksiltme ile satın alınacaktır.

İştirak etmek istiyenlerin malzeme hizalarında yazılı muvakkat teminatla kanunun tayin ettiği vesikaları ve kanunun dördüncü maddesi mucibince işe girmeğe mânii kanunî bulunmadığına dair beyanname vermeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Haydarpaşa Birinci İşletme Komisyonu tarafından parasız olarak verilmektedir.

1 — 85 kalem lâboratuar ve cerrahî aleti, muhammen bedeli 1100 lira ve muvakkat teminatı 82 lira 50 kuruş olup 26/12/935 cuma günü saat 10 da.

2 — 10 aded tevkif musluğu «2 ½ 3 pus» 20 aded tazyikli su musluğu, 16 aded klapeli tevkif musluğu «1, 1 ½ pus» muhammen bedeli 92 lira 25 kuruş ve muvakkat teminatı 6 lira 90 kuruş olup 20/12/935 cuma günü saat onda. (7660)

Siyasal Bilgiler Okulu Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Okulumuzun 935 malî senesi sade yağı ve ekmek ihtiyacının eksiltmesine talib çıkmadığından bu ihtiyac aşağıda gösterilen günlerde pazarlık suretile Fındıklıda Güzel San'atlar Akademisinde Yüksek Mektebler Muhasebeciliğinde toplanan Komisyon tarafından ihale edilecektir. İsteklilerin şartnamesini görmek için Yıldızda Okul Kalemine ve eksiltme için Komisyona müracaatleri lüzumu ilân olunur. (7669)

Nev'i	Teminatı Lira	Muhammen fiatı Kuruş	Miktarı	İhale tarihi
Sade yağı	321	95	300 - 4500	5/12/935 saat 14 te
Ekmek	263	11,25	20000 - 27000	7/12/935 saat 10 da

Tekirdağ Urayı Başkanlığından:

Tekirdağ şehrinin halihazır harita ve plânı yaptırılacağından gerek yalnız haritayı ve gerek her ikisini yapmağa talib olanların Tekirdağ Urayı Başkanlığına müracaatleri ilân olunur. (7665)

Venüs KREM VENÜS

yaptığı tesir itibarile harikalar kremidir.

Herkes onu sevdi,
Herkes onu istiyor,
Ve şimdi herkes onu Kullanıyor.

Evliya Zade NUREDDİN EREN
Ecza alât ve ıtriyat deposu, Istanbul

Askerî Fabrikalar U. Müdürlüğünden:

30	Ton	Bor yağı		
20	»	20 numaralı yağ		
10	»	25	»	»
20	»	35	»	»
6	»	26	»	»
10	»	46	»	»

Tahmin edilen bedeli 54840 lira olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı malzeme Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonunca 11 birincikânun 935 tarihinde çarşamba günü saat 14 te pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname iki lira 30 kuruş mukabilinde Komisyondan verilir. Taliblerin muvkkat teminat olan 3438 lira ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte Komisyona müracaatleri. (7624)

Ankara Cezaevi Müdürlüğünden:

Ankara Cezaevinin «7» ay «10» günlük ekmek ihtiyacı için 21/11/935 tarihinde açılan kapalı zarf usulile münakasaya bir istekli zuhur etmediğinden ayni şerait altında 21/11/935 ten 31/5/935 tarihine kadar «6» ay «10» günlük ekmek ihtiyacının bir ay zarfında pazarlıkla alınmasına karar verilmiştir.

İsteklilerin «1429» lira «56» kuruş teminatı muvakkate akçesi veya o miktar banka mektublarile birlikte hergün öğleden sonra Ankara Cumhuriyet Müddeiumumiliğinde müteşekkil Komisyona müracaat etmeleri.

Birinci ekmek çıkaran fırınların da bu pazarlığa iştirak etmeleri için Ankara Belediyesinden müsaade alınmıştır. Yalnız hapisaneye münhasır olmak üzere birinci ekmek çıkaran fırınlar ayrıca ikinci ekmek çıkaracaklardır. Şartnameyi görmek ve fazla izahat almak istiyenlerin Cebecide Cezaevi Müdürlüğüne müracaatleri ilân olunur. «3555» (7662)

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları

Kiralık Emlâk

Esas No.sı	Mevkii ve nev'i	Depozito Lira
142	Anadoluhisarında Küçüksu volisi.	100
165/9	Galatasarayda Avrupa pasajında 9 No.lı dükkân	85
165/24	» » » kapı mahalli.	60

Yukarıda yerleri yazılı emlâk bir ve üç sene müddetle kiralanmak üzere açık arttırmaya konulmuştur. İsteklilerin 16/12/1935 pazartesi günü saat onda şubemize gelmeleri. «280» (7671)

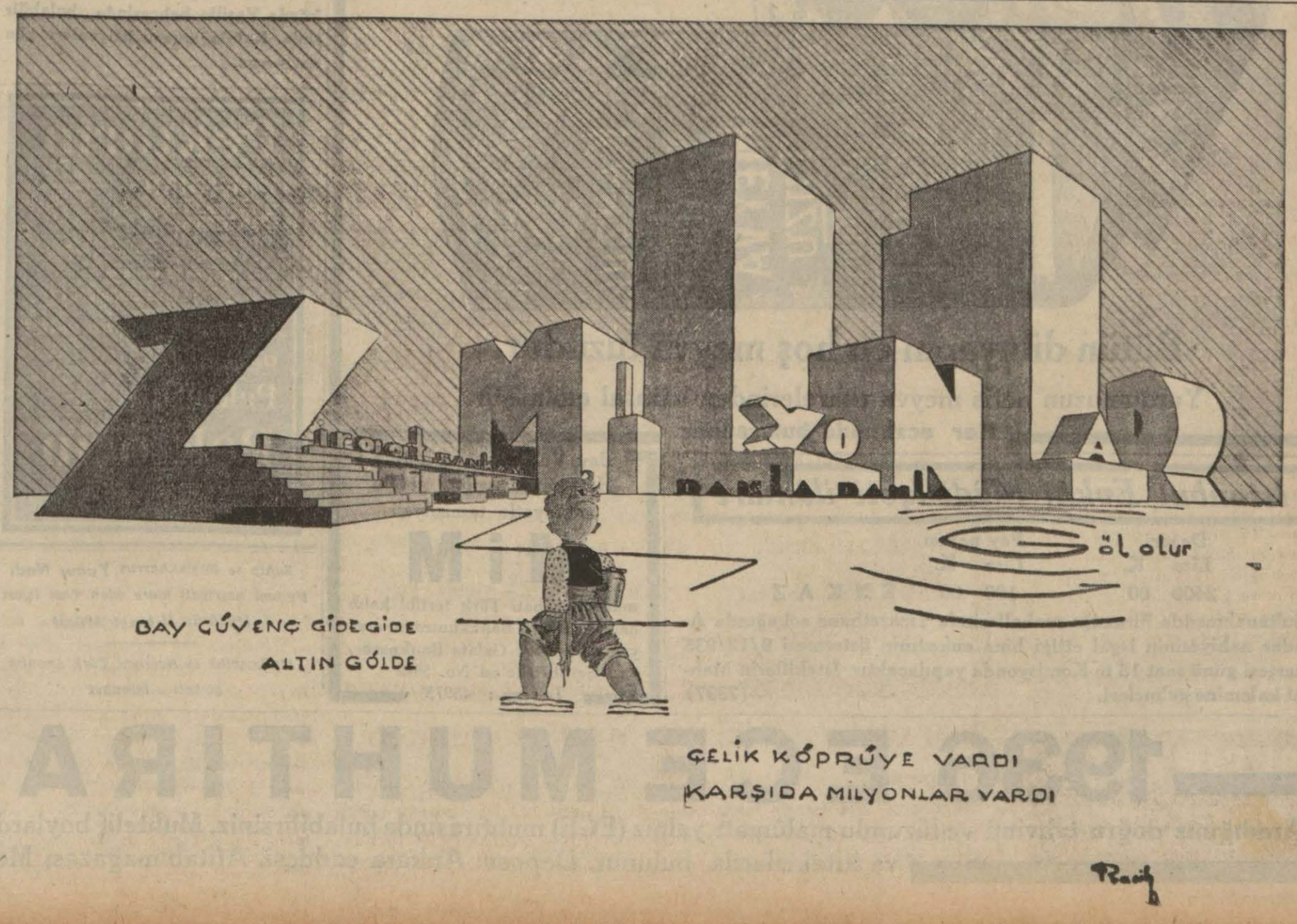

HASAN SABUNLARI kuru, nefis, sıhhidir.

Hasan zeytinyağından ve Hasan ıtriyatından ve Hasan kreminden yapılmış çok mükemmel sabundur. Türkiyede bunun kadar güzel sabun yoktur. En nazik cildli kadınlarla çocuklar ve bebekler mutlâka Hasan Sabunu ile yıkanmalıdır. Gliserinli ve tuvalet ve tıbbî ve saç için çeşidleri vardır. Mutlaka HASAN markasına dikkat ediniz. HASAN DEPOSU: *ANKARA, ISTANBUL, BEYOĞLU.*

BAŞ-DİŞ AĞRILARI ROMATİZMA VE GRİP İÇİN KATAGRİP

G. B. MARKAYA DİKKAT

JUVEL gaz ocakları ve BARTHEL Kaynak lâmbaları taklitleri sürülüyor. Hakikileri isteyiniz. Bulunmadığı takdirde Türkiye umum satış deposuna Dejö Giyarmati. Istanbul Kurukahveci han 21 Müracaat ediniz.

KİMYAGER
Dr. Cevad Tahsin
İDRAR, KAN, KAZURAT
ve sairenin tahlillerini yapar.
Divanyolu ortasında. Tel. 23334

KANZUK MEYVA TUZU

Bütün dünyanın en hoş meyva tuzudur.

Yurdumuzun nefis meyva usarelerinden istihsal edilmiştir.

Her eczanede bulursunuz.

Istanbul Evkaf Müdiriyeti ilânları

Değeri Lira	K.	Pey parası Lira	K.	
2400	00	180	00	ENKAZ

Sultanahmedde Firuzağa mahallesinde Ticarethane sokağında Alemdar nahiyesinin işgal ettiği bina enkazının üstermesi 9/12/935 pazartesi günü saat 15 te Komisyonda yapılacaktır. İsteklilerin Mahlûlât kalemine gelmeleri. (7397)

Bay Ve Bayanlara Müjde
Herşeyinizi soğuk su ile kat'iyyetle temizliyen
MİM
madenî, nebatî Türk tertibi kalıb halinde çıktı. Bakkalınızdan arayınız. Deposu: Galata Balıkpazar, Şarab iskelesi No. 50-2
Telefon : 43975

Gaib aranıyor

Bundan takriben 12 sene evvel İspartadan İstanbula kaçırılıp şimdi burada sefilâne yaşıyan bir kız ailesini aramaktadır. İsmi Emetidir. 20 yaşındadır. Babası, Isparta civarında «Gelendost» lu çiftiç Mevlûd. Annesi, «Avşar» lı Lâle. İkisi de ölmüştür. Kaçırılmazdan bir müddet evvel Ispartanın Gölcüğünde İbrahim oğlu Zühtü isminde bir çiftçinin evinde evlâdlık olarak bulunuyordu. Orada ismi «Gülüzar» dı. Ayni zamanda Ispartanın «Avşar» kazasında Helime isminde bir teyzesi vardır.

Emeti kendilerini bulup onların yanına iltica etmek istiyor. Gazetemize «A. H. Ş.» ye müracaat etmelerini insaniyet namına rica ederiz.

REOSİL
TABLET
Öksürük,
Grip,
Göğüs nezleleri,
Soğuk algınlığından
Sizi
kurtaracak en eyi
ilâç budur.
Boyer Laboratuarı

İstanbul 5 inci icra memurluğundan:

Mahcuz olup bu kere paraya çevrilmesine karar verilen örme ve dikiş makineleri 16/12/935 tarihine musadif pazartesi günü saat 14 - 16 da açık arttırma ile satılacağından talib olanların Mahmudpaşa Süruri mahallesinde Çiftesaraylar caddesinde 65/1 No. lı fabrikada hazır bulunacak memura müracaatleri.

Saç dökülmesi ve kepeklerden kurtulmak için en müessir ilâc

PETROL NİZAM

Kasımpaşa Nüfus memurluğundan: Hasköy Kulaksız M. ve caddesi 1304, 58 cild, 20 nci sahefede kayidli ölü Yorgi oğlu Hambu bu kere beşinci hukuk mahkemesinden aldığı ilâmla kendi adı Orhan ve babası adını da Adem olarak tashih edilmiştir.

Bahçe meraklılarına

Her ne çeşid fidan ararsanız Orta köyde Vasilin bahçesinde bulabilirsiniz. Kataloğumuzu istiyenlere gönderiyoruz.

Pektorin
Pektorin
Pektorin..
— Öksürüğünüz mü var ?
— Nezle mi oldunuz ?
— Bronşite mi tutuldunuz ?
Pektorin'den şaşmayınız!
Pektorin
Pektorin
Pektorin
KUTUSU 35 KURUŞ
BEŞİR KEMAL-MAHMUT CEVAT ECZANESİ, SİRKECİ

Sahib ve Başmuharriri Yunus Nadi
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: Hikmet Münif
Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi . İstanbul

Yalnız bir tüb kullandıktan sonra aynaya bakınız!

RADYOLİN

in

Mükemmeliyeti hakkında en son ve en doğru sözü size o söyliyecektir.

Bembeyaz, pırıl pırıl parlıyan dişler, tatlı bir nefes, pembe, sıhhatli diş etleri, temiz bir dil, mikrobsuz bir ağız... İşte Radyolinin eseri!

Bugünden itibaren sabah akşam

RADYOLİN

kullanmaya başlayınız!

Maliye Vekâletinden:

Eski gümüş mecidiye ve aksamının 1 şubat 936 tarihinden itibaren her hangi bir kıymetle mübadele vasıtası olarak kullanılamıyacağı ve bunun hilâfında hareket edenler hakkında takibat yapılacağı 2257 numaralı kanun mucibince ilân edilmişti.

Müddetin hitamına az bir zaman kalmış olmasına mebni halkımızın elinde mevcud bulunan eski gümüş paraların gerek vergi borçlarına tediye edilmek ve gerekse ilân olunan fiatler üzerinden tebdil ettirilmek için Malsandıklarına müracaat etmeleri tekrar ilân olunur. «3524» (3527)

ENKAZ SATIŞI

Herekede, Hereke fabrikası amele binalarından 46 metro boyunda ve 7.65 metro eninde iki katlı ve 33 odalı ahşab bir bina yıktırılarak enkazı satılacaktır.

Taliblerin birinci Vakıf hanında asma katta Feshane Şirketi merkezine müracaatleri ilân olunur.

Lise Hazırlık Sınıfı

Muntazam bir tahsil takib etmeksizin lise sınıf bitirme ve olgunluk sınavlarına hariçten girecek gencleri bu sınavlara hazırlamak üzere (Yuca Ülkü) lisesinde bir (Hazırlık sınıfı) açılmıştır.

Öğrem saatleri, iş sahiblerinin de bu öğremleri takib etmelerine müsaade edecek şekilde tespit olunmuştur. Öğretmenleri en kuvvetli lise öğretmenleridir.

Kayid ve kabul şartlarını öğrenmek, kaydolunmak için hergün «15,30» dan sonra Cağaloğlunda Yuca Ülkü Lisesi Muamelât Bürosuna başvurulabilir. Tel: 20019. Öğremlere birincikânunun beşinci perşembe günü başlanacaktır.

1936 ECE MUHTIRASI ÇIKTI

Aradığınız doğru takvimi ve lüzumlu malûmatı yalnız (ECE) muhtırasında bulabilirsiniz. Muhtelif boylarda 10 çeşid üzerine hazırlanmıştır. Bütün kırtasiyeci ve kitabcılarda bulunur. Deposu: Ankara caddesi. Afitab mağazası Mehmed Sadık No. 111